

PARTIJDAG 2024

SGP Ledenvergadering
Vergaderstukken

SGP

Inhoud

Indien u dit bestand digitaal raadpleegt, kunt u naar het gewenste onderdeel van het jaarverslag door hieronder tweemaal op de gewenste titel te klikken.

Bijlage A	Notulen Partijdag 13 mei 2023	4
Bijlage B	Notulen verkiezingscongres 10 februari 2024	16
Bijlage C	Jaarverslag 2023	24
Bijlage D	Financieel jaarverslag 2023	62
Bijlage E	Begroting en activiteitenplan 2023	72
Bijlage F	Verkiezing leden hoofdbestuur	81
Bijlage G	Voordracht lid geschillencommissie	83
Bijlage H.1	Voorstel wijziging van het Algemeen Reglement	86
Bijlage H.2	Voorstel contributieverhoging	87

Agenda partijdag

D. V. zaterdag 22 juni 2024

09.30-13.00 uur

NBC congrescentrum,

Blokhoeve 1 3438 LC Nieuwegein

Vanaf 8.45 uur

Registratie en ontvangst

9.30 uur

1. Welkom en opening

- a. *Welkom door partijvoorzitter drs. D. van Meeuwen*
- b. *Opening door hoofdbestuurslid ds. M. Klaassen*
- c. *Aanhankelijkheidsbetuiging aan Z.M. de Koning*
- d. *Zingen van de coupletten 1 en 6 van het Wilhelmus*

2. Vaststellen notulen

- a. *Vaststellen notulen partijdag 13 mei 2023 (zie bijlage A)*
- b. *Vaststellen notulen extra algemene ledenvergadering 10 februari 2024: EP-verkiezingscongres (zie bijlage B)*

(Inhoudelijke opmerkingen en/of vragen n.a.v. de notulen kunnen t/m woensdag 12 juni 2024, 12.00 uur worden toegezonden aan het hoofdbestuur)

3. Jaarverslag 2023

- a. *Jaarverslag 2023: vaststellen van het verslag en vragen n.a.v. het verslag (zie bijlage C)*
- b. *Financieel jaarverslag 2023: vaststellen van de balans, de staat van baten en lasten en de toelichting daarop - strekt tevens tot décharge van het hoofdbestuur (zie bijlage D)*

4. Vaststellen begroting en activiteitenplan 2024 *(zie bijlage E)*

5. Verkiezingen

- a. *Leden Hoofdbestuur (zie bijlage F)*
- b. *Lid Geschillencommissie (zie bijlage G)*

6. Behandeling voorstellen

- a. *Voorstellen PKV Barneveld over wijziging Algemeen Reglement (zie bijlage H.1)*
- b. *Voorstel Hoofdbestuur over contributieverhoging (zie bijlage H.2)*

7. Behandeling moties

- a. *Motie Neerijnen (zie bijlage I.1 - wordt nog met preadvies nagezonden)*

Pauze

8. Politieke rede

ir. C. Stoffer, fractievoorzitter Tweede Kamer

9. Forum over thema

(wordt nog nader uitgewerkt)

10. Rondvraag

(vragen kunnen t/m woensdag 12 juni 2024, 12.00 uur worden toegezonden aan het hoofdbestuur)

11. Afscheid

hoofdbestuurslid ds. M. Klaassen

12. Dankwoord

door partijvoorzitter drs. D. van Meeuwen

13. Sluiting

door hoofdbestuurslid ds. A.A. Egas

13.00 uur

Lunch

A

NOTULEN PARTIJDAG

13 MEI 2023

Datum: Zaterdag 13 mei 2023
Plaats: Expo Houten, Meidoornkade 24, 3992 AE Houten
Tijd: 9.30 – 13.00 uur

Agendapunten

1. Welkom en opening

a. Welkom door partijvoorzitter, drs. D. van Meeuwen

De voorzitter heet namens het hoofdbestuur alle afgevaardigden, genodigden en belangstellenden van harte welkom op de partijdag 2023. Hij geeft aan dat de partijdag dit jaar in Expo Houten plaatsvindt vanwege de tijdelijke sluiting van het NBC Congrescentrum in Nieuwegein door brand. Hij spreekt een bijzonder welkom uit aan Wieger Kastelein (lid landelijk bestuur CU), Jacqueline van den Hil (Tweede Kamerlid VVD) en Maarten van de Vliert (algemeen directeur ECPM). Hij geeft aan dat naar aanleiding van de enquête van de partijdag van vorig jaar het morgendeel van deze vergadering verlengd is en dat er een pauze aan het programma is toegevoegd. Hij geeft een korte toelichting op de thema's Israël en Europa die op deze partijdag aan bod komen.

b. Opening door plv. partijvoorzitter, ds. G.W.S. Mulder

De vicevoorzitter opent de vergadering met het laten zingen van psalm 45: 2 en 3, het lezen van Psalm 45 en gebed. Vervolgens spreekt hij een openingswoord uit naar aanleiding van het gelezen Schriftgedeelte, in het bijzonder vers 7: 'De scepter Uws Koninkrijks is een scepter der rechtmatigheid.' Bij de kroning van koning Charles van Engeland hebben we de regalia gezien. Koning Charles kreeg ook een scepter toegereikt. Maar laat ons oog gericht zijn op de Koning der koningen, Christus. Bijzonder van Christus geldt: 'De scepter van Uw Koninkrijk is een scepter der rechtmatigheid.' Rechtmatigheid betekent dat men in het bestuur op een eerlijke manier de schakel legt tussen het recht en de praktijk. Het is de worsteling van de politiek vandaag de dag om al het politiek bestuur rechtmatig te laten zijn. Als de rechtmatigheid verdwijnt, wordt de ziel van een volk gesla-

gen en ondergraaft een overheid haar eigen gezagspositie. Wat hebben onze mensen een verantwoordelijkheid om te wijzen op de goede billijkheid, de goede rechtmatigheid: de grondslag van Gods Woord. Laten we de Heere smeken of Hij onze vertegenwoordigers vrijmoedigheid, wijsheid en standvastigheid wil geven. Ten diepste ziet de scepter der rechtmatigheid op de gerechtigheid die Christus verwierf in Zijn lijden, in Zijn dood en opstanding om zo alle schuld en gebrek van de Zijnen bij God te verzoenen. Dát is de grondslag van de rechtmatigheid van Zijn Koninkrijk. Hebt u Hem nodig? Buig u aan Zijn voetbank neer. Hoe heerlijk is het om een onderdaan van Hem te mogen zijn. Het is ons gebed dat uit ons Nederlandse volk nog velen worden gebracht tot de erkenning van deze Koning. We wensen u allen, en in het bijzonder onze bestuurders en vertegenwoordigers, van harte toe dat u tot zegen mag zijn voor anderen.

c. Aanhankelijkheidsbetuiging aan Z.M. de Koning

De voorzitter leest de aanhankelijkheidsbetuiging voor die is verzonden aan Z.M. de Koning: *Houten, 13 mei 2023*

*Majesteit,
De leden van de Staatkundig Gereformeerde Partij (SGP) die vandaag hun jaarlijkse Algemene Ledenvergadering houden in Houten, betuigen U en Uw Koninklijk Huis hun eerbied, hoogachting en hartelijke verbondenheid.
Als partij wensen we politiek te bedrijven bij een open Bijbel. De Bijbel, het Woord van God, verbindt ons nauw met Israël. Het is deze dagen exact 75 jaar geleden dat David Ben-Goerion de staat Israël uitriep na jaren in de verstrooiing te hebben geleefd en na de trieste gebeurtenissen in de Tweede Wereldoorlog. Het Joodse volk heeft een plaats in het handelen van God in deze wereld. Het Joodse volk is Gods oogappel (Deuteronomium 32). De Zoon van God, Jezus Christus, is uit een Joodse moeder geboren.*

Deze en andere Bijbelse gegevens zijn beslissend voor de bijzondere band die de SGP heeft met het Joodse volk en de staat Israël. De SGP is solidair met Israël zonder alles wat daar gebeurt goed te keuren.

Op onze partijdag wordt ook aandacht besteed aan deze bijzondere historische gebeurtenis.

Het wijst ons er op dat in deze wereld God regeert, maar daar mensen voor gebruikt. Wij geloven dat ook het Huis van Oranje door Gods Voorzienigheid ons land is gegeven en ons regeert. De SGP weet zich daarom van harte verbonden met Uw Koninklijk Huis.

De Heere geve U en Uw koninklijke familie én ons gehoorzaamheid aan het Woord van de Koning der koningen en de Heere der heren. Dan zal het U, ons volk, ja, ons allen welgaan.

De leden van onze partij wensen U van harte toe dat U Gods leiding mag ervaren in de uitoefening van Uw gewichtig ambt.

De Heere zegene U, Uw vrouw, Uw dochters en alle andere leden van het Koninklijk Huis.

*Met de meeste hoogachting,
mr. L.G.I. Barth
secretaris*

d. Zingen van de coupletten 1 en 6 van het Wilhelmus

De voorzitter kondigt aan dat de coupletten 1 en 6 van het Wilhelmus worden gezongen. Vervolgens leest hij het bericht voor dat van het Kabinet van de Koning is ontvangen n.a.v. de verzonden aanhankelijkheidsbetuiging.

Geachte heer Barth,

In dank ontving Zijne Majesteit de Koning de hartelijke boodschap van de leden van de Staatkundig Gereformeerde Partij. Op uw partijdag staat u tevens stil bij het 75-jarig bestaan van de staat Israël en uw verbondenheid met het joodse volk vanuit uw geloofsover-

tuiging. De Koning verzocht mij u allen zijn dank over te brengen voor uw vriendelijke woorden.

Uw warme gevoelens van verbondenheid met hem, zoals daarin tot uitdrukking gebracht, heeft de Koning zeer gewaardeerd.

Namens de Koning wens ik u allen een goede vergadering toe.

*Hoogachtend,
Mr. C. Jonker*

2. Vaststellen notulen partijdag 14 mei 2022

Er zijn geen inhoudelijke vragen n.a.v. het verslag binnengekomen. Het verslag is daarmee vastgesteld.

3. Jaarverslag 2022

a. Jaarverslag 2022: vaststellen van het verslag en vragen n.a.v. het verslag

Er zijn geen vragen n.a.v. het verslag. Het verslag is daarmee vastgesteld. Met dank aan allen die daaraan een bijdrage hebben geleverd.

b. Financieel jaarverslag 2022: vaststellen van de balans, de staat van baten en lasten en de toelichting daarop - strekt tevens tot décharge van het hoofdbestuur

Er zijn geen vragen n.a.v. het verslag binnengekomen. Daarmee is de balans van staten en lasten opgesteld en het hoofdbestuur gedéchargeerd. Met dank aan de penningmeester, dhr. Keuken, en de financiële administratie.

4. Vaststellen begroting en activiteitenplan 2023

Er zijn geen vragen hierop ontvangen. De begroting en het activiteitenplan is daarmee vastgesteld.

5. Verkiezing leden hoofdbestuur

Er vinden vier stemmingen plaats voor leden van het hoofdbestuur.

- Stemming 1.1:
Mr. L.G.I. Barth is aftredend en herkiesbaar. Tegenkandidaat is G. van Leeuwen. Op de heer Barth zijn 236 stemmen uitgebracht en op dhr. Van Leeuwen 9 stemmen.
- Stemming 1.2:
In de vacature van mr. M.J.W. Hoek zijn dr. ir. C.M. Verloop en mr. P.M.D. Weijers gesteld. Op de heer Verloop zijn 152 stemmen uitgebracht, op de heer Weijers 99 stemmen en 1 stem onthouding.
- Stemming 1.3:
Ds. G.W.S. Mulder is aftredend en herkiesbaar. Tegenkandidaat is ds. J. Beens. Op ds. Mulder zijn 228 stemmen uitgebracht en op ds. Beens 3 stemmen.
- Stemming 1.4:
Ing. B. van de Weerd is aftredend en herkiesbaar. Tegenkandidaat is A.I.G. Dorst. Op de heer Van de Weerd zijn 246 stemmen uitgebracht en op dhr. Dorst 7 stemmen.
De uitslag betekent dat de drie aftredende en herkiesbare HB-leden zijn herkozen en dat de heer Verloop is gekozen als lid van het hoofdbestuur. De leden hebben bij hun kandidatuur al bewilligd in hun (her)verkiezing.

6. Verkiezing lijsttrekker verkiezingen Europees Parlement 2024

Er vindt een stemming plaats voor de lijsttrekker voor de verkiezingen van het Europees Parlement 2024.

- Ir. H.J.A. Ruissen is door het Hoofdbestuur voorgedragen. Het is een vrije stemming waarbij de heer Ruissen of een kandidaat naar eigen keuze kan worden gekozen. Er zijn 243 stemmen op de heer Ruissen uitgebracht, 4 stemmen op een andere kandidaat en 1 stem onthouding.

De voorzitter nodigt de heer Ruissen uit om naar voren te komen. Hij benoemt het vertrouwen dat de ledenvergadering in hem heeft. De voorzitter vertelt kort iets over het werk van Ruissen in het Europees Parlement. De SGP is dankbaar dat Ruissen Gods Woord laat horen in het Europees Par-

lement en hoopt dat dit werk ook na de komende verkiezingen doorgang mag vinden. De voorzitter feliciteert hem van harte met zijn verkiezing, wenst hem Gods zegen toe en overhandigt hem een bos bloemen.

Daarna richt de heer Ruissen zich tot de partij. Hij bedankt de voorzitter voor zijn woorden en bedankt de ledenvergadering voor het vertrouwen. Ondanks de spannende komende verkiezingen, voelt Ruissen zich bevoorrecht dat hij dit werk mag doen. Hij krijgt van de Heere de gezondheid, kracht en energie om zijn werk te doen. Hij voelt zich gesteund door een mooi team medewerkers en door zijn gezin. Ook wordt hij enorm gesteund door de zeer betrokken achterban van de SGP. Hij merkt overal in het land dezelfde vastberadenheid om zich in te zetten voor de komende Europese Verkiezingen. De belangrijkste steun die mensen hem kunnen geven is echter het gebed. Hij wil met de SGP de schouders zetten onder de campagne voor de komende verkiezingen, maar hij wil vooral dat de SGP in afhankelijkheid van de Heere biddend haar weg gaat. Hij bedankt de vergadering nogmaals voor haar steun en hoopt met de SGP een mooie campagne voor de Europese verkiezingen neer te zetten.

7. Behandeling voorstellen

Er vinden stemmingen plaats voor onderstaande voorstellen:

- **G.1 Schorsingsbepaling opnemen in statuten SGP**
 - Stemming 3.1: Opnemen schorsingsbepaling in Statuten SGP:
Er zijn 244 stemmen vóór dit voorstel en 6 stemmen tegen.
De uitslag betekent dat het voorstel behandeld in stemming 3.1 aangenomen is.
- **G.2 Integriteit: vaststellen gedragscode, reglementen en statutenwijziging**
 - Stemming 3.2: Vaststellen SGP-gedragscode:
Er zijn 250 stemmen vóór dit voorstel (unananiem aangenomen).
 - Stemming 3.3: Vaststellen vertrouwensrege-

ling SGP:

Er zijn 249 stemmen vóór dit voorstel en 1 stem tegen.

- Stemming 3.4: Vaststellen geschillenreglement SGP:
Er zijn 249 stemmen vóór dit voorstel en 1 stem tegen.
- Stemming 3.5: Wijziging Statuten en Algemeen Reglement m.b.t. geschillencommissie:
Er zijn 249 stemmen vóór dit voorstel en 1 stem tegen.
- Stemming 3.6: Wijziging Statuten i.v.m. gedragscode en vertrouwensregeling:
Er zijn 249 stemmen vóór dit voorstel en 1 stem tegen.

De uitslag betekent dat de voorstellen welke behandeld zijn in de stemmingen 3.2 t/m 3.6 allen aangenomen zijn.

Ter aanvulling op het integriteitsbeleid deelt de voorzitter mee dat als er een klacht is over een bestuurslid, dit bestuurslid zelf logischerwijs geen deel uit zal maken van de beraadslagingen en besluitvorming binnen het bestuur over de behandeling van de klacht. Deze aanvulling zal ook in het integriteitsbeleid vastgelegd worden.

Vervolgens vindt er een stemming plaats voor de benoeming van de leden van de geschillencommissie:

- Stemming 3.7: Benoeming leden geschillencommissie:
 - a. mr. A. Klaassen, Barneveld:
Er zijn 243 stemmen op de heer Klaassen uitgebracht, er zijn 5 tegenstemmen en 1 stem onthouding.
 - b. mr. A.J.C. van Bommel, Gouda:
Er zijn 248 stemmen op de heer Van Bommel uitgebracht, er zijn geen tegenstemmen en 1 stem op onthouding.
 - c. mr. W. Bouman, Leusden:
Er zijn 247 stemmen op de heer Bouman uitgebracht, er zijn geen tegenstemmen en 2 stemmen onthouding.
- d. dhr. J. de Deugd, Krimpen aan den IJssel:
Er zijn 243 stemmen op de heer De Deugd uitgebracht, er zijn 3 tegenstemmen en 3 stemmen onthouding.
- e. dhr. P.C. van de Graaf, Sliedrecht:
Er zijn 246 stemmen op de heer Van de Graaf uitgebracht, er zijn geen tegenstemmen en 3 stemmen onthouding.
- f. mr. A.T. de Haan, Ridderkerk:
Er zijn 245 stemmen op de heer De Haan uitgebracht, er zijn 2 tegenstemmen en 2 stemmen onthouding.
- g. mr. G. Zwerus, Ridderkerk:
Er zijn 245 stemmen op de heer Zwerus uitgebracht, er is 1 tegenstem en 3 stemmen onthouding.

De uitslag betekent dat alle voorgestelde kandidaten voor de geschillencommissie verkozen zijn als lid van de geschillencommissie.

- **G.3 Opnemen artikel in Statuten over belet of ontstentenis van bestuurders**

Er vinden stemmingen plaats voor onderstaande voorstellen:

- Stemming 3.8: Voorstel tot statutenwijziging m.b.t. belet en ontstentenis van bestuurders:

Er zijn 250 stemmen vóór dit voorstel, er zijn 2 stemmen tegen dit voorstel en er zijn 2 stemmen onthouding.

- Stemming 3.9: Voorstel dat in geval van ontstentenis of belet van alle hoofdbestuursleden het bestuur van de partij tijdelijk berust bij de agendacommissie van de partijtjadvisraad:

Er zijn 249 stemmen vóór dit voorstel, er zijn 4 stemmen tegen dit voorstel en er is 1 stem onthouding.

De uitslag betekent dat de voorstellen welke behandeld zijn in de stemmingen 3.8 en 3.9 zijn aangenomen.

- **G.4 Opnemen artikel in Statuten over mogelijkheid tot hybride vergaderen**

De voorzitter geeft aan dat de SGP voornemens is om indien mogelijk fysiek te vergaderen en alleen in bijzondere omstandigheden hybride te vergaderen.

Er vindt een stemming plaats voor onderstaand voorstel:

- Stemming 3.10: Voorstel statutenwijziging hybride vergaderen:
Er zijn 248 stemmen vóór dit voorstel, er zijn 5 stemmen tegen dit voorstel en 1 stem onthouding.
De uitslag betekent dat het voorstel behandeld in stemming 3.10 is aangenomen.

• **G.5 Giftenreglement**

Er vindt een stemming plaats voor onderstaand voorstel:

- Stemming 3.11: Voorstel wijziging giftenreglement SGP:
Er zijn 247 stemmen vóór dit voorstel, er zijn 3 stemmen tegen dit voorstel en er zijn 2 stemmen onthouding.
De uitslag betekent dat het voorstel behandeld in stemming 3.11 is aangenomen.
De voorzitter bedankt de vergadering voor het gestelde vertrouwen.

8. Behandeling moties

Er zijn geen moties ontvangen.

9. Politieke rede mr. C.G. van der Staaij

Van der Staaij houdt bij dit agendapunt zijn partijrede. De tekst is hieronder integraal opgenomen.

Het was een mooi moment tijdens de campagne voor de statenverkiezingen. We hadden eerder dit jaar in Den Haag het gebruikelijke Radio-1-verkiezingsdebat met alle fractievoorzitters uit de Tweede Kamer. Daar kwam ik tot mijn verrassing ook Dirk van Dijk tegen, al heel lang SGP-statenlid in Overijssel. Ook hij zou aan het programma meewerken, als nestor en afscheidnemend statenlid.

Blij verrast hoorde ik hoe hij, met een onvervalste Overijsselse klankkleur, aan het begin van het debat glashelder het SGP-geluid vertolkte. "Geef de provincies toch vooral tijd en ruimte om zelf nuchter

aan de slag te zijn met het stikstofbeleid. Niet met dictaten vanuit Den Haag, maar van onderop, in goed overleg met de boeren om wie het gaat." Dat was in de roos! Precies, wat onze Roelof Bisschop in de Tweede Kamer ook steeds met verve heeft uitgedragen, gevoed door al die gesprekken en werkbezoeken in het land.

Dat die boodschap zo naadloos aansloot, was niet omdat de SGP met ijzeren regie vanuit Den Haag of Rotterdam wordt aangestuurd. Maar het sloot zo goed aan omdat we als SGP-ers weten waar we met elkaar voor staan bij een thema als stikstof. We dienen goede rentmeesters te zijn, en dat met oog voor de praktijk van alledag en de werkelijkheid op het boereneref. Dat inzicht krijg je niet vanzelf in een Haagse vergaderzaal of een Hilversumse studio. Nee, we moeten het land in, op bezoeken bij bedrijven en luisteren naar wat de mensen te zeggen hebben in Staphorst, Wekerom en Vlissingen. Opsnuiven of al die Haagse plannen ook werken.

Bij de afsluiting van verkiezingsdebat had Dirk van Dijk opnieuw een boodschap waar mijn SGP-hart sneller van ging kloppen. Hij deed de warme aanbeveling ons goed te verdiepen in de geboortepapieren van Nederland, zoals de Unie van Utrecht, het Plakkaat van Verlatinghe. Daarin wordt God erkend als de allerhoogste Bestuurder, als de Koning der Koningen. En daarin wordt erop gewezen dat de overheid dienstbaar moet zijn aan het volk, en niet andersom. Inderdaad, zo is het! Dat raakt het hart van het SGP-geluid. Die Bijbelse grondslag, het verwijzen naar Gods geboden en beloften, is en blijft het kloppend hart van onze SGP. Daarom blijven we tegen de stroom in helder uitkomen voor de Bijbelse visie op huwelijk en seksualiteit. Daarom blijven we ook indringend verzet aantekenen tegen de steeds verdergaande aantasting van de bescherming van menselijk leven door abortus en euthanasie.

De uitslag van de Statenverkiezingen en de waterschapsverkiezingen was voor de SGP zonder meer bemoedigend. We ervaren dat als een geschenk van Boven, als een verhoring van gebeden. Er is ook met groot enthousiasme veel werk verzet. Waardering voor allen die hier zoveel

tijd en energie in hebben gestoken! In verschillende waterschappen en provincies zagen we mooie winsten voor de SGP. In de Provinciale Staten was er overal behoud van statenzetels, in zowel Flevoland als Utrecht zelfs een zetel winst. Dat is temidden van alle aardverschuivingen een prachtig resultaat.

Daarmee is ook het behoud van onze beide zetels in de Eerste Kamer dichterbij gekomen. Dat blijft nog spannend. Uiteindelijk is het namelijk afhankelijk van de definitieve verdeling van restzetels. We zien uit naar de voortzetting van de uitstekende samenwerking met onze senatoren, Peter Schalk en Diederik van Dijk.

In meerdere provincies is de SGP op dit moment betrokken bij de vorming van nieuwe colleges van gedeputeerde staten. Het kleiner worden van de traditionele grote partijen, geeft wat dat betreft

ook nieuwe kansen voor de SGP. Dat is een goede zaak. We zagen de afgelopen periode met respect hoe SGP-gedeputeerden onder soms lastige omstandigheden veel mochten betekenen. Ik heb het over Gert-Harm ten Bolscher in Overijssel en Harry van der Maas in Zeeland. Harry gaat als gedeputeerde in de voetsporen van de ons onlangs ontvallen Van Heukelom. We gedenken George van Heukelom hier met groot respect en dankbaarheid. Vanuit een belijnde overtuiging de handen uit de mouwen steken voor een bijdrage aan betrouwbaar bestuur: daar werken we graag aan mee. We wensen iedereen die hierbij is betrokken, veel wijsheid toe. Mooi om te zien hoe onze SGP-bestuurdersvereniging achter de schermen ook nuttig werk verricht om kennis en ervaringen te delen of adviezen te geven.

De gemeenteraadverkiezingen en de verkiezingen

voor staten en waterschappen lieten veel elan zien. Jongeren en ouderen zetten met aanstekelijk enthousiasme hun schouders onder de SGP-campagne. Dat geeft moed en hoop voor de verkiezingen voor het Europees Parlement die bij leven en welzijn volgend voorjaar zullen worden gehouden. Dat zijn voor de SGP hele spannende verkiezingen. Laten we helder zijn: het is erop of eronder. Elke stem telt. Dat is altijd al een gevleugeld woord. Maar hier is het wel heel in het bijzonder waar. Laat iedereen die bij andere verkiezingen het SGP hokje wist te vinden, dát nu opnieuw gaan doen! Dan is een SGP-zetel menselijk gesproken zeker te halen. We weten dat er in het verleden vanuit de SGP-achterban bij Europese verkiezingen ook thuisblijvers waren. Wij vragen hen indringend om dat standpunt te heroverwegen. Er is immers nu een nieuwe situatie. De SGP komt voor het eerst met een zelfstandige lijst uit. Met veel waardering hebben we in de afgelopen jaren kunnen zien hoe Bert-Jan Ruissen actief en deskundig de SGP-boodschap bracht: vóór het leven, voor huwelijk en gezin, opkomend voor boer en visser, voor vervolgde christenen en voor Israël. Hij verzet zich waar hij kan tegen teveel Brusselse bemoeienis. Er staat dus veel op het spel: wél of geen Bijbels gefundeerd SGP-geluid in het Europees Parlement. Nogmaals: Als alle kiezers die bij de Tweede Kamerverkiezingen en bij de Statenverkiezingen SGP stemden dat óók doen bij de Europese verkiezingen, kan Bert-Jan het SGP-geluid blijven vertolken. Waar we als SGP in zowel het Europees Parlement, als in het Nederlandse parlement zij aan zij voor strijden, is voor het goed recht van Israël in het Midden-Oosten. De moderne staat Israël herdenkt dit jaar het 75-jarig bestaan, alle reden voor een hartelijke gelukwens. Wij wensen Israël en het Joodse volk boven alles Gods rijke zegen toe! De geboorte van de moderne staat Israël is een zichtbaar teken van Gods trouw. Wie had dat kunnen denken? Na zoveel eeuwen van verstrooiing, na alle verschrikkingen van de Tweede Wereldoorlog, na de verschrikkelijke holocaust, toch weer een eigen staat. We zien dat de tegenstand in kringen

van de Verenigde Naties in de decennia erna in rap tempo toenam.

Sinds de eerste dag van haar bestaan wordt ook de moderne staat Israël bedreigd. Het is letterlijk een Godswonder dat Israël tijdens de Arabisch-Israëli-sche oorlogen niet van de kaart is geveegd. En nog steeds zien we regelmatig fel oplaaierend geweld door raketbeschietingen of het oplaten van vuurballonnen. En er is niet alleen dreiging van buitenaf. Ook de sterke interne spanningen vandaag de dag baren grote zorgen

Toen ik met een politieke delegatie eens in Israël was, ontmoetten we een rabbijn die vroeg wat het doel van onze reis was. We vertelden dat we er waren om te zien welke kansen voor vrede er waren tussen Israël en de Palestijnen. Hij antwoordde: "heel goed dat jullie dit doen. Doe vooral je best. Maar besef dat vrede nooit het resultaat van menselijke inspanningen is. Het is een geschenk van boven." Een les om nooit te vergeten. Israël en het joodse volk – en wij met hen – zouden de goede, de Bijbelse weg inslaan door vooral omhoog te zien, en met Psalm 124 uit te roepen: "Onze hulp is in den Naam des HEEREN, die hemel en aarde gemaakt heeft."

Dát is ook onze wens voor onze Koning en het Koningshuis. De Koning mocht in de afgelopen tijd niet alleen zijn verjaardag vieren, maar ook erbij stilstaan dat het 10 jaar geleden was dat zijn Koningschap begon. De verbindende betekenis van het Oranjestraat in een gepolariseerd Nederland is zonder meer betekenisvol te noemen. Laten we hen vooral ook gedenken in onze gebeden. Bidden om wijsheid en kracht om deze hoge verantwoordelijkheid vruchtbaar inhoud te geven in deze turbulente tijden.

De oorlog in Oekraïne blijft een aangrijpende werkelijkheid. Zoveel nodeloos bloedvergieten door gewelddadig Russisch handelen. Zo'n schrijnend gebrek aan respect voor de gerechtvaardigde keus van het Oekraïense volk om zelf te kunnen beslissen over hun eigen land. Bij velen heeft dit strijdtoneel de ogen heeft geopend voor de hardnekkigheid van het kwaad in de wereld. De noodzaak

om onze defensie op orde te hebben wordt nu van links tot rechts erkend. Om te voorkomen dat dit besef weer wegebt, heeft onze fractie met steun van andere partijen, een wetsvoorstel ingediend waarmee de Defensie-uitgaven worden vastgelegd op de NAVO-norm van 2% van het BNP. We hopen dat dit wetsvoorstel dit najaar in behandeling kan worden genomen.

Ook in eigen land is er de nodige onrust. De beklemming van de coronatijd is nog niet vergeten. Stijgende inflatie, hoge energieprijzen en een gepeperde kassabon in de supermarkt is voor velen een flinke aanslag op de huishoudportemonnee. Landelijk en gemeentelijk is er warm omzien nodig naar degenen die de eindjes niet of nauwelijks meer aan elkaar kunnen knopen. Goed dat de doorgeschoten plannen voor gratis kinderopvang zijn uitgesteld. Wat de SGP betreft maken we er afstel van, en investeren we in plaats daarvan in minder lasten voor alle gezinnen.

Ook in het beheer van de overheidsportemonnee is er voorzichtigheid geboden. Teveel wordt door dit kabinet de rekening doorgeschoven naar de toekomst. Onder het motto "geld lenen kost nu geen geld" is de afgelopen tijd geregeld bezweken voor de verleidelijke lokroep steeds maar weer geld te lenen. Daarmee werd soms vrede gekocht in een verdeelde coalitie, maar wel door een onverstandig voorschot te nemen op de toekomst. De stijgende rente maakt dat uiterst pijnlijk duidelijk.

Er leven breed zorgen over de gebrekkige slagkracht van de overheid. De uitstraling van het kabinet Rutte-IV is er helaas vooral één van verdeeldheid en machteloosheid. Laat het antwoord echter niet zijn: nog meer ambitieuze plannen, maar wat de SGP betreft juist een lesje in bescheidenheid. Niet alles vanuit Den Haag proberen te beheersen en reguleren. Meer bescheidenheid, meer realiteitszin, meer gebruik maken van de sluimerende krachten in de samenleving zelf.

Regeren vraagt vooruitzien. Dat geldt zeker ook voor de jeugd- en gezinsproblematiek. Waar het in gezinnen en in de relatie tussen ouders misgaat, moet een leger van hulpverleners op de

been worden gebracht om te proberen de schade te herstellen. Intussen wordt met allerhande belastingmaatregelen steeds meer inzet van beide ouders op de arbeidsmarkt aangejaagd. Waar is het besef dat mantelzorg en het opvoeden van kinderen gewoon tijd kost? Tijd die er steeds minder is. Het gezin als hoeksteen van de samenleving is geen slogan uit vervlogen tijden, maar een actuele werkelijkheid. Goed dat met de week van het gezin hierbij ook de vinger wordt gelegd. Fractiegenoot Chris Stoffer heeft deze week met recht en reden namens de SGP aangedrongen op verankering van het gezin in de Grondwet. De tijden zijn niet gemakkelijk. Maar dat zijn ze ook nooit geweest. In de tweede brief van Paulus aan Timotheüs (hoofdstuk 3) wordt allerlei kwaad al eerlijk bij de naam genoemd: het gebrek aan natuurlijke liefde, het liefhebben van zichzelf, de onmatigheid. Toch is die ernstige tekening van de werkelijkheid van het kwaad geen reden tot cynisme of zwartgalligheid. Paulus roept het Timotheüs toe: Reken maar niet op applaus. Maar houd met overtuiging vast aan de Heilige Schrift. Daarin wordt het geloof in Christus als de Weg, de Waarheid en het Leven zo helder getekend. De Schriften zijn het die wijs kunnen maken tot zaligheid, maar die ook zoveel onderwijs geven, zoveel wijsheid bevatten voor het leven van alledag, in gezin, in de samenleving, in de politiek.

Vanuit die vaste overtuiging, vanuit dat geloof, mag ik zelf ook al weer bijna 25 jaar Tweede Kamerlid zijn. Het is de Heere God die daarvoor de kracht wilde geven. Hem komt daarom bovenal de dank toe. "De Heere is goed, Zijn goedertierenheid is in der eeuwigheid, en Zijn getrouwheid van geslacht." Ik maak ook graag gebruik van de gelegenheid om mijn familie, de achterban, het partijbestuur van harte te bedanken voor hun gedurige gebed, het grote vertrouwen en alle warme steun. En ik denk dat ik daarmee niet alleen voor mijzelf spreek, maar ook voor al die andere SGP-volksvertegenwoordigers en bestuurders, in gemeenten, provincies, waterschappen, Eerste en Tweede Kamer en in het Europees Parlement.

We lezen in de Schrift dat toen de ballingen uit Babel terugkeerden en aan de slag gingen met de herbouw van de tempel, er grootse plannen waren. Maar het resultaat viel bitter tegen. Er was tegenstand, met als gevolg moedeloosheid. Maar toen kwam er hemels onderwijs, zo lezen we in Zacharia 4. Het Woord van de levende God kwam tot Zerubbabel, de politiek leider van de teruggekeerde ballingen. "Niet door kracht, noch door geweld, maar door Mijn geest zal het geschieden.", zo klinkt het. Het geheim is niet menselijke kracht of inzicht. Maar wat wordt er geroepen? "Genade, genade zij dezelve." En dan klinkt daar dat rijke, ontroerende en troostrijke woord: "Want wie veracht de dag der kleine dingen?"

Mogen we zo ook als SGP-ers in het politieke leven staan: Uitzien naar de krachtige werking van Gods Geest. Beseffen dat we het steeds weer van genade moeten hebben. Maar ook: de dag van de kleine dingen niet verachten.

De voorzitter spreekt vervolgens Kees van der Staaij kort toe in verband met zijn 25-jarig Kamerlidmaatschap. Hij feliciteert Kees met zijn jubileum en overhandigt hem een bos bloemen.

10. Forum over thema Europese verkiezingen en 75 jaar Israël

Tijdens dit agendapunt is er allereerst aandacht voor Israël. Er wordt een korte video getoond van een interview met de Israëlische ambassadeur in Nederland, Modi Ephraim.

Vervolgens houdt Bert-Jan Ruissen een pitch over de Europese verkiezingen. Hij spreekt over de onderwerpen christenvervolgung, Israël, landbouw en visserij. De SGP wil een helder christelijk geluid in het Europees Parlement laten horen. Ruissen roept de achterban op om te gaan stemmen voor de Europese verkiezingen, omdat de Europese Unie steeds meer invloed krijgt en steeds verder van haar christelijke wortels afgaat. De SGP wil dat de Europese Unie zich dienstbaar opstelt aan de lidstaten en stopt met het concentreren van macht in Brussel.

Er wordt een video getoond waarin fragmenten te zien zijn van Bert-Jan Ruissen die spreekt in het Europees Parlement.

Vervolgens vindt onder leiding van Peter Smit een forumdiscussie plaats over de onderwerpen landbouw/visserij, christenvervolgung en de euro. Aan het forum nemen Bert-Jan Ruissen, Nathanaël Middekoop (wethouder Urk, spreekt over landbouw en visserij), Monica Nieuwenhuijse (bestuurslid SDOK, spreekt over christenvervolgung) en Chris Stoffer (spreekt over de euro) deel. Er worden drie stellingen getoond waarbij de zaal kan aangeven ermee eens te zijn of niet. Na elke stelling krijgen één of meerdere mensen uit de zaal de gelegenheid om hun standpunt toe te lichten en/of een vraag te stellen. Vervolgens reageren de deelnemers aan het forum hierop. Na afloop bedankt de voorzitter de sprekers en de forumleider voor hun bijdrage en geeft aan dat zij na afloop van de partijdag bloemen en een bon zullen krijgen.

11. Bijdrage namens de SGP-Internationaal (SGP-I)

Henk Massink (voorzitter SGP-I) krijgt het woord en levert een korte bijdrage namens SGP-I.

Het christelijk geloof vraagt van christelijke politici wereldwijd om een politieke en maatschappelijke vertaling. SGP-I ondersteunt groepen christenen in de wereld bij deze vertaling. Zij doet dit door aanwezig te zijn bij bijeenkomsten en daar lezingen over dit onderwerp te houden. De Europese Unie geeft alleen subsidie voor deze activiteiten in landen die dichtbij de Europese Unie liggen, dus daar vindt het meeste werk van SGP-I plaats. Voor activiteiten in andere landen zoekt SGP-I naar financiële middelen om dit te kunnen bekostigen.

12. Rondvraag

Er zijn een aantal vragen binnengekomen vanuit plaatselijke kiesverenigingen/afdelingen van de SGP:

- Afdeling Barendrecht vraagt of het complete set vergaderstukken voor de partijdag 6 weken voorafgaand aan de partijdag beschikbaar kan worden gesteld. Verder vraagt zij of moties en

amendementen dichter op de partijdag mogen worden ingeleverd, zodat een plaatselijke afdeling of kiesvereniging dit alles in één ledenvergadering kan bespreken. De voorzitter geeft aan dat het hoofdbestuur de mogelijkheden hiervoor gaat onderzoeken en Barendrecht een schriftelijke reactie ontvangt.

- De kiesverenigingen Kootwijkerbroek, Voorthuizen, Garderen, Terschuur-Zwartebroek, Ederveen, Barneveld, Bodegraven/Reeuwijk en Alblasserdam hebben een vraag gesteld over het besluit van het hoofdbestuur om gebruik te gaan maken van de zendtijd politieke partijen. Als antwoord op deze vraag geeft de voorzitter aan dat er veel veranderd is in de moderne media de afgelopen jaren, voornamelijk door het gebruik van internet. De achterban van de SGP maakt veel-

vuldig gebruik van internet en moderne media.

De SGP wil het TV-gebruik niet stimuleren, maar vanuit de missie van de SGP om de hele samenleving te bereiken maakt de SGP gebruik van de moderne media en nu ook van zendtijd. De voorwaarden die de SGP hiervoor gesteld heeft zijn dat de SGP zelf haar zendtijd mag invullen en dat er niet op zondag uitgezonden wordt. Het hoofdbestuur wil het mediabeleid van de SGP over een tijdje evalueren. Verder geeft de voorzitter aan dat het standpunt van de SGP over mediabeleid op een later moment uitvoeriger zal worden verwoord in een artikel in De Banier.

- Kiesvereniging Bodegraven/Reeuwijk vraagt naar het standpunt van de SGP-fractie ten aanzien van het toetreden van nieuwe lidstaten tot de Europese Unie in relatie tot de EU-ver-

dragen. De voorzitter geeft aan dat deze vraag doorgeleid zal worden naar de Tweede Kamerfractie ter beantwoording.

- Afdeling Hoeksche Waard vraagt of het mogelijk is om een werkbezoekenagenda te maken op de SGP-website. De voorzitter verzoekt de afdeling Hoeksche Waard om hierover contact op te nemen met het partijbureau van de SGP.

13. Afscheid hoofdbestuur lid, mr. M.J.W. Hoek

De voorzitter richt het woord tot mr. M.J.W. Hoek die vandaag afscheid neemt na 18 jaar lid te zijn geweest van het hoofdbestuur. De voorzitter spreekt zijn waardering uit voor de wijze waarop Hoek zijn bestuurstaken vervulde. Hoek was altijd rustig en stabiel en wijs in zijn oordelen. Hij zag snel oplossingen en gaf waardevolle adviezen. Hoek voelt zich verbonden met de Heere en Zijn dienst en als SGP'er voelt hij zich verbonden aan de SGP-beginselen.

De voorzitter bedankt Hoek en wenst hem Gods zegen toe in zowel zijn persoonlijk leven als in zijn familielevens. Er wordt aan de heer Hoek een bos bloemen overhandigd. Tijdens een HB-bijeenkomst zal er nog een informeel afscheid plaatsvinden en ontvangt hij een cadeau.

Daarna richt Hoek zich tot de partij. Hij bedankt de partij voor het in hem gestelde vertrouwen. Hij weet zich met hart en ziel verbonden met Bijbels genormeerde politiek en heeft zijn werk met veel liefde gedaan. Hij geeft aan dat het openen van Gods Woord en de daarbij behorende meditatie aan het begin van elke vergadering van groot belang is. Dit zorgt voor eenheid binnen de partij. Verder geeft hij aan dat het gebed een zeer belangrijk middel is. Hij wenst alle betrokkenen bij de SGP Gods zegen toe en getrouwheid in hun werk.

14. Dankwoord door partijvoorzitter, drs. D. van Meeuwen

De voorzitter bedankt alle aanwezigen voor hun komst. Ook bedankt hij iedereen die aan deze dag een bijdrage hebben geleverd: de forumleden, de

organist, de fotograaf/videograaf, het personeel van Expo Houten en de medewerkers van het partijbureau.

15. Sluiting door ds. R.W. Mulder

HB-lid ds. R.W. Mulder besluit de vergadering. Hij leest psalm 122 en spreekt een kort woord uit naar aanleiding van het gelezen Bijbelgedeelte. Hij neemt als kerntekst: 'Bidt om de vrede van Jeruzalem.' Het is goed om voor vrede te bidden. Vrede voor Jeruzalem, vrede voor het kerkelijk leven, vrede voor de SGP, vrede voor binnenland en buitenland. Vrede heeft eerst een verticale dimensie en vervolgens een horizontale dimensie. Het offer van Christus zorgt voor vrede met God en voor vrede tussen mensen onderling.

Vervolgens wordt psalm 122: 2 en 3 gezongen. Ds. Mulder sluit de vergadering af met gebed.

B

NOTULEN ALGEMENE VERGADERING - VERKIEZINGS- CONGRES

Datum: zaterdag 10 februari 2024
Plaats: Hart van Holland, Berencamperweg 12, 3861 MC Nijkerk
Tijd: 9.30-15.00 uur met aansluitende receptie

1. Welkom en opening

a. Welkom door partijvoorzitter, drs. D. van Meeuwen

De voorzitter heet alle afgevaardigden, belangstellenden, genodigden en kandidaten van de lijst hartelijk welkom op deze extra algemene vergadering, het verkiezingscongres voor de Europese verkiezingen. Hij geeft een korte toelichting op het programma. Hij spreekt een bijzonder welkom uit aan Wieger Kastelein (lid landelijk bestuur CU), Valeriu Ghiletschi (voorzitter ECPM) en Maarten van de Vliert (directeur ECPM).

b. Opening door plv. partijvoorzitter, ds. G.W.S. Mulder

De vicevoorzitter opent de vergadering met het laten zingen van psalm 33 vers 6, het lezen van Psalm 33 en gebed. Vervolgens spreekt hij een openingswoord uit naar aanleiding van het gelezen Schriftgedeelte, in het bijzonder vers 11a: 'Maar de raad des HEEREN bestaat in eeuwigheid'. De Psalm bezingt Gods grootheid in het licht van de schepping en onderhouding van het hele wereldgebeuren. Ook volken worden hier genoemd. Alle volken hebben hierin al een plek. Volken kiezen soms eigen wegen en laten ontwikkelingen zien, in het bijzonder toegespitst op de vrede van Jeruzalem: maar de raad des Heeren bestaat in der eeuwigheid. Bij alles wat op ons afkomt mogen we daar bij stil staan en op rusten. Vanmorgen wordt er ook raad gehouden met elkaar. De Bijbel is niet een spoorboek voor de politiek, maar wel de grondslag en de norm. De Bijbelse waarheid belijdt God als almachtige Schepper en Onderhouder Die het recht laat gelden op al Zijn schepselen. Door Hem regeren de koningen en vorsten. Dit gaat verder dan alleen goede raad en ook verder dan Gods voorstellen. De raad raakt Gods wezen, wie Hij is. Heil van de Heere komt voort uit raad. Dit heil is Messiaans van inhoud en karakter, het heil dat God van eeuwigheid heeft bereid voor allen die Hem vrezen. Dit heil strekt zich in Christus uit door de werking van de Heilige Geest. Dat is wat ons bindt en wat onze grondslag is. Ons gebed moet zijn dat de Heere

ons zal gebruiken in Zijn raad. In Zijn handen ligt het hele bestuur vast en uiteindelijk ook het welzijn van Israël en de volken. Wij hebben van onszelf zo'n aansluiting bij de macht van de zonde. De strijd is geestelijk, die voltrekt zich in ons hart. Juist dan zijn de tekstwoorden een bemoediging.

2. Bespreking amendementen concept-verkiezingsprogramma EP

De voorzitter geeft een toelichting op de vergaderorde voor de behandeling van de amendementen/moties.

- Amendementen met een positief preadvies worden direct in stemming gebracht. Dat geldt ook voor amendementen met het advies 'gewijzigd overnemen' wanneer de indiener heeft aangegeven in te stemmen met de herformulering.
- Alleen de indiener van een amendement met het preadvies 'ontraden' en 'gewijzigd overnemen' krijgt de gelegenheid om het amendement toe te lichten. En bij deze laatste categorie alleen als de indiener niet instemt met het gewijzigde tekstvoorstel van het HB.
- De indiener van een amendement/motie die inhoudelijk wordt behandeld mag in max. 1 minuut een toelichting geven. Daarna volgt een reactie van het HB of van een lid van de verkiezingsprogrammacommissie. Hierna is er een laatste gelegenheid voor de indiener om een toelichting te geven in 30 seconden, waarna desgewenst een HB-lid of een lid van de verkiezingsprogrammacommissie nog een korte reactie geeft.

De amendementen/moties worden in onderstaande volgorde in stemming gebracht.

Stemming 1: blokstemming nr. 1, 2, 7, 9, 10, 11, 12, 14

- Dhr. J.H. Hoogendoorn van AFD Enkhuizen geeft een toelichting op amendement nr. 2. Ze willen bij de laatste zin het woord 'doorgeslagen' toevoegen. De zin wordt daarmee 'Hetzelfde geldt voor een doorgeslagen nationalistisch Nederlandse partij'. Het hoofdbestuur zal over deze wijziging nadenken.
- Nr. 1: AFD Rotterdam [uitslag: 100% voor, 0%

- tegen, 0 onthouding] = aangenomen
- Nr. 2: AFD Rotterdam [uitslag: 98,1% voor, 1,9% tegen, 2 onthouding] = aangenomen
- Nr. 7: AFD Rotterdam [uitslag: 100% voor, 0% tegen, 1 onthouding] = aangenomen
- Nr. 9: AFD Rotterdam [uitslag: 100% voor, 0% tegen, 0 onthouding] = aangenomen
- Nr. 10: AFD Rotterdam [uitslag: 98,8% voor, 1,2% tegen, 1 onthouding] = aangenomen
- Nr. 11: AFD Rotterdam [uitslag: 99,4% voor, 0,6% tegen, 0 onthouding] = aangenomen
- Nr. 12: SGP-jongeren [uitslag: 99,4% voor, 0,6% tegen, 1 onthouding] = aangenomen
- Nr. 14: PKV Deventer [uitslag: 99,4% voor, 0,6% tegen, 1 onthouding] = aangenomen

Stemming 2: blokstemming nr. 17, 19, 20, 21, 22, 23, 24

- Nr. 17: SGP-jongeren [uitslag: 99,4% voor, 0,6% tegen, 0 onthouding] = aangenomen
- Nr. 19: PKV Echteld [uitslag: 99,4% voor, 0,6% tegen, 1 onthouding] = aangenomen
- Nr. 20: SGP-jongeren [uitslag: 99,4% voor, 0,6% tegen, 1 onthouding] = aangenomen
- Nr. 21: AFD Rotterdam [uitslag: 100% voor, 0% tegen, 1 onthouding] = aangenomen
- Nr. 22: AFD Groningen [uitslag: 100% voor, 0% tegen, 2 onthouding] = aangenomen
- Nr. 23: AFD Rotterdam [uitslag: 99,4% voor, 0,6% tegen, 1 onthouding] = aangenomen
- Nr. 24: AFD Rotterdam [uitslag: 99,4% voor, 0,6% tegen, 1 onthouding] = aangenomen

Stemming 3: blokstemming nr. 25, 26, 27, 32, 33, 34, 35, 36

- Nr. 25: AFD Rotterdam [uitslag: 99,4% voor, 0,6% tegen, 0 onthouding] = aangenomen
- Nr. 26: AFD Altena [uitslag: 100% voor, 0% tegen, 0 onthouding] = aangenomen
- Nr. 27: SGP-jongeren [uitslag: 98,8% voor, 1,3% tegen, 0 onthouding] = aangenomen
- Nr. 32: AFD Rotterdam [uitslag: 100% voor, 0% tegen, 0 onthouding] = aangenomen

- Nr. 33: AFD Rotterdam [uitslag: 96,9% voor, 3,1% tegen, 0 onthouding] = aangenomen
- Nr. 34: SGP-jongeren [uitslag: 99,4% voor, 0,6% tegen, 0 onthouding] = aangenomen
- Nr. 35: PKV Deventer [uitslag: 100% voor, 0% tegen, 1 onthouding] = aangenomen
- Nr. 36: AFD Rotterdam [uitslag: 99,4% voor, 0,6% tegen, 1 onthouding] = aangenomen

Stemming 4: blokstemming nr. 3, 4, 5

- Indiener AFD Groningen geeft een toelichting op amendement nr. 3.
- Nr. 3: AFD Groningen [uitslag: 11,9% voor, 88,1% tegen, 2 onthouding] = aangenomen
- Nr. 4: PKV Barneveld [uitslag: 6,2% voor, 93,8% tegen, 1 onthouding] = aangenomen
- Nr. 5: AFD Enkhuizen [uitslag: 95,7% voor, 4,3% tegen, 0 onthouding] = aangenomen

Stemming 5: blokstemming nr. 16, 18, 28

- Indiener AFD Groningen geeft een toelichting op amendement nr. 16.
- Indiener PKV Deventer geeft een toelichting op amendement nr. 28. Het hoofdbestuur zal de sympathieke gedachten van deze toelichting meenemen.
- Nr. 16: AFD Groningen [uitslag: 2,5% voor, 97,5% tegen, 2 onthouding] = aangenomen
- Nr. 18: AFD Rotterdam [uitslag: 3,1% voor, 96,9% tegen, 1 onthouding] = aangenomen
- Nr. 28: PKV Deventer [uitslag: 13,5% voor, 86,5% tegen, 6 onthouding] = aangenomen

Stemming 6: blokstemming nr. 29, 30, 31

- Gerbrand van der Hoef van SGP-jongeren geeft een toelichting op motie nr. 29 en nr. 30.
- J. Groen van PKV Nieuwleusen geeft een toelichting op motie nr. 31.
- Nr. 29: SGP-jongeren [uitslag: 7,5% voor, 92,5% tegen, 2 onthouding] = aangenomen
- Nr. 30: SGP-jongeren [uitslag: 10,8% voor, 89,2% tegen, 4 onthouding] = aangenomen
- Nr. 31: PKV Nieuwleusen [uitslag: 9,9% voor, 90,1% tegen, 1 onthouding] = aangenomen

Stemming 7: integrale tekst [uitslag: 99,4% voor, 0,6% tegen, 2 onthouding] = aangenomen

De voorzitter bedankt de leden van de verkiezings-programmacommissie voor al het werk wat zij er aan hebben gehad.

- Voorzitter commissie: Dick van Meeuwen (partijvoorzitter SGP)
- Henk Massink (HB-lid en internationaal-secretaris)
- Bert-Jan Ruissen (Europarlementariër SGP)
- Walter Jordaan (medewerker Eurofractie)
- Madeleine van Heerd (medewerker Eurofractie)
- Henri Kroneman (medewerker TK-fractie)
- Nathanaël Middelkoop (wethouder SGP Urk)
- Harm-Jan Rouwendal
- Jan Schippers (WI-SGP)
- Fieke de Jong-van Houdt (notuliste)

3. Speech Bert-Jan Ruissen

Ruissen houdt bij dit agendapunt zijn partijrede. De tekst is hieronder integraal opgenomen.

Partijgenoten, Bij de presentatie van ons verkiezingsprogramma 2 weken geleden was ook Bart Kemp aanwezig. Voorman van Agractie. En hij gaf ons een duidelijke boodschap mee. Hij zei: 'SGP, wees daar in Brussel vooral die luis in pels, zoals jullie dat de afgelopen jaren ook hebben laten zien'. Denk aan onze vasthoudendheid rond de wolf, waar nu eindelijk beweging in lijkt te komen. U kent ons standpunt hierover: de wolf hoort niet langer thuis op de lijst van strikt beschermde diersoorten. Landen moeten meer mogelijkheden krijgen om beheersmaatregelen te kunnen treffen. Maar u kunt ook denken aan onze strijd tegen Europese subsidies voor antisemitische Palestijnse schoolboeken. Zolang de problemen daarmee niet zijn opgelost, zullen we met die strijd doorgaan. Als een luis in de pels. Veel uitdrukkingen in ons dagelijks taalgebruik, zijn ontleend aan de Bijbel. Dat weet u wel. Denk aan een uitdrukking als 'de harp aan de wilgen hangen', ontleend aan psalm 137. Dat gaan we zeker niet doen! Integendeel. We zetten er met z'n allen de schouders eronder. Laat 's Neerlands stra-

ten en weilanden maar oranje kleuren! Van Groningen tot Vlissingen. Van Den Helder tot Kerkrade. Ik reken op u. Maar 'de luis in de pels'? Ik geloof niet dat die uitdrukking een Bijbelse oorsprong heeft. De Bijbel reikt ons wel een ander mooi beeld aan dat er wel wat op lijkt, namelijk dat van een 'zoutend zout'. Zout: ook klein, je hebt er niet veel van nodig, maar je kunt er wel een heel gerecht heerlijk mee op smaak brengen. We zijn geroepen smaakmakers in deze wereld te zijn. In de samenleving. In de politiek. Ja, dus ook in Brussel.

Dat brengt mij op ons eerste speerpunt, deze campagne: VOOR CHRISTELIJKE WAARDEN. Gerechtigheid, Gelijkwaardigheid, De beschermwaardigheid van het leven. Het gezin als hoeksteen van de samenleving. Zorg voor de schepping. Allemaal fundamentele waarden, die leidraad zijn voor ons politieke handelen. In ons optreden en in ons verkiezingsprogramma vertaalt zich dat onder andere in ruime aandacht voor vervolgte christenen. Deze week spraken we in het Europees Parlement over de aanvallen door moslimextremisten op christenen in Nigeria. Een debat dat er waarschijnlijk niet was gekomen als de SGP daar niet het initiatief voor had genomen. Op zulke momenten ervaar je: we zitten hier niet voor niks. Onze aanwezigheid doet ertoe. Onze focus op christelijke waarden vertaalt zich ook in een hartelijke verbondenheid met Joodse volk. En in een streven naar gerechtigheid en vrede in het Midden-Oosten. Vrede voor Israël. Vrede voor de Palestijnen. Daarom ook vandaag onze oproep aan Hamas: laat de gijzelaars vrij! En: geef je over, leg de wapens neer! Wetgeving rond thema's als huwelijk en gezin, abortus en euthanasie, is een zaak van de lidstaten. Toch zijn dit thema's die steeds vaker ook op onze Brusselse agenda staan. 'Abortus moet een mensenrechten worden', zegt Macron. 'Nee', zeggen wij; 'Ieder leven is beschermwaardig, ook het ongebooren leven.' Ik vraag u: alstublieft, help ons ook na 6 juni deze boodschap luid en duidelijk aan de Macrons van deze wereld uit te kunnen blijven dragen. Zorg voor de schepping, heeft een belangrijke plek gekregen in ons programma. Ik denk aan onze voorstellen

om een circulaire economie dichterbij te brengen, o.a. door verantwoord om te gaan met afval en textiel. Ik denk ook aan onze voorstellen om fors te investeren in internationale treinverbindingen, als aantrekkelijk alternatief voor korte vluchten. En aan ons pleidooi voor soberheid en matigheid. Energiebesparing is voor de SGP in de klimaatdiscussie bijvoorbeeld een belangrijk speerpunt. Zo komen we op voor christelijke waarden en geven we er ook invulling aan in de vorm van concrete maatregelen.

Onze tweede speerpunt is: **EUROPA VAN DE KERNTAKEN**. Hier komt de luis in de pels weer om de hoek kijken. Want de Europese Unie draaft maar door. Als je de grote partijen, zoals de christendemocraten, de liberalen en de sociaaldemocraten, hun gang laat gaan, komen we vanzelf in een superstaat terecht. Maar wie zit daarop te wachten? De meeste burgers niet en de SGP in elk geval

ook niet. Wij houden de Europese samenwerking beperkt tot zaken als handel, vervoer en migratie. Geopolitiek, ligt er zeker ook een uitdaging om gezamenlijk een vuist te maken tegenover een land als China. Maar wij willen absoluut geen Brusselse bemoeienis met zorg, onderwijs, cultuur en ons sociaal beleid. Laat dat nou gewoon bij de lidstaten. Die kunnen dat prima zelf. Een digitale euro en een Europese digitale identiteit, komen er wat ons betreft evenmin. In ons programma doen wij een aantal concrete voorstellen om dit Europa van de kern-taken dichterbij te brengen. Wij halen bijvoorbeeld het recht om met wetgevingsvoorstellen te komen weg bij de Europese Commissie en beleggen dat bij de Raad van ministers van de EU-landen. Zo zetten we een rem op de Europese integratie. Met als doel de samenwerking een andere kant op te sturen, waarbij de landen zelf weer aan het stuur komen te zitten.

Tot slot nog iets over ons derde speerpunt: **RUIMTE VOOR ONDERNEMERSCHAP**. Ik noemde al kort de zorg voor de schepping. Ook voor de SGP een aangelegen onderwerp. Echter, op dit punt heeft de EU de afgelopen jaren wel laten zien dat ze de realiteit volstrekt uit het oog is verloren. Veel boeren staat het water aan de lippen. In Nederland onder andere door het wegvallen van de zogenaamde mestderogatie waardoor de mestafzet een enorme kostenpost wordt. En wat te denken van onze vissers die de afgelopen jaren klap na klap te verwerken kregen. En andere ondernemers die verdrinken in de rapportageverplichtingen. Het beleid richting ondernemers moet fundamenteel op de schop. De EU moet stoppen met het stapelen van regels en het van bovenaf opleggen van onhaalbare en onbetaalbare doelen. Want dat is wat de EU heeft gedaan met de zogenaamde Green Deal. We moeten de ondernemer weer centraal stellen. En de vraag centraal stellen, wat heeft een ondernemer nodig om verder te kunnen verduurzamen, zonder dat hij hoeft te vrezen voor het voortbestaan van zijn bedrijf. Dat is een hele andere benadering! Voor de binnenvaart spreken we bijvoorbeeld over subsidies voor het vervangen van verouderde motoren,

het aanleggen van groene walstroom en het aanleggen van bunkerplaatsen voor duurzame brandstoffen. Voor de boeren spreken we over meer mogelijkheden voor nieuwe duurzame plantenrassen, het toelaten van kunstmestvervangers, snellere toelating van nieuwe minder milieubelastende gewasbeschermingsmiddelen. Voor vissers moet er voldoende ruimte blijven om te vissen en moeten de aanlandplicht en het pulsverbod van tafel. Een positieve agenda dus voor de ondernemers: daar gaan we voor.

Beste partijgenoten, 3 speerpunten: christelijke waarden, Europa van de kerntaken en ruimte voor ondernemerschap. Mocht u de komende maanden iemand tegenkomen die zegt: 'Ik weet niet of ik wel moet gaan stemmen hoor.' 'Brussel, het zegt me allemaal niet zoveel.' Of, 'ik ben er gewoon op tegen'. Dan zou ik zeggen: we vragen 6 juni echt niet zoveel van u. Het enige wat we van u vragen is: geef de SGP het vertrouwen een luis in de pels te zijn en een helder christelijk geluid te laten horen. Ook in Brussel. Stem christelijk, Rem Europa. Kies SGP!

De voorzitter vraagt nummer 2 en 3 van de lijst, Harold Hooglander en Laurens van Bruchem, naar voren te komen voor een fotomoment met de top-3. Ook geeft de voorzitter een toelichting op de campagne.

4. Speech Valeriu Ghilechi (voorzitter ECPM) over belang van christelijke waarden

Ghilechi houdt bij dit agendapunt een speech. Maarten van de Fliert, directeur bij ECPM, vertaalt dit naar het Nederlands. De tekst is integraal opgenomen.

Goedemorgen! Dank u voor de gelegenheid om enkele woorden te zeggen over de ECPM, de Europese Christelijke Politieke Beweging; over het belang van het spreken over christelijke waarden in de EU en in het Europees Parlement; en over de zeer gewaardeerde band tussen de SGP, met uw lid van het Europees Parlement en de ECPM. De

ECPM is de Europese politieke partij of beweging waarvan de SGP al vele jaren lid is. Uw SGP-Europarlementariër, tegenwoordig Bert-Jan Ruissen en voor hem anderen, hebben de afgelopen jaren nauw samengewerkt met de ECPM. Samen met andere Europarlementariërs zijn we in staat om onze stem te verheffen in het Europees Parlement over de christelijke waarden en over de Europese Unie als zodanig. De titel van uw verkiezingsprogramma is: "De EU op de rem", met andere woorden: De EU moet vertragen en meer op de rem staan in het idee voor een steeds hechtere unie". We willen minder Europa en meer christelijke waarden in de EU. De ECPM waardeert het werk van Bert-Jan Ruissen en zijn team in het Europees Parlement en zijn werk in de ECPM. Samen staan we sterk, ook met de andere gelijkgestemde Europarlementariërs. Ora et labora (bid en werk) is belangrijk in de ECPM en ook in de SGP, denk ik. Ik wens Bert-Jan veel zegen toe en het allerbeste bij de Europese verkiezingen, en de ECPM is bereid hem te steunen in de tijd dat hij campagne voert, en ook daarna. Wij willen dat Bert-Jan in het Europees Parlement wordt gekozen, want zijn stem moet hoorbaar blijven in Brussel en Straatsburg. En, beste mensen, Bert-Jan heeft een goede en sterke stem in het Europees Parlement. Mensen luisteren naar hem. Zijn invloed is veel noodzakelijker binnen het EP dan buiten het EP. Daarom mijn oproep hier vandaag: voer campagne dat uw kiezers naar het stemhokje komen en stemmen op de SGP. De ECPM, uw Europese netwerk van gelijkgestemde politici en partijen, helpt u daarbij.

Een paar extra woorden over christelijke waarden en de ECPM: Onze slogan is 'Verhef, Versterk en Vergroot'. De ECPM is van mening dat de stemmen van christenen vaak worden genegeerd of verkleind in het Europese politieke landschap. We zijn hier om die stemmen te verheffen, om onze leden en partners te versterken en hen in contact te brengen met een uitgebreid netwerk van gelijkgestemde mensen in heel Europa. ECPM begon in 2002 als een platform van christenen, politici, partijen en organisaties uit heel Europa, die droom-

den van een samenleving waarin de menselijke waardigheid, gebaseerd op Gods Woord, wordt versterkt, waar burgers vrij en veilig zijn en waar regeringen hun mensen dienen. De ECPM heeft 7 speerpunten, waarin we werken aan christelijke waarden:

Menselijke waardigheid: Dit is de hoeksteen van alle mensenrechten. Het leven moet worden beschermd vanaf de conceptie tot aan de natuurlijke dood. Ieder mens is geschapen naar het beeld van de Almachtige God.

Gezonde gezinnen: Het gezin is de belangrijkste sociale entiteit en de hoeksteen van de samenleving. De EU moet de soevereiniteit van het gezin, gebaseerd op het huwelijk tussen man en vrouw, en het recht van het eigen gezin op onderwijs voor hun kinderen respecteren.

Economie die Mensen & Planeet ten goede komt: Economisch beleid moet mens- (en christelijk) gericht zijn. Wij steunen vrijhandel, ondernemerschap en economisch beleid dat prioriteit geeft aan kleine en middelgrote ondernemingen. We dragen zorg voor Gods schepping en promoten lokale en circulaire economische oplossingen.

Vrijheid, veiligheid en stabiliteit: Het buitenlands beleid moet gericht zijn op menselijke waardigheid. Het blijft de bevoegdheid van de lidstaten. We hebben sterke defensiestructuren nodig om onze naties en culturen te beschermen.

Bestrijding van moderne slavernij: Wij veroordelen en bestrijden elke vorm van moderne slavernij, het misbruik van mensen; individuen die door de Almachtige God zijn geschapen.

Hervorming van de Europese Unie: De EU is een instrument van vrede. Het moet zijn sturende rol verminderen en eerder optreden als bemiddelaar tussen soevereine lidstaten.

Behoud van de christelijke wortels van de EU: We erkennen en promoten de christelijke waarden waarop de EU is gegrondvest en verzetten ons tegen secularisme. Wij pleiten voor vrijheid van godsdienst of overtuiging als een recht voor iedereen. Deze speerpunten staan allemaal in de flyers die je in onze stand kunt vinden. De 7 pijlers waarop wij

ons werk baseren. Onze christelijke stemmen en waarden worden op het nationale en Europese toneel vaak aan de kant geschoven. Samen staan we sterk en kunnen we meer bereiken dan alleen. We hebben elkaar nu meer dan ooit nodig. God zegene u in uw werk en moge de Heere uw pad blijven verlichten en u leiden met Zijn wijsheid! Kom gerust naar onze tafel in de hal voor meer informatie. Hartelijk dank.

5. Video met Bert-Jan Ruissen

Er wordt een video getoond van Bert-Jan Ruissen in het Europees Parlement.

6. Forum over thema's Israël en landbouw

Onder leiding van Peter Smit vindt een gesprek plaats over actuele thema's van het Europees Parlement. Freek Vergeer, onderzoeker bij CIDI, verteld over het thema Israël en beantwoordt vragen vanuit de zaal samen met Bert-Jan Ruissen. Henk van der Wind, melkveehouder en bestuurslid Waterschap Vallei en Veluwe, verteld over het thema landbouw en beantwoordt vragen vanuit de zaal samen met Bert-Jan Ruissen. De gespreksleider bedankt de sprekers en geeft aan dat zij een bedankje mee naar huis krijgen.

7. Sluiting morgengedeelte door ds. R.W. Mulder

HB-lid ds. R.W. Mulder besluit de vergadering met gebed en vraagt tevens een zegen voor de maaltijd.

8. Welkom middag gedeelte door de voorzitter, D. van Meeuwen

De voorzitter heet allen aanwezig welkom. Hij verwelkomt in het bijzonder de familie van de oud-Kamerleden: Roelof Bisschop en Kees van der Staaij.

9. Opening door ds. G.W.S. Mulder

De vicevoorzitter opent de vergadering met het laten zingen van psalm 48 vers 4, het lezen van 2 Timotheüs 4: 6-22 en gebed. Vervolgens spreekt

hij een openingswoord uit naar aanleiding van het gelezen Schriftgedeelte, in het bijzonder vers 8: 'De kroon der rechtvaardigheid'. Geen gewone krans maar een Kroon der rechtvaardigheid. Rechtvaardigheid zou ook vertaald mogen worden met gerechtigheid. Hij is rechtvaardig, gerechtigheid behoort tot Zijn wezen. Hij is zuiver en volkomen en duldt geen kwaad. De vicevoorzitter spreekt de vertrekkende Kamerleden kort toe met het oog op de punten die zij vaak uitgedragen hebben. De kroon der rechtvaardigheid is geen kroon die verdiend kan worden. Als God ons werk en onze intenties in het licht stelt van Zijn Goddelijk aangezicht kunnen we niet voor Hem bestaan. De Kroon mag aangewezen worden als de genadegave van God. De kroon der rechtvaardigheid is niet alleen voor mij, zegt Paulus, maar voor allen die Zijn verschijning hebben liefgekreken, alleen om Jezus wil.

10. Afscheid vertrekkende Kamerleden

Oud-Kamerleden Bisschop en Van der Staaij nemen afscheid van de partij. Er wordt een video getoond met fragmenten van Roelof Bisschop als Kamerlid, waarna de voorzitter een speech houdt. Er wordt een cadeau aan Bisschop overhandigd en bloemen aan zijn vrouw, waarna zij nog een kort dankwoord uitspreken. Na zijn afscheid wordt er een video getoond met fragmenten van Kees van der Staaij als Kamerlid, waarna de voorzitter voor hem een speech houdt. Er wordt een cadeau aan Van der Staaij overhandigd en bloemen aan zijn vrouw, waarna zij nog een kort dankwoord uitspreken.

11. Sluiting door ds. M. Klaassen

De vertrekkende Kamerleden wordt psalm 134 toegezongen, waarna HB-lid ds. M. Klaassen de vergadering afsluit met gebed.

Aansluitend is er nog een afscheidsreceptie.

C

JAARVERSLAG 2023

Inleiding

Ook het jaar 2023 is geschiedenis geworden. In dit jaarverslag kijken we terug op het afgelopen jaar. Het geeft een overzicht van een groot aantal politieke ontwikkelingen in het verslagjaar en tevens van enkele activiteiten die in SGP-verband hebben plaatsgevonden.

Het jaar 2023 kenmerkte zich door onrust en verandering. Onrust in de wereld, denk aan de voortdurende oorlog in Oekraïne en de laffe aanval van Hamas op Israël. Ook onrust in Nederland, te denken valt aan de onrust in de agrarische sector (landbouw, akkerbouw, tuinbouw, visserij) door de talloze maatregelen die het kabinet de sector oplegt, de voortdurende stikstofcrisis, de woningnood en het grote migratievraagstuk. Het leidt tot een onrustige samenleving en een dalend vertrouwen in de overheid.

In de politiek was de onrust ook zichtbaar als we de uitslag van de Tweede Kamerverkiezingen beoordelen. Veel proteststemmen zijn uitgebracht met een politieke aardverschuiving tot gevolg. Dankbaar mogen we als SGP zijn met het zetelbehoud en de behoorlijke stemmenwinst die is geboekt. Er was ook verandering. Afscheid werd genomen van Kees van der Staaïj en Roelof Bisschop. Hiervoor in de plaats traden aan Diederik van Dijk en André Flach.

In 2023 is op 22 december overleden de heer A. de Boer. Hij heeft jarenlang deel uitgemaakt van het Hoofdbestuur waarvan een aantal jaar als secretaris.

Wat de activiteiten betreft geeft het verslag u een goed beeld van allerlei gebeurtenissen die binnen de SGP en de geledingen hebben plaatsgevonden in het afgelopen jaar. Ook de voorbereidingen en start van de verkiezingscampagne voor de te houden verkiezingen voor het Europees parlement zijn in het verslagjaar gestart. Bert-Jan Ruissen is gekozen tot lijsttrekker. Voor het eerst doen we zelfstandig mee aan de verkiezingen en hopen en bidden we om behoud van de SGP-zetel.

Het SGP-geluid mag nog steeds gehoord worden. Het werk mocht zijn voortgang hebben. Het motto voor de Tweede Kamerverkiezingen was: “Woord houden”. Dat motto zegt iets over de omgang van mensen met elkaar: binnen het huwelijk, binnen het gezin, binnen de samenleving en ook binnen de politiek. Het gaat om betrouwbaarheid.

Maar het gekozen motto is breder: ons houden aan het Woord van God, een Woord dat ons de weg wijst in de dagelijkse praktijk van het leven. Maar meer nog dat ons de weg wijst naar een eeuwig heil. Hoe noodzakelijk dat Woord te kennen en daaruit te leven.

Alleen een terugkeer naar God en Zijn Woord zal zegenrijk zijn. Voor ons land en voor ons persoonlijk.

1. Staatkundig Gereformeerde Partij

1.1 Bestuur & Organisatie

Bestuur

Op zaterdag 13 mei 2023 is de algemene vergadering van de partij gehouden. Tijdens deze vergadering zijn mr. L.G.I. Barth, ds. G.W.S. Mulder en B. van de Weerd herkozen als lid van het hoofdbestuur. In de vacature van mr. M.J.W. Hoek is dr. ir. C.M. Verloop gekozen.

Het hoofdbestuur bestaat op 31 december 2023 uit de volgende personen:

- drs. D. van Meeuwen **partijvoorzitter**
- ds. G.W.S. Mulder **vicevoorzitter**
- mr. L.G.I. Barth **secretaris**
- J.W. Keuken MBA **penningmeester**
- vacature **algemeen adjunct**
- drs. ing. G.H. Averses
- J.W. Benschop
- ds. A.A. Egas
- P.C. Grinwis
- drs. P.W.J. Hoek

- ds. M. Klaassen
- mr. W. Kok
- dr. H.F. Massink
- ds. R.W. Mulder
- dr. ir. C.M. Verloop
- ing. B. van de Weerd

Het dagelijks bestuur van de SGP kwam in 2023 zes keer bij elkaar en voerde diverse malen online overleg in verband met de tussentijdse Tweede Kamerverkiezingen. Het hoofdbestuur vergaderde zeven keer. Als adviseur waren bij de vergaderingen van het hoofdbestuur aanwezig de heren mr. C.G. van der Staaij (voorzitter Tweede Kamerfractie van de SGP) en drs. J.W. van Berkum (directeur partijbureau). In september trad Van der Staaij terug als fractievoorzitter en nam de nieuwe fractievoorzitter, ir. C. Stoffer, als adviseur deel aan de hoofdbestuursvergadering.

De SGP is lid van de Europese partij, European Christian Political Movement (ECPM). Namens de SGP participeert dhr. J.C. Bazen in het bestuur van ECPM. De coördinator SGP-Internationaal vertegenwoordigt de SGP op de ledenvergaderingen van ECPM.

In het verslagjaar is stilgestaan bij het 25-jarig Kamerlidmaatschap van C.G. van der Staaij. Na de Tweede Kamerverkiezingen is afscheid genomen van fractievoorzitter Van der Staaij en Kamerlid R. Bisschop. In partijverband is aandacht besteed aan hun afscheid op het verkiezingscongres d.d. 10 februari 2024.

Personeel

De totale personele bezetting van het partijbureau is op 31 december 2023 als volgt:

- mw. E. Abbey-van Doorn MA, 0,5 fte
coördinator SGP-Internationaal
- dhr. drs. J.W. van Berkum, 1,0 fte
directeur
- mw. F.D. Bregman, 1,0 fte
managementassistent
- mw. H.W. Buurveld-Boer, 0,28 fte
interieurverzorgster
- mw. B.B. van der Elst-de Weerd, 0,5 fte
secretarieel-administratief medewerker
- dhr. W. Goudriaan, 1,0 fte
adviseur afdelingen/kiesverenigingen
- mw. T. van Ingen-Olieman, 0,4 fte
secretarieel-administratief medewerker
- mw. H.M. de Leeuw-Neeleman, 0,4 fte
secretarieel-administratief medewerker
- mw. C.W. Pors-de Visser, 0,7 fte
secretarieel-administratief medewerker
- dhr. J.S. van der Ree Doolgaard, 0,89 fte
adviseur communicatie/eindredacteur De Banier
- mw. A. Roos, 0,9 fte
communicatiemedewerker
- dhr. P. Smit, 1,0 fte
beleidsadviseur
- dhr. H. van Vulpen, 0,3 fte
administrateur-controller
- mw. M. Westerhout, 1,0 fte
administrateur
- dhr. G. Wijland, 0,8 fte
coördinator SGP-Bestuurdersvereniging

In het verslagjaar hebben de volgende personeelsmutaties plaatsgevonden:

- Per 15 augustus is mw. E.E. van Amerongen-van de Wetering uit dienst getreden. Per 1 januari 2024 is in haar opvolging voorzien met de benoeming van dhr. H. Rietveld.

Overleg met de Partijadviesraad

De Partijadviesraad fungeert voor het hoofdbestuur als representatief adviesorgaan en klankbordgroep uit de achterban van de partij. Het hoofdbestuur heeft in 2023 één keer fysiek met de Partijadviesraad vergaderd. Daarnaast zijn er enkele online overleggen geweest in verband met de tussentijdse Tweede Kamerverkiezingen, omdat afgeweken moest worden van de reguliere processen met betrekking tot het vaststellen van de kandidatenlijst en het verkiezingsprogramma.

In 2023 traden zes leden van de partijadviesraad

terug: M. Bossers, L. Kisteman, J.J. Luteijn, T.A. Meijboom, L. van der Tang en C.M. Verloop. In hun plaats zijn benoemd: G. Boonzaaijer, C.H. van den Bos, E.G. Bosma, D. van Dijk, A. Koekoek en M. van Rijswijk.

De Partijadviesraad bestaat op 31 december 2023 uit negentien personen uit verschillende geledingen van de partij. De leden zijn de heren: mr. D. Alblas AA, T. den Boon, G. Boonzaaijer, C.H. van den Bos, dr. E.G. Bosma, ing. J.J. van Burg MSc, D. van Dijk, ir. C.J. Flikweert, G.V. den Hartog, A. Koekoek, J.A. van 't Land, J. Lukasse, J.W.M.R. Otte, drs. C.H. Oudijn, M. van Rijswijk, A. Schreuder, D.A. van Tuijl, W.L. Verweij en mr. S.A. Wiegman. Voor vacatures zijn de besturen van afdelingen/kiesverenigingen geconsulteerd namen van potentiële kandidaten in te dienen, zodat er een pool kan worden gevormd waaruit vacatures voor de Partijadviesraad kunnen worden vervuld.

Commissies

Het afgelopen jaar waren diverse commissies/werkgroepen actief:

- Strategiecommissie. Deze commissie bewaakt de uitvoering van het door het hoofdbestuur vastgestelde Integraal Strategisch Beleidsplan. Bestuursleden en medewerkers van de partij, de SGP-Bestuurdersvereniging, het Wetenschappelijk Instituut, SGP-Jongeren, SGP-Internationaal, de Eerste en Tweede Kamerfractie en de SGP-Eurofractie zijn in deze commissie vertegenwoordigd.
- Selectieadviescommissie voor de kandidatenlijst voor de verkiezingen van het Europees parlement. Deze commissie heeft tot taak een conceptkandidatenlijst op te stellen voor de Europese verkiezingen in 2024. Deze commissie heeft haar werkzaamheden in het verslagjaar afgerond.
- Verkiezingsprogramma commissie voor de verkiezingen voor het Europees Parlement. Deze commissie heeft tot taak een conceptverkiezingsprogramma op te stellen voor de Europese verkiezingen in 2024.

- Selectieadviescommissie voor de kandidatenlijst voor de verkiezingen van de Tweede Kamer.

Overleg met Landelijk Bestuur van de ChristenUnie

Elk jaar wordt overleg gevoerd met het Landelijk Bestuur van de ChristenUnie. De voorzitters van beide besturen houden tussentijds bilateraal informeel contact. Een afgevaardigde van het hoofdbestuur woont zo mogelijk de algemene vergaderingen van de ChristenUnie bij.

Integraal Strategisch Beleidsplan

In 2021 is een nieuw integraal strategisch beleidsplan opgesteld voor de periode 2022-2025. In het ISB zijn de volgende strategische thema's opgenomen, waarbij het kortweg gaat om communiceren, leren en inspireren.

- Verbinding met (potentiële) achterban;
- Vinden en vormen van talent;
- Dialoog met de samenleving;
- Samen doordenken.

Per thema zijn doelen geformuleerd en actieplannen opgesteld waaraan in deze beleidsperiode wordt gewerkt.

1.2 Ondersteuning van afdelingen en kiesverenigingen

Omvorming van kiesvereniging tot afdeling

Per 1 januari 2015 kent de partij een duale partijstructuur die bestaat uit afdelingen en kiesverenigingen. In de nieuwe structuur zijn de gemeentelijke kiesverenigingen en provinciale verenigingen omgevormd tot gemeentelijke afdelingen en provinciale afdelingen. Op plaatselijk niveau kent de partij zowel afdelingen als plaatselijke kiesverenigingen. Plaatselijke kiesverenigingen kunnen zich vrijwillig omvormen tot afdeling.

In 2023 zijn er drie kiesverenigingen die hebben aangegeven per 1 januari 2024 afdeling te willen worden. Dat zijn Enkhuizen, Groningen en Lisse.

Per 1 januari 2024 zijn er 74 plaatselijke afdelingen (ruim 50% van de SGP-leden behoort tot een afdeling): Achterhoek, Albrandswaard, Alphen aan den Rijn, Altena, Amersfoort, Apeldoorn, Barendrecht, Beekbergen, Bennekom, Benschop-Polsbroek, Breukelen/Maarssen, Bunschoten, Dirksland, Drenthe, Elburg (Doornspijk), Enkhuizen, Epe, Goedereede (Ouddorp), Goes, Gorinchem, Gouda, Groningen, Haarlemmermeer, Hardenberg, Harderwijk (Hierden), Hardinxveld-Giessendam, Heerde-Wapenveld, Hendrik Ido Ambacht, Hoeksche Waard, Kampen, Kapelle (Biezeling), Katwijk, Krimpen aan den IJssel, Krimpenerwaard, Kruijningen, Leiden-Leiderdorp e.o., Leusden, Liesveld-Giessenlanden, Lisse, Middelburg, Middelharnis/Sommelsdijk, Nijkerk e.o., Noord-Beveland, Noordoostpolder, Nunspeet/Hulshorst, Oldebroek, Oostflakkee, Oudewater, Pijnacker/Delft, Renswoude, Rhenen, Ronde Venen, Rotterdam, Scherpenzeel, Schouwen-Duiveland, Sliedrecht, Soest/Baarn/Eemnes, Sprang-Capelle, Terneuzen, Veenendaal, Veere, Voorne Putten, Voorst (Teuge/Terwolde), Waarde,

Waddinxveen, Woerden, Woudenberg, Yerseke, Zaanstad e.o., Zaltbommel, Zeist, Zoetermeer, Zuidplas en Zwijndrecht.

Nieuwe ledenadministratie

Jaarlijks wordt - mede op basis van de wensen en behoeften van secretarissen - het ledenadministratiesysteem doorontwikkeld en nieuwe functionaliteiten toegevoegd. Met het oog op de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) wordt in het bijzonder aandacht gegeven aan de beveiliging van de persoonsgegevens. Uitgangspunt is dat gegevens van leden zo min mogelijk per e-mail worden verzonden. Daarom hebben de secretarissen van afdelingen en kiesverenigingen ook toegang gekregen tot het ledensysteem.

Financiële administratie afdelingen

Het partijbureau verzorgt de contributie-inning van de landelijke leden die zijn toegewezen aan een afdeling. Om deze contributie-inning zo efficiënt mogelijk te organiseren, wordt de contributie zoveel mogelijk digitaal geïnd. Dit proces verloopt

goed. Het aantal leden dat het e-mailadres heeft doorgegeven om de contributie digitaal te innen, neemt nog steeds toe. Afdelingsbesturen kunnen er ook voor kiezen dat de contributie van leden automatisch wordt geïncasseerd.

Vitalisering afdelingen/kiesverenigingen

Op verzoek van kiesverenigingen en (provinciale) afdelingen is ondersteuning geboden bij vitaliserings- vraagstukken. Er zijn regionale rondetafelgesprekken gevoerd met het oog op vitalisering. Die gesprekken zijn van belang voor het partijbureau om de dienstverlening zo goed mogelijk af te stemmen op de vraag. Voor scholing en ontwikkeling worden er via de website van de SGP cursussen/ trainingen aangeboden op het gebied van DNA, vakkennis en persoonlijke vaardigheden. Aanmeldingen komen centraal binnen via www.sgp.nl/scholing. De komende periode wordt het scholingsaanbod verder uitgebouwd. Partijbureau, BSV en SGP-J werken hierin samen.

Ledenwerving

Per 1 januari 2023 had de partij 29.877 leden. Op 1 januari 2024 waren dat er 30.306. Dat is een winst van 429 leden. Er zijn 1425 nieuwe leden ingeschreven en 996 leden uitgeschreven. Veel afdelingen en kiesverenigingen zetten zich in om nieuwe leden te werven. Het verdient aanbeveling om in het bestuur iemand aan te wijzen die verantwoordelijk is voor ledenwerving. De SGP zet zich in het bijzonder in om ook jongeren te stimuleren om lid te worden van de partij. Daarvoor is het zogeheten combilidmaatschap geïntroduceerd. Jongeren vanaf 18 tot en met 27 jaar kunnen dan tegen een gereduceerd tarief zowel lid zijn van de partij als SGP-jongeren. Op dit moment zijn er nog veel jongeren alleen lid van SGP-jongeren. Op het moment dat deze jongeren 28 jaar worden, kunnen ze geen lid meer zijn van SGP-jongeren. Wanneer jongeren al in een eerder stadium tevens lid zijn van de SGP blijft hun band met de partij ook behouden vanaf het moment dat ze 28 jaar worden. Naast leden kent de SGP ook begunstigers. Het begunstiger-

schap is bedoeld voor personen die sympathie hebben voor de SGP, de partij willen steunen, maar de grondslag niet kunnen onderschrijven.

Documentatiebeheer

Binnen het ledenadministratiesysteem is de module 'Documentenbeheer' geïmplementeerd. Binnen deze module kunnen afdelingen en kiesverenigingen hun archief en bestuursdocumenten AVG-bestendig opslaan.

1.3 Communicatie en informatievoorziening

Communicatiebeleid

De SGP wil gezien haar missie zoveel mogelijk mensen bereiken en aan het denken zetten over de waarde van politiek bij een open Bijbel. Hiervoor worden diverse middelen ingezet, zoals spotjes, offline en online advertentiecampagnes, drukwerk en sociale media.

In 2023 is geëxperimenteerd met een andere formule van Studio SGP, waarbij enkele uitzendingen niet vanuit de studio maar 'op locatie' in het land plaatsvonden met publiek. Begin 2024 heeft een evaluatie plaatsgevonden waarbij gespiegeld is op de doelen en kosten/baten. We zetten in op korte video's, waarbij we op straat het gesprek aangaan. Studio SGP zal nog slechts zeer beperkt ingezet worden.

In 2023 is de merkidentiteit van de SGP vastgesteld, een merkhuis met vijf waarden: Bijbelgetrouw, betrouwbaar, respectvol, constructief en hartelijk. Daarvoor is een zorgvuldige route gelopen langs leden, partijadviesraad en partijgeledingen. Het helpt bij het aanbrengen van focus. We blijven onszelf. Tegelijk helpt het om in gedrag, communicatie en stijl nog herkenbaarder te zijn. Aan de hand van merkidentiteit en imago-onderzoek is een eerste uitwerking van een visuele identiteit gepresenteerd. Inmiddels wordt de nieuwe huisstijl uitgerold.

2023 was ook het jaar van campagnes: de verkiezingen van Provinciale Staten en Waterschappen (deels landelijke campagne, waarbij ook adviseren en faciliteren), de vervroegde Tweede Kamerverkiezingen in november (regie SGP landelijk) en de voorbereiding op de Europese verkiezingen van juni 2024 (regie SGP landelijk met een bottom-up-aanpak). De ervaringen die opgedaan zijn met campagnestrategie én de inzichten die vergelijk van identiteit en imago opleveren, gaan mee naar het in 2024 vast te stellen meerjarig communicatiebeleid.

Ondertussen werkt het Wetenschappelijk Instituut aan een politieke filosofie. Bij merkidentiteit gaat het om de persoonlijkheid van de SGP (waarom, hoe en wat) en bij de partijfilosofie om een samenhangende SGP-visie op overheidstaak en samenleving.

Website

De SGP heeft een website met subsites voor lokale en provinciale afdelingen. Deze site wordt jaarlijks doorontwikkeld.

Nieuwsbrieven

Er verschijnen drie soorten digitale nieuwsbrieven.

1. een algemene nieuwsbrief om leden en andere belangstellenden op de hoogte te houden van

politiek nieuws. In de periode van de Tweede Kamerverkiezingen is deze frequent verschenen om de leden/belangstellenden op de hoogte te houden van alle campagneactiviteiten.

2. een nieuwsbrief voor afdelingen en plaatselijke kiesverenigingen om besturen te motiveren, te inspireren en handvatten te geven voor hun bestuurlijke activiteiten.
3. een nieuwsbrief voor politici om hen te ondersteunen in hun politieke activiteiten.

De Banier

In het afgelopen jaar is het partijblad *De Banier* tien keer verschenen. Leden van de SGP krijgen het magazine gratis toegezonden. Daarnaast zijn er zo'n 300 abonnees (niet-leden) op het partijblad. Door de toezending van het blad aan alle leden van de partij wordt geprobeerd de betrokkenheid van de leden bij de partij te vergroten. *De Banier* wordt verzonden via Erdee Distributie.

In 2023 zijn de volgende themanummers verschenen: Provinciale Staten- en waterschapsverkiezingen, Verkiezingen Eerste kamer, terugblik en analyse provinciale staten- en waterschapsverkiezingen, 75 jaar Israël, woningtekort, 25-jaar kamerlid Kees van der Staij, de Grondwet, wisseling fractievoorzitterschap en de tussentijdse Tweede Kamerver-

kiezingen, analyse uitslag Tweede Kamerverkiezingen en de nieuwe SGP-fractie in de Tweede Kamer.

Studio SGP

Tijdens de campagne voor de Tweede Kamerverkiezingen is de SGP gestart met Studio SGP. Deze uitzendingen zijn na de verkiezingen gecontinueerd. Tijdens de studio-uitzendingen komen actualiteiten aan bod en wordt elke keer een politiek thema besproken. In 2023 zijn er vijf uitzendingen geweest. Er is een pilot uitgevoerd met 'Studio SGP gaat het land in'. Dat wil zeggen dat er in plaats van in de studio te Alblasterdam een uitzending is met live publiek op een andere locatie. In 2023 heeft dit twee keer plaatsgevonden. De uitzendingen van Studio SGP stonden in 2023 in het teken van de Provinciale Statenverkiezingen, de schepping, de Tweede Kamerverkiezingen, pal voor veiligheid en een Kerstspecial.

Beurzen

In 2023 was de SGP weer aanwezig op enkele beurzen. In juli op de Terdegefair, in september op de 50PlusBeurs en in oktober op de familiedagen te Gorinchem.

Bijeenkomsten

- Op zaterdag 13 mei is de algemene vergadering (partijdag) van de SGP gehouden.
- Het najaarscongres is in verband met de tussentijdse verkiezingen uitgesteld en staat gepland in mei 2024.

Overige bijeenkomsten

- Er is een SGP-ondernemersplatform dat moet zorgen voor een goede informatie-uitwisseling tussen de SGP en het bedrijfsleven. Inmiddels zijn ca. 175 ondernemers lid van het platform. In 2023 is er met de ondernemers een werkbezoek gedaan bij Damen Shipyards in Gorinchem. Tijdens deze bijeenkomst is er ook met de ondernemers nagedacht over thema's als: personeel, onderwijs en bereikbaarheid.
- Om personen in de leeftijd van 25 tot 40 jaar te

bereiken en in beeld te hebben voor functies binnen de SGP is SGP-Next opgericht. SGP Next beoogt een netwerk te zijn:

- voor verbinding en ontmoeting van een nieuwe generatie SGP'ers, gericht op betrokkenheid en relaties;
- waar nieuw talent in beeld komt en blijft;
- om kennis (praktisch en theoretisch) en ervaringen te delen zodat dit ter beschikking kan komen voor de SGP;
- voor inspiratie en verdieping: door het DNA van de SGP te vertalen naar actuele vraagstukken en te reflecteren op het persoonlijk staan in de samenleving.

In 2023 organiseerde SGP-next diverse bijeenkomsten waaronder een bijeenkomst in het kader van de Tweede Kamerverkiezingen.

1.4 Organisatie verkiezingen

Gemeenteraadsverkiezingen

De eerstvolgende gemeenteraadsverkiezingen worden D.V. in 2026 gehouden. In het verslagjaar zijn hiervoor geen werkzaamheden verricht.

Provinciale Staten- en waterschapsverkiezingen

In 2023 hebben de Provinciale Staten- en waterschapsverkiezingen plaatsgevonden. De uitslag voor de SGP was positief. Het aantal SGP-statenzetels steeg van 16 naar 18 en de partij behaalde bijna 20.000 stemmen meer dan de vorige provinciale statenverkiezingen in 2019. In alle provincies waar de SGP meedeed werd stemmenwinst geboekt. In de campagne is vanuit het partijbureau samengewerkt met de provinciale campagneleiders, die de regie hadden over hun campagne. Daarnaast werd een landelijke campagne gevoerd. Het partijbureau adviseerde op strategisch gebied en faciliteerde. Een belangrijk deel van het landelijke campagnebudget werd besteed aan offline en online adverteren. Daarnaast werden onder meer campagnevideo's, social media, Studio SGP, De Banner, campagne-bezoeken en promotiematerialen ingezet.

Eerste Kamerverkiezingen

In 2023 waren er verkiezingen voor de Eerste Kamer. De leden van de Provinciale Staten kiezen de leden van de Eerste Kamer. Voor het eerst konden ook Nederlanders die in het buitenland wonen via een zogeheten kiescollege niet-ingezetenen invloed uitoefenen op de samenstelling van de Eerste Kamer. De SGP heeft ook meegedaan aan deze verkiezingen voor het kiescollege, maar heeft daarin geen zetel behaald. Er zijn 542 stemmen op de SGP-lijst voor het kiescollege uitgebracht. Er waren ongeveer 950 stemmen nodig voor een zetel. Doordat de SGP twee statenzetels won en er een afspraak was met de ChristenUnie over de stemwaarde van Noord-Brabant had de SGP precies genoeg stemmen voor twee zetels in de Eerste Kamer.

Tweede Kamerverkiezingen

Aanvankelijk stonden de eerstvolgende verkiezingen voor de Tweede Kamer in 2025 gepland. Op 7 juli 2023 viel echter het kabinet waardoor er tussentijdse verkiezingen moesten worden gehouden. In korte tijd is er veel werk verzet. Er is een kandidatenlijst samengesteld, een verkiezingsprogramma geschreven en een verkiezingscampagne opgezet. Er is een kandidatenbijeenkomst georganiseerd. Tijdens deze bijeenkomst hebben de kandidaten op de lijst voor de TK-verkiezingen toerusting ontvangen op het gebied van mediatraining, omgang met social media en SGP-speerpunten. De verkiezingsdag was op 22 november. Er zijn tal van campagneactiviteiten georganiseerd. De SGP was in het hele land goed zichtbaar, onder andere door middel van bouwhekspandoeken. Te midden van alle politieke verschuivingen bleef de SGP stabiel met drie zetels. Er zijn 217.270 stemmen op de SGP uitgebracht. Dat zijn er iets meer dan in 2021 toen de SGP bij de Tweede Kamerverkiezingen 215.249 stemmen behaalde.

Verkiezing Europees Parlement

De eerstvolgende verkiezingen voor het Europees Parlement zijn D.V. op 6 juni 2024. In 2023 is er een

conceptverkiezingsprogramma geschreven en een kandidatenlijst opgesteld. Het conceptverkiezingsprogramma is in 2024 op een verkiezingscongres vastgesteld. In het verslagjaar konden afdelingen en kiesverenigingen amendementen indienen. In verband met de tussentijdse Tweede Kamerverkiezingen zijn de voorbereidingen voor de verkiezingscampagne voor het Europees Parlement tijdelijk opgeschort. Deze zijn na de Tweede Kamerverkiezingen weer voortgezet.

2. SGP-Bestuurdersvereniging

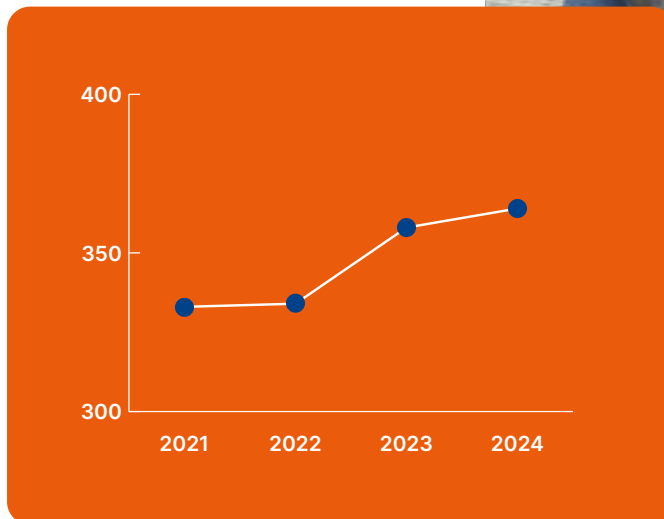
2.1 bestuur en organisatie

De bestuurdersvereniging van de SGP (BSV) heeft als doel SGP-bestuurders en -politici te ondersteunen in hun werkzaamheden. De BSV voorziet in de behoefte aan scholing van de lokale politici en heeft een belangrijke rol in het onderhouden van netwerken binnen de SGP.

Bestuur

Het bestuur van de BSV bestaat op 31 december 2023 uit de volgende personen:

- drs. E.J. Nieuwenhuis
Voorzitter, burgemeester Waddinxveen
- A.J. Flach MSc
Secretaris, Tweede Kamerlid
- J. Lukasse BSc
Penningmeester, raadslid gemeente Goes
- ing. J.J. van Burg MSc Bestuurslid,
statenlid Zeeland
- ir. G.H. ten Bolscher
Bestuurslid, gedeputeerde Overijssel
- G. van Leeuwen
Bestuurslid, wethouder Zaltbommel
- drs. J. Kloosterman
Bestuurslid, raadslid gemeente Apeldoorn
- drs. W.J. van Duijn
Bestuurslid, raadslid gemeente Katwijk
- Vacature
Bestuurslid, vertegenwoordiging waterschappen

Ledenverloop

	Per	01-01-2021	01-01-2022	01-01-2023	01-01-2024
Raadsleden		245	247 (+2)	272 (+25)	272
Burgerleden		4	3 (-1)	0 (-3)	3 (+3)
Wethouders		47	45 (-2)	51 (+6)	51
Burgemeesters		10	9 (-1)	8 (-1)	8
Statenleden		14	14	14	16 (+2)
Gedeputeerden		2	2	2	4 (+2)
Verenigde vergadering WS		13	13	13	14 (+1)
Heemraden		4	4	4	3 (-1)
Dijkgraven		0	0	0	1 (+1)
Eerste Kamerleden		2	2	2	2
Tweede Kamerleden		3	3	3	3
Europees parlement		1	1	1	1
Totaal leden		333	334 (+1)	358 (+14)	v (+6)

Het totaal aantal leden is geen optelsom van alle bovengenoemde rollen. Dit komt omdat sommige personen twee functies tegelijk bekleeden. Zij staan dan bij beide functies meegeteld maar zijn één keer lid van de vereniging.

Personeel

De bestuurdersvereniging heeft 1 personeelslid voor 0,6 fte in dienst:

P.G. Wijland BSc Coördinator bestuurdersvereniging

Doelstellingen

De SGP heeft samen met haar geledingen voor de periode 2022-2024 een Integraal Strategisch Beleidsplan (ISB) opgesteld. De daarin geformuleerde doelstellingen waar de BSV zich mee bezighoudt zijn:

1. vinden en vormen van talenten
2. dialoog met de samenleving
3. samen doordenken

Deze thema's zijn de leidraad in de werkzaamheden om (potentiële) SGP-bestuurders en -politici te ondersteunen en toe te rusten.

2.2 Activiteiten

De BSV heeft in 2023 verschillende activiteiten georganiseerd. Er is bijvoorbeeld weer een tweedaagse geweest waarin de SGP-politici worden toegerust rondom een actueel thema. Ook heeft de bestuurdersvereniging een kandidatendag georganiseerd voor de kandidaten van de Tweede Kamer. Een terugkerende actie is dat de bestuursleden contact hebben met de fracties, met name waar we maar één raadslid hebben. Die fracties hebben de ondersteuning mogelijk het meeste nodig. Ook dit jaar is er weer contact met hen geweest.

De BSV is de drijvende kracht achter het scholingsaanbod van de SGP. Dit wordt samen met de adviseur AFD/PKV en medewerker van de SGPj opgepakt. We hebben in 2023 verschillende trainingen verzorgd. Debatvaardigheden (3x), Snellezen (1x), Mediatraining (3x) en bij 4 fracties meegeholpen in het opzetten van een eigen scholingsbijeenkomst voor de fractie.

Bijeenkomsten

Onder andere:

- Cursusdag kandidaat-Kamerleden met ruim

30 deelnemers. Kandidaten kwamen in kleine groepen langs bij verschillende trainingen zoals Social Media en Mediatraining.

- Digitale sessies over de fase van (in)formatie in Provincie en waterschap rondom coalitievorming. Ook om van elkaar te horen hoe je je als grote of juist als kleine fractie interessant kan maken als coalitiepartner.
- Waterschapsbestuurdersmiddag, bezoek aan HVC in Dordrecht met zo'n 15 waterschapsbestuurders.
- Bestuurdersdagen in Neder-Betuwe en in Altena voor burgemeesters, wethouders en hun partners.
- Congres/tweedaagse met bezinning op de maatschappelijke ontwikkelingen rondom 'Migratie' met zo'n 75 deelnemers (politici en partners)
- Jaarvergadering met een spreker over de uitslag van PS/WS verkiezingen.

Provinciale Staten en Waterschapsverkiezingen

Voor de lokale politiek was 2023 een belangrijk jaar. Er kon gestemd worden voor de waterschappen, de Provinciale Staten en indirect zijn ook de Eerste Kamerleden weer verkozen. De provinciale verkiezingen hadden voor de SGP een verblijdende uitslag. Op verschillende plaatsen zijn de fracties gegroeid. Mede dankzij deze goede uitslag leveren we momenteel 4 gedeputeerde statenleden en zijn we in onze 6 provinciale fracties overal met ten minste 2 statenleden vertegenwoordigd.

De verkiezingen bij de waterschappen verliepen wat gemengd. Op verschillende plekken zijn we een zetel kwijt, op andere juist een zetelwinst. We leveren nu ook een heemraad minder dan voorheen.

Door het bestuur is na de verkiezingen een belronde langs de fracties gedaan. Om met elkaar te kijken en te bespreken wat de BSV kan betekenen in de nieuwe periode.

Tweede Kamerverkiezingen

In 2023 waren er ook tussentijdse Kamerverkiezingen. Dit is toch een politiek hoogtepunt. Vanaf

halverwege het jaar tot eind november was ook de bestuurdersvereniging ten dienste van de campagne bezig. De focus vanuit de bestuurdersvereniging was gericht op toerusting van de kandidaten en het betrekken van lokale politici bij regionale activiteiten. Gezien de stemmenwinst en zetelbehoud mogen we dankbaar terugkijken op een goede uitslag.

Bredere vertegenwoordiging

De BSV vertegenwoordigt de SGP in het Netwerk Weerbaar Bestuur, ook is er een halfjaarlijks overleg tussen BSV's en het Ministerie van BZK waarin we kwesties bespreken waar BSV's van meerdere partijen tegenaan lopen. Ook is de BSV als geleding vertegenwoordigd in het Integraal Strategisch overleg waarin we met alle geledingen samen de koers en uitdagingen van de partij uitzetten. Daarnaast is de BSV betrokken bij het project 'politieke filosofie' van het Wetenschappelijk Instituut (WI) en leveren we input op de brainstorm over thema's voor de uitgaves 'Zicht' van het WI. Bij lan-

delijk verkiezingen is de BSV betrokken in de selectieadviescommissie, zo ook dit jaar bij de lijst voor de TK-verkiezingen en de lijst voor de Europese verkiezingen.

2.3 Tot slot

We zijn dankbaar voor de ledengroei die er is geweest als gevolg van gunstige uitslagen bij de verkiezingen. We zien er naar uit om met en voor onze leden ook in het toekomstige ons in te zetten voor Bijbelgetrouwe politiek.

3. Tweede Kamer

3.1 Organisatie

De Tweede Kamer heeft drie kerntaken. Zij is, samen met de regering, medewetgever en tegelijk controleur van die regering. Een belangrijk onderdeel daarvan is het budgetrecht van de Tweede

Kamer, het instemmen en waar nodig wijzigen van de rijksbegroting. Bovendien heeft de Tweede Kamer als taak het volk te vertegenwoordigen.

Naar gewoonte zal in het jaarverslag van de partij ook verslag gedaan worden van de werkzaamheden in het parlement, de Eerste en de Tweede Kamer.

Kamerleden en medewerkers

Kamerleden

19 mei 2023 was het precies 25 jaar geleden dat Kees van der Staaij beëdigd werd als Lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal voor de SGP. Ter gelegenheid van dit jubileum ontving hij uit handen van Kamervoorzitter Vera Bergkamp het "Zilveren Koetsje".

Op 7 juli 2023 bood het Kabinet Rutte IV zijn ontslag aan. Dit betekende dat er vervroegd verkiezingen uitgeschreven werden.

Op 5 september heeft Kees van der Staaij het fractievoorzitterschap overgedragen aan Chris Stoffer.

Op 26 september 2023 presenteerde de SGP de kandidatenlijst voor de Tweede Kamerverkiezingen van 22 november. Op grond van deze lijst zouden Kees van der Staaij en Roelof Bisschop na de verkiezingen niet terugkeren in het parlement.

Met dankbaarheid mochten we vaststellen dat we na de verkiezingen onze drie zetels in het parlement behouden. Het vertrek van Kees van der Staaij en Roelof Bisschop betekende echter een flinke wisseling van onze Kamerleden. Op 5 december namen we afscheid van de vertrekkende Kamerleden. Op 6 december werden naast Chris Stoffer ook Diederik van Dijk en André Flach beëdigd als Lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal namens de SGP.

Het team van Kamerleden was van 1 januari tot en met 5 december als volgt samengesteld:

1. Kees van der Staaij, lid van de Tweede kamer sinds 19 mei 1998.
2. Chris Stoffer, lid van de Tweede Kamer sinds 12 april 2018.
3. Roelof Bisschop, lid van de Tweede Kamer sinds

20 september 2012.

Vanaf 6 december is de samenstelling als volgt:

1. Chris Stoffer, lid van de Tweede Kamer sinds 12 april 2018, fractievoorzitter per 5 september 2023, voorzitter Stichting Fractiebijstand (SFB) SGP. In partijverband is Stoffer eveneens adviseur van het hoofdbestuur en in die hoedanigheid aanwezig bij de vergaderingen van het bestuur. Tevens is hij qualitate qua lid van de Strategiecommissie van de SGP.
1. Diederik van Dijk, lid van de Tweede Kamer sinds 6 december 2023, secretaris van SFB SGP.
1. Andre Flach, lid van de Tweede Kamer sinds 6 december 2023, penningmeester van SFB SGP.

Medewerkers

De medewerkers van de SGP-fractie in de Tweede Kamer kunnen worden ingedeeld in drie categorieën: secretariële ondersteuning, voorlichters en beleidsmedewerkers.

Secretariaat

Voor de secretariële ondersteuning waren in 2023 in dienst:

- Jenny Romijn-van Wingerden (1 september 2018), Ambtelijk secretaris.
- Arina Otte-Dijkstra (1 september 2022), medewerker secretariaat.
- Marit Tuinier-van den Berk (1 september 2022), medewerker secretariaat.

Voorlichting

De afdeling Voorlichting van de Kamerfractie van de SGP wordt 'bemand' door drie medewerkers.

- Menno de Bruyne (1 juni 1984) doet met name de schrijvende pers, waaronder de opiniere-dacties van dagbladen. Ook bijdragen aan het partijblad De Banier vallen daaronder. Daarnaast publieksvoorlichting, met name de beantwoording van e-mails.
- Cornel van Beek (1 april 2017) onderhoudt de contacten met in het bijzonder de audiovisuele media (radio en tv) en is zeer nauw betrokken

bij de wekelijkse SGP-Journaals en Studio SGP. Voorts levert ook hij bijdragen aan De Banier en vergezelt hij op gezette tijden optredens van de Kamerleden in de media.

- Daniëlle de Groot (1 augustus 2020) is vooral verantwoordelijk voor de inhoud op de sociale media. De sociale media, die steeds meer verschijningsvormen kennen, worden in de communicatie steeds belangrijker. Ook is Daniëlle, samen met Cornel, een van de presentatoren van het wekelijkse SGP-Journaal op vrijdag.
- Ook in 2023 heeft de afdeling voorlichting van de SGP weer haar best gedaan om het werk van onze Kamerleden goed onder de aandacht te brengen. Dat doen we op diverse kanalen. Op YouTube zijn onze video's afgelopen jaar ruim 3,2 miljoen keer bekeken. Uiteraard worden LinkedIn, X, Facebook en Instagram dagelijks gebruikt om onze kiezers te informeren over ons werk in de Tweede Kamer. Op de sociale media worden berichten over aangenomen moties, debatbijdragen en andere politieke content gedeeld. Daarnaast waren er twee campagnes: de PS/WS-verkiezingen in maart en de Tweede Kamerverkiezingen in november. Vanzelfsprekend is daar op de sociale media ook aandacht aan besteed. Er komen ook veel berichten en mails binnen. Het is ons streven om op zoveel mogelijk vragen te reageren. Menno en Cornel staan samen met het secretariaat bezorgde burgers 'te woord' via de mail en aan de telefoon. Daarnaast spreken ze als onze persvoorlichters geregeld journalisten en lichten de werkwijze en afweging van de Tweede Kamerfractie toe. Zoals voorgaande jaren hebben Menno en Cornel maandelijks hun bijdrage geleverd aan De Banier, het SGP-partijblad, dat alle leden maandelijks ontvangen. Cornel verzorgt het Haags Nieuwsoverzicht en Menno schrijft regelmatig diverse artikelen en schiet de Haagse Propjes.

Stagiairs

Jaarlijks neemt de SGP ook stagiairs in dienst, hetzij voor een dag, hetzij voor een wat langere periode, waarbij gewerkt wordt aan een bepaald project. Vanaf september 2022 tot 31 januari 2023 was

Johan de Leeuw in dienst. Hij schreef mee aan de initiatiefnota over de internationale defensiesamenwerking "Heft in eigen hand".

Van maart 2023 tot juli 2023 was Marieke Bijkerk in dienst. Zij heeft onderzoek gedaan naar de rol van de samenleving bij de bestrijding van armoede en schulden.

Beleidsmedewerkers

In het afgelopen jaar hebben we afscheid genomen van Henri Krooneman. Hij heeft aangegeven per 30 september 2023 zijn contract te willen beëindigen in verband met zijn benoeming bij het Ministerie van Defensie. Doordat diverse onderzoeken meer tijd in beslag namen dan voorzien, is hij van 1 oktober 2023 tot en met 31 december 2023 flexibel inzetbaar geweest voor de Eerste en Tweede Kamerfractie, evenals ondersteunend in de campagne voor de Tweede Kamerverkiezingen. In december 2023 hebben we afscheid van hem genomen. Per 1 september 2023 is Daniël van Holten benoemd als beleidsmedewerker. Hij heeft de portefeuilles van Henri Krooneman overgenomen.

Het team beleidsmedewerkers bestaat uit de volgende personen:

- Esther Benschop-Stigter (1 oktober 2020). Justitie en Veiligheid, Digitale Zaken, Mijnbouw, Drugsbeleid.
- Ardjan Boersma (1 januari 2019). Volksgezondheid, Welzijn en Sport, Medische ethiek, Jeugdzorg.
- Sander Bossenbroek (1 april 2019). Financiën, AOW en Pensioenen, Wonen en Rijksdienst, Rijksuitgaven.
- Daniël van Holten (1 september 2023). Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel en ontwikkelingssamenwerking, Defensie en Europa.
- Arnold van Huizen (1 oktober 2020). Sociale Zaken en Werkgelegenheid. Asiel en Migratie, Economische Zaken.
- Henri Krooneman (1 november 2015 - 31 december 2023). Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel en ontwikkelingssamenwerking,

Defensie en Europa.

- Gijsbert Leertouwer (1 september 2007). Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, Jeugd en Gezin, Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.
- Hans Maljaars (1 september 2007). Energie en Klimaat, Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, Infrastructuur en Waterstaat, Omgevingswet.

3.2 Parlementaire activiteiten

Per departement of cluster van departementen volgt hieronder een selectie van werkzaamheden en thema's die daarbij aan de orde waren.

Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking

Buitenlandse Zaken is een drukke portefeuille geweest in het afgelopen jaar, waarbij Christenvervolging en Israël twee grote onderwerpen waren. Wij hebben steeds veel steun uitgesproken voor Israël en dat hebben wij vertaald in debatteksten, een aangenomen motie in het debat net na 7 oktober. Daarnaast is de Israëlportefeuille ook verbonden met andere portefeuilles en gaan andere portefeuilles over sit-ins, demonstratierecht, veiligheid van de Joodse gemeenschap en andere onderwerpen. Daar zette de SGP zich op de volle breedte op in met moties, schriftelijke vragen en andere parlementaire middelen. Daarnaast zijn er in deze tijd veel bijeenkomsten geweest. Wij hebben veel experts rond Israël, Israëlische politici, families van gegijzelden en maatschappelijke organisaties gesproken. Christenvervolging speelt nog steeds en wij hebben zowel over het jaarlijkse Open Doors rapport als over een gruwelijke aanval in Nigeria schriftelijke vragen gesteld. Bij ontwikkelingssamenwerking stonden de begroting en andere debatten in het teken van bezuinigingen en keuzes maken in schaarste. Daarbij hadden wij aandacht voor lokalisatie, het aanpassen van hulp op de lokale context en werken met meer lokale partnerorganisaties.

Defensie

Defensie stond dit jaar samen met Buitenlandse

Zaken in het teken van Oekraïne en de eigen defensieorganisatie opbouwen met meer personeel, materieel en oefenruimte. Daarbij heeft Oekraïne veel overlap met Buitenlandse Zaken. De SGP is bezig geweest met haar wetsvoorstel om de 2% NAVO-norm vast te leggen in een wet. Daarnaast heeft de SGP intensief meegedaan aan het proces om onderzeeboten te kopen. Chris Stoffer was eerst nog rapporteur voor de Commissie, maar is dat nu niet meer. Wij hebben aan debatten deelgenomen en een zelf aangevraagd en blijven erg betrokken bij het proces. Buiten de vergaderingen om spreken wij hierover veel met het bedrijfsleven en maritieme experts. Ook hebben wij steeds weer aandacht gevraagd voor de Nederlandse tanks en het oprichten van een eigen tankbataljon. Daar zijn verschillende moties over ingediend en aangenomen en een keer schriftelijke vragen over gesteld.

Europa

Rond Europa hebben wij elke paar maanden een debat over de Europese Top en hebben wij met de minister-president gedebatteerd over de Nederlandse inzet in de Europese Raad. Belangrijke en steeds terugkerende onderwerpen daarbij zijn uitbreiding van de Unie, financiën en de rechtstaat. Hier hebben wij in veel debatten bij stilgestaan, omdat het op de agenda stond, maar ook hebben wij actief thema's als abortus ingebracht als daar zorgelijke ontwikkelingen waren in Europees verband. De Tweede Kamerfractie is deels bezig geweest met de Europese Verkiezingscampagne in het afgelopen jaar en blijft daarin meedraaien en ondersteunen.

Financiën

Tijdens de Algemene Financiële Beschouwingen dienden we een motie in om de kinderbijslag met 250 miljoen euro te verhogen. Deze motie werd aangenomen en inmiddels is dit ook daadwerkelijk geregeld. Hierdoor steeg de kinderbijslag in 2024 met zo'n 60 tot 90 euro per kind per jaar. Andere thema's waar we ons mee bezig hielden, waren bijvoorbeeld de giftenaftrek, de overheidsfinanciën en de positie van ondernemers. Voor de laatste groep

hebben we ons ook gericht op familiebedrijven, door bijvoorbeeld in te zetten op een verbeterde bedrijfsopvolgingsregeling. En ten slotte vroeg ook de positie van eenverdieners dit jaar onze aandacht, zowel in debatten als via moties.

Economische Zaken en Klimaat

De regionale economie en het vestigingsklimaat voor ondernemingen waren een van de aandachtspunten van de SGP. Een voorstel van onze fractie om in de kabinetsvisie op de Nederlandse economie ruim aandacht te geven aan de versterking van de regionale economieën werd Kamerbreed aangenomen. Verder kreeg Stoffer de Kamer achter zich bij zijn motie die moet voorkomen dat de lastendruk voor het bedrijfsleven verder wordt verhoogd.

Energie en klimaat

De aandacht in het energie- en klimaatbeleid verschuift van doelstellingen voor CO₂-reductie naar uitvoeringskwesaties, zoals het volle stroomnet, en het verdelingsvraagstuk. Het debat over de voorgestelde afbouw van de salderingsregeling voor zonnepanelen kreeg veel aandacht, omdat steeds meer huiseigenaren zonnepanelen aanschaffen. De SGP heeft het wetsvoorstel uiteindelijk gesteund, omdat de rekening van saldering steeds meer drukt op huishoudens zonder zonnepanelen en een prikkel nodig is om zoveel mogelijk van de zelf opgewekte stroom zelf te gebruiken. Chris Stoffer kreeg wel een motie aangenomen om de terugverdientermin voor de aanleg van zonnepanelen te monitoren, zodat eventueel het afbouwpad aangepast zou kunnen worden. De Kamer sprak ook over de invoering van een klimaatfonds. De SGP heeft deze wet gesteund met het oog op de lange termijn investeringen in de energietransitie en meer grip van het parlement hierop. De Kamer nam een SGP-amendement aan om bij de toetsing van doelmatigheid niet alleen te kijken naar kostenefficiëntie, maar ook naar behoud van een betrouwbare en betaalbare energievoorziening.

Sociale Zaken en Werkgelegenheid/ Pensioenen

Dit jaar ging het veel over de krappe portemonnee van burgers en gezinnen. Bij zijn eerste Algemene Politieke Beschouwingen regelde Chris Stoffer daarom een structurele verhoging van de kinderbijslag met 250 miljoen euro, wat gezinnen 60 tot 80 euro meer oplevert per jaar. Daarnaast vroeg de SGP aandacht voor de hoge lastendruk voor werkgevers en deed Chris Stoffer concrete voorstellen om die te verlagen. Zo werd zijn motie aangenomen om voor de kabinetsformatie beleidsvarianten voor verlaging van de belasting-, premie- en regeldruk voor mkb-werkgevers uit te werken.

Asiel en migratie

De spreidingswet en de hoge asielinstroom vormden de hoofdmoot van de asieloverleggen in 2023. De SGP gaf steeds aan dat er sprake dient te zijn van eerlijke en evenredige spreiding over Nederland, maar dat daarbij geen sprake mag zijn van dwang richting gemeenten en vooral dat de asielinstroom in ons land moet worden aangepakt. Om die reden diende Roelof Bisschop een motie in die het kabinet verzoekt te komen met verschillende beleidsvarianten om een vorm van een bovengrens te stellen aan immigratie. Deze motie werd aangenomen, net als het SGP-voorstel om het aantal herhaalde asielaanvragen terug te dringen.

Infrastructuur en Waterstaat

Veel bruggen, tunnels en sluizen zijn aan renovatie of vervanging toe. De opgave is groot. SGP-woordvoerder Chris Stoffer pleit al jarenlang voor een meerjarenprogramma en voldoende budget hiervoor. Die beweging wordt ingezet. Er was wel veel discussie over het voorstel van minister Harbers om zeventien belangrijke aanlegprojecten in de ijskast te zetten en budget naar instandhouding te verschuiven. De SGP stelde hier kritische vragen over en diende moties in: waarom knooppunt Hoevelaken wel op de lange baan, terwijl de schop bijna de grond in kon, maar andere infraprojecten niet? De SGP heeft zich ook ingezet voor verkeersveiligheid en de maritieme sector, inclusief de bin-

nenvaart.

Wonen

In 2023 hebben we aan een aantal woondebatten meegedaan. Hierin hebben we voor diverse zaken aandacht gevraagd, bijvoorbeeld voor de positie van starters op de woningmarkt. Ook vroegen we aandacht voor de oorzaken van de problemen, zoals gezinsverdunding en de demografische ontwikkelingen. Daarnaast hebben we ingezet op het bouwen van meer betaalbare woningen en het verlagen van de regeldruk.

Landbouw, Natuurbeheer en Voedselkwaliteit

Landbouw, natuur/stikstof en visserij hielden de gemoederen ook in 2023 weer danig bezig. Het eerder door de SGP voorgestelde proces om te komen tot een landbouwakkoord werd weer opgepakt, maar mislukte helaas. De stikstofaanpak bleef steken op politiek getouwtrek over het doel voor 2030 in plaats van doorpakken op innovatie. De SGP stemde uiteindelijk tegen de wet om een transitiefonds voor het landelijk gebied in te voeren, vanwege onvrede over de stikstofaanpak, de inbedding van dit fonds. Roelof Bisschop kreeg enkele moties aangenomen, onder meer voor versnelling van de toelating van groene gewas-beschermingsmiddelen en voor soepelere vergunningverlening voor projecten met kleine bijdragen aan de stikstofdepositie. De nieuwe LNV-woordvoerder André Flach vroeg op de eerste dag van zijn aantreden al een tweeminutendebat aan om een te vergaande korting op het tongquotum voor de visserij te beperken. Zijn motie werd ook aangenomen. Hij kreeg ook moties aangenomen voor een pas op de plaats bij gebiedssluiting voor de garnalenvisserij in de Voordelta en inperking van de afbouw van de derogatie.

Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Een bijzondere gebeurtenis was het indienen van een initiatiefwetsvoorstel door de SGP om het gezin een plek te geven in de Grondwet. Chris Stoffer deed dit samen met collega's van het CDA, CU en BBB. In 2024 zal de behandeling van het wetsvoorstel beginnen.

Justitie en Veiligheid

De inzet van de SGP voor een veilige samenleving blijft onverminderd hoog. Voorstellen voor een betere verdeling van wijkagenten en een meer zichtbare wijkagent in de wijk haalden een ruime meerderheid. De grote capaciteitstekorten bij Politie, OM en Rechtspraak vragen ook om een andere verdeling van de capaciteit. De SGP heeft meer dan eens de vinger gelegd bij snelwegblokkades die weken achtereen plaatsvonden en waarbij grote politie-inzet gemoeid was. Ook maken belangenorganisaties gemakkelijk hun gang naar de rechter op grond van het algemeen belang. Een SGP-voorstel om hun representativiteit nog eens tegen het licht te houden haalde een meerderheid.

Na 7 oktober 2023 rijzen de antisemitische incidenten de pan uit. De SGP blijft opkomen voor de veiligheid van Joodse Nederlanders en vraagt onverminderd aandacht voor hun situatie. Een SGP-motie om haatdragende leuzen bij demonstraties in antisemitische context te plaatsen haalde een meerderheid.

Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen

Ook dit jaar had de SGP in het bijzonder aandacht voor de vrijheid van onderwijs. Een van de laatste aangenomen moties van Roelof Bisschop betrof het beschermen van de positie van het thuisonderwijs. De nieuwe onderwijswoordvoerder Chris Stoffer had meteen aandacht voor de plannen om toezicht op informeel onderwijs in te voeren. Zijn motie om dit toezicht te beperken tot situaties van (islamitische) radicalisering werd aangenomen.

Volksgezondheid, Welzijn en Sport

Ook in 2023 was de inzet van de SGP-fractie gericht op goede, betaalbare en bereikbare zorg. Zo maakte de fractie zich sterk voor pleegzorg, het tandartsentekort in Zeeland, het behoud van de kindhartcentra in Leiden en Utrecht en het verminderen van de regeldruk voor huisartsen, apothekers en tandartsen.

De bijdrage van de SGP-fractie ten aanzien van

Cijfers

1

Mondelinge vragen

In 2023 hebben we één mondelinge vraag gesteld over het bericht 'Extinction Rebellion wil vanaf morgen elke dag A12 in Den Haag blokkeren' (Nos.nl, 8 september 2023). Deze mondelinge vraag werd gesteld door Roelof Bisschop aan de minister van Justitie en Veiligheid.

Aantallen mondelinge vragen vanaf 2018:

Jaar	Aantal
2018	1
2019	2
2020	3
2021	1
2022	1
2023	1

62

Schriftelijke vragen

We hebben in 2023 62 setjes schriftelijke vragen gesteld.

Aantallen schriftelijke vragen vanaf 2018:

Jaar	Aantal
2018	55
2019	41
2020	45
2021	76
2022	64
2023	62

92

Moties (ingediend, aangenomen, verworpen)

Vorig jaar dienden we 92 moties in. 82 daarvan kwamen in stemming, waarvan er 49 aangenomen en 33 werden verworpen. Dit betreft moties waarbij de SGP de eerste indiener/ondertekenaar was.

15

Amendementen (ingediend, aangenomen, verworpen)

Er zijn 15 amendementen ingediend. 12 amendementen zijn in stemming gebracht waarvan er 4 zijn aangenomen en 8 verworpen.

Aantal debatten waar we aan mee hebben gedaan

	Van der Staaij	Bisschop	Stoffer	Flach	Van Dijk
Plenair	19	45	42	4	3
Commissiedebat	18	32	21		2
Wetgevingsoverleg	3	2	1		

medisch-ethische onderwerpen onderscheidde zich als vanouds door de inzet voor de bescherming van het leven. In april vroeg Chris Stoffer een debat aan over de stijging van het aantal euthanasiemeldingen. In mei werd een debat gevoerd over het burgerinitiatief om abortus uit het strafrecht te halen. In november werd in de Week van het Leven door Chris Stoffer een bezoek gebracht bij wakers bij een abortuskliniek in Rotterdam om hen een hart onder de riem te steken. Dit kreeg buitengewoon veel media-aandacht. Een onderwerp dat speciaal de aandacht vroeg, was de pijlsnelle stijging van transgenderzorg. Kees van der Staaij en Roelof Bisschop stelden hierover diverse keren schriftelijke vragen.

3.3 Tot slot

We kijken met dankbaarheid terug op het jaar 2023 waarin we de kracht en gezondheid ontvingen om ons werk te doen. Waarbij we ons gesteund weten door velen die met ons meelevens, meedenken en meebidden.

‘Als ik met luide stem en krachtige betoogtrant elk onderdeel van de waarheid Gods verdedig behalve dat ene puntje dat de wereld en de duivel op dat moment aanvallen, belijd ik Christus niet, hoezeer ik me ook als christen profileer. Waar de strijd woedt, dáár wordt de loyaliteit van de soldaat bewezen. Standvastig zijn op alle andere strijdfronten is slechts een vlucht wanneer men terugdeinst op dit ene punt.’

Maarten Luther

4. Jaarverslag 2023 SGP-fractie Eerste Kamer

‘Het getuigen, niet het overtuigen, is de plicht waarvan de verantwoordelijkheid ons opgelegd is. Met het oog opwaarts valt dit getuigenis geven licht.’ Met dit prachtige citaat van Groen van Prinsterer sloot de fractie van de SGP in de Eerste Kamer het voorgaande jaarverslag af. Nu beginnen we met dit citaat, en wel met het oog op de eed die mocht worden afgelegd, op 13 juni door Peter Schalk en Diederik van Dijk, op 12 december door de nieuw aangetreden senator Marc de Vries. “Zo waarlijk helpe mij God almachtig”, dat mag wel gezien worden als een getuigenis, met het oog opwaarts!

Twee zetels

We waren verwonderd dat we met twee zetels door mochten gaan. Immers, in maart 2023 vonden de Provinciale verkiezingen plaats. Vervolgens mochten de Statenleden in mei van dat jaar de nieuwe Eerste Kamer kiezen. Dat was spannend voor de fractie van de SGP, want voor een tweede zetel was precies nodig wat was afgesproken rond de verkiezingen in Noord-Brabant, de enige provincie waar de SGP en de ChristenUnie samen een zetel hebben. De stemwaarde van deze provincie was voor een deel bestemd voor de SGP. Zodoende mochten Peter Schalk en Diederik van Dijk hun werk voortzetten. Overigens in een Eerste Kamer met 39 nieuwe leden. Meer dan de helft van de senaat is nieuw. Maar het werk in de Eerste Kamer ging door. Zomaar een paar opvallende zaken volgen hierna.

Peter Schalk

Op het gebied van OCW was het opmerkelijk dat de overheid steeds weer en steeds meer probeert grip te krijgen. Dat bleek bij de Wet uitbreiding bestuurlijk instrumentarium, waarbij de overheid makkelijk

ker kan ingrijpen in het bestuur van een school. Het was ook voelbaar bij de behandeling van de Tijdelijke wet tijdelijke nieuwkomersvoorziening in het onderwijs. Daardoor krijgt de regering verregaande aanwijzingensbevoegdheden om nieuwkomers op te vangen. En is ook al een tijdje een Wet op informeel onderwijs in de maak. Eén van de debatten werd door Schalk aangegrepen om de toezegging van de minister te krijgen dat die Wet informeel onderwijs niet in strijd zal zijn met artikel 23 van de Grondwet. Een toezegging die we in de gaten zullen houden!

Andere belangwekkende onderwerpen waar Peter Schalk zijn inbreng heeft geleverd waren de Wet toekomst pensioenen, de Versterking gebouwen in de provincie Groningen, de Wet herinvoering van de basisbeurs in het hoger onderwijs, de Implementatie Europese klimaatwet, om er maar enkele te noemen. Een scala aan onderwerpen kwam langs. In verband met het demissionair zijn van het kabinet werd besloten geen Algemene Politieke Beschouwingen te houden. Wel heeft Schalk namens de SGP de Algemene Financiële Beschouwingen gedaan en het Belastingplan, waarbij veel aandacht gegeven is aan de positie van eenverdieners. Namens de fractie van de SGP deed hij ook mee met de debatten over de herziening van het reglement van orde voor de Eerste Kamer.

Diederik van Dijk

Diederik van Dijk heeft door middel van schriftelijke vragen, een niet vaak gebruikt middel in de Eerste Kamer, aandacht gevraagd voor de veroordelende resoluties die in 2022 in de Verenigde Naties aan de orde zijn geweest. Daarbij waren er 15 van de 27 gericht op de situatie in Israël. De regering heeft aangegeven oog te hebben en te houden voor de positie van Israël, en te proberen disproportionele aandacht tegen te gaan.

Een groot dossier voor Van Dijk was de Omgevingswet, die uiteindelijk in de Eerste Kamer is aanvaard. Bij alle mitsen en maren gaf uiteindelijk het feit dat gemeenten en provincies moeten weten waar men aan toe is de doorslag om voor deze wet te stem-

men. Allerlei pogingen om in een later stadium terug te komen op deze beslissing werden door Van Dijk becommentarieerd vanuit staatsrechtelijk oogpunt. Een vervreemdend wetsvoorstel ging over de Introductie gecombineerde geslachtsnaam, waardoor het mogelijk wordt dat kinderen de achternamen van beide ouders dragen. Als je daarvoor kiest mag ook de volgorde gekozen worden. De verwarring wordt compleet, zeker ook als in de toekomst kinderen met dubbele achternamen een huwelijk met elkaar aangaan, omdat er dan ook weer een keuze gemaakt moet worden. Op zijn kritische bijdrage kreeg Van Dijk diverse interrupties, die hij de mond snoerde door te melden dat hij al meer dan heel veel jaren de geslachtsnaam van zijn vrouw draagt. (Voor de kenners van de familie: zijn echtgenote droeg ook de bekende naam Van Dijk.)

Afscheid

Diederik van Dijk heeft een ruime ervaring. Hij was 19 jaar beleidsmedewerker in de Tweede Kamer. Vervolgens diende hij ruim 8 jaren in de Eerste Kamer. Toen er na de val van het kabinet Rutte 4 verkiezingen werden uitgeschreven kreeg Diederik van Dijk de tweede plaats op de lijst voor de Tweede Kamer. Daarmee was zijn vertrek uit de Eerste Kamer een feit. Zijn laatste bijdrage aan een plenair debat eindigde hij met deze woorden:

Voorzitter. Dit is met aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid mijn laatste plenaire bijdrage in de senaat; interpellaties reken ik niet mee. Daarom heb ik nog een hele korte, persoonlijke afsluiting, als de voorzitter het goed vindt. Achtenhalf jaar heb ik, naast mijn zeer goede collega Peter Schalk, het ambt van Eerste Kamerlid mogen vervullen. Het was mij een voorrecht en een plezier. Dat plezier heb ik onder meer te danken aan de hoffelijke manier waarop onze voorzitter, collega Bruijn, de debatten leidde, waarvoor dank. Ik noem ook graag de prettige contacten met alle collega's in dit huis, van collega Recourt tot collega Bezaan en iedereen daartussen: dank allen. Daarmee noem ik iedereen, denk ik. Met weemoed denk ik terug aan oud-collega Peter Ester, die ons bijna een jaar geleden

door de dood is ontvallen. Jarenlang was hij mijn buurman in het Kamerbankje. Ik mocht hem erg graag. Mijn dank geldt ook voor alle medewerkers en voor de diensten in dit huis. Wat een service hebben jullie altijd verleend. En uiteraard dank ik de bewindslieden voor hun reactie op de SGP-bijdrage. Die dank richt ik nu in het bijzonder tot minister Yeşilgöz.

Tot slot. De SGP acht onze democratische rechtsstaat hoog. Die rechtsstaat kan niet zonder moreel kompas. Augustinus zei: "Geen samenleving floreert wanneer haar muren overeind staan, maar haar moraal in duigen ligt." Dat kompas is voor de SGP de Bijbel, het Woord van God. Daarom sluit ik af met een citaat uit het Bijbelboek Prediker. Hij zegt daar: "Vrees God en houd u aan Zijn geboden, want dat betaamt alle mensen."

Met die woorden kwam er een waardig einde aan het Eerste Kamerlidmaatschap van Diederik van Dijk. De SGP is hem veel dank verschuldigd voor zijn inzet in de Eerste Kamer, en het is bijzonder dat hij inmiddels in de Tweede Kamer dienstbaar mag zijn.

Marc de Vries

Door het vertrek van Diederik van Dijk mocht de nummer 3 van de SGP-lijst zijn opwachting maken. Dat is Marc de Vries, bekend als hoogleraar aan de Technische Universiteit Delft. Hij is tevens bijzonder hoogleraar namens de Stichting voor Christelijke Filosofie. Op 12 december werd hij beëdigd als Eerste Kamerlid voor de SGP. Zijn eerste woorden in de Eerste Kamer klonken bij de eed: "Zo waarlijk helpe mij God Almachtig".

Onder de bede die uit die woorden spreekt gaat de fractie van de SGP in de Eerste Kamer door met het werk.

5. Europees Parlement

5.1 Over Europees Parlement

De Eurofractie is lid van de politieke fractie van Europese Conservatieven en Hervormers (ECR) in het Europees Parlement (EP) en is sinds 2019 vertegenwoordigd door ir. Bert-Jan Ruissen. De Eurofractie heeft als missie/doel om het christelijke geluid te laten doorklinken in Brussel.

Europarlementslid

De Europese fractie van de SGP bestaat op 31 december 2023 uit het volgende parlementslid:

- ir. H.J.A. Ruissen
Europarlementariër

Personeelsleden

- K.C. van Dijk LL.M
beleidsadviseur ECR
- W.T. van Luik Msc.
beleidsadviseur ECR
- P.J.L. den Boef MA
beleidsadviseur SGP Eurofractie
- W. Jordaan MA
beleidsadviseur SGP Eurofractie
- mr. C.R. Bos
voorlichting SGP Eurofractie
- F.T. de Jong MA
officemanager SGP Eurofractie
- H. van den Heuvel MA
beleidsadviseur SGP Eurofractie
- H. Selderhuis
beleidsadviseur SGP Eurofractie

Doelstellingen

De Eurofractie heeft in 2023 deelgenomen aan de verschillende sessies van het Ingegraal Strategisch Beleidsplan (ISB) binnen de SGP. Daarin is nagedacht over de doelen die de partij zichzelf voor de periode 2022-2025 zou moeten stellen. In samenwerking met alle geledingen is besloten ons te richten op:

- De positionering van de partij naar de buitenwereld;

- De positionering van de partij ten opzichte van de eigen achterban;
- Het werven en vormen van een nieuwe generatie bestuurders en volksvertegenwoordigers;
- De ontwikkeling van een politieke filosofie ter ondersteuning van de drie andere doelen.

Bij de eerste twee doelen zal de Eurofractie, met name via het optreden van Bert-Jan in het Europees Parlement, bijeenkomsten in het land en communicatie via de media nadrukkelijk betrokken zijn.

5.2 Activiteiten

Landbouw

Ruissen droeg als medeonderhandelaar bij aan diverse rapporten over de toekomst van de agrarische sector. In het verslag over generatievernieuwing in EU-landbouwbedrijven van de toekomst pleitte de SGP voor het wegnemen van barrières, waaronder regeldruk voor jonge boeren. In het standpunt over de eiwitstrategie vormt de complementaire rol van plantaardige en dierlijke sectoren

het uitgangspunt en spreekt het Europees Parlement op aandringen van Ruissen nogmaals duidelijke steun uit voor meer ruimte voor hergebruik van dierlijke mest en erkenning van Renure als kunstmestvervanger.

In 2023 kwam de Europese Commissie met veel wetsvoorstellen voortvloeiend uit de Green Deal. Ruissen speelde vanuit de landbouwcommissie een leidende rol in het aantekenen van onderbouwd verzet tegen de omstreden natuurherstelwet. Ook in afgezwakte vorm beoordeelt de SGP de juridische gevolgen als te ingrijpend voor het platteland. De SGP stemde dan ook tegen de natuurherstelwet. Tevens was Ruissen als medeonderhandelaar vanuit de landbouwcommissie betrokken bij de Richtlijn industriële emissies, waarbij het gelukt is om de rundveehouderij vooralsnog buiten de richtlijn te houden. De nieuwe wet rondom het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen werd terugverwezen naar de Europese Commissie.

Dankzij de mede door Ruissen geïnitieerde resolutie, kwam de Europese Commissie eind van dit jaar met een voorstel om de beschermingsstatus van de wolf in internationaal verband te verlagen. De lidstaten zijn nu aan zet om hier akkoord op te geven. Ook wierpen inspanningen voor de pluimvee-sector vruchten af nu wettelijk geregeld werd dat vrije uitloopeieren hun status niet langer verliezen bij een ophokplicht vanwege vogelgriep. SGP vroeg ook aandacht voor het ongelijke speelveld door heffingsvrije import van landbouwproducten die onder minder strikte voorwaarden geproduceerd worden.

Via schriftelijke vragen legde Ruissen onder meer de vinger bij de onrechtmatige staatssteun voor de verwerving van natuurterreinen. De Commissie gaf aan de zaak te bestuderen. Ook werden vragen gesteld bij de wijze waarop Nederland in rapportages gegevens uit stedelijke nitraatmeetpunten bij landbouw op de rekening zet.

Daarnaast vroeg SGP specifiek aandacht voor de

sectoren getroffen door het blauwtongvirus. Als ook naar ruimte voor Nederland om de toegezegde bedragen voor de ecoregelingen volledig uit te keren ondanks de overschrijding van het nationale GLB-budget.

In januari 2023 organiseerde Ruissen een conferentie over voedselzekerheid. Onder het thema 'Wie voedt morgen de wereld?' gingen diverse deskundigen in op de potentiële impact van EU-wetgeving op de voedselvoorziening. Op initiatief van Ruissen kwam in mei 2023 een delegatie van de landbouwcommissie van het Europees Parlement op bezoek in Nederland voor werkbezoeken aan de Nederlandse land- en tuinbouwsectoren.

Visserij

De SGP stemde als een van de weinige partijen in het Europarlement tegen de nieuwe controleverordening met daarin cameratoezicht op vissersschepen langer dan 18 meter. Deze nieuwe EU-plicht zet een hele sector in het verdachtenbankje. Bovendien stapelt de EU zo de ene onwerkbare maatregel op de andere in de visserij.

Bert-Jan Ruissen heeft een rapport geschreven met aanbevelingen voor beter palingbeheer. De palingstand kan beter herstellen als er meer vistrappen en visvriendelijke pompen komen. Ook moet er hard opgetreden worden tegen illegale handel in jonge paling. De visserij op paling hoeft niet verder beperkt te worden, zodat we van een broodje paling kunnen blijven genieten. Een overgrote meerderheid van het Europees Parlement steunde de aanbevelingen van Bert-Jan Ruissen.

Op initiatief van Bert-Jan Ruissen is een kritisch rapport van de Europese Rekenkamer over windenergie op zee besproken in het Europees Parlement. Het blijkt dat er nog veel te weinig rekening wordt gehouden met de (negatieve) gevolgen van windmolens voor vissers en de natuur. De SGP bepleit een bouwstop van windmolens in visrijke gebieden.

De brandstofprijzen blijven relatief hoog en er is veel discussie over verduurzaming van schepen. Ruissen heeft gepleit voor herintroductie van de pulstechniek als zuinige en efficiënte vismethode.

Buitenlandse zaken

Als vicevoorzitter van de Israël-delegatie in het EP heeft Ruissen zich in het afgelopen jaar opnieuw ingezet voor een verbetering van de relatie tussen de EU en de Joodse staat Israël, alsook voor het welzijn van de Joodse gemeenschappen in Europa, dit in een klimaat van toenemend antisemitisme en destabilisering. De Israël-delegatie vergadert vrijwel maandelijks over uiteenlopende onderwerpen die relevant zijn in de betrekkingen tussen de EU en Israël. Ruissen maakte zich, samen met collega's, dit jaar rondom de jaarlijkse kwijtingsprocedure van de begroting en bij de begrotingsbehandeling zelf sterk om een deel van de financiële steun aan de Palestijnse Autoriteit te bevriezen totdat de antisemitische inhoud uit Palestijnse schoolboeken is verdwenen. Ook diende hij schriftelijke vragen in bij de Europese Commissie om financiële steun aan de Palestijnse Autoriteit en UNRWA conditioneel te maken aan verbetering van de schoolboeken. Tevens heeft Ruissen vragen ingediend over de provocerende paraglidingactie van de EU-ambassadeur in Gaza, antisemitische uitspraken door de Palestijnse leider Mahmoud Abbas en over seksueel geweld rondom de terreuraanslagen door Hamas op 7 oktober. Mede op initiatief van de SGP is in juli een Abraham Akkoorden Netwerk van start gegaan in het Europees Parlement. Doel is om meer steun en waardering te creëren voor deze vredesakkoorden tussen Israël en omliggende landen.

Mensenrechten, en vooral godsdienstvrijheid, stonden in 2023 eveneens prominent op de agenda. Met regelmaat heeft Ruissen hierover schriftelijke vragen ingediend richting Europese Commissie en Hoge Vertegenwoordiger, onder andere over de bescherming van christenen in Pakistan tegen de daar geldende blasfemiewetten, over de situatie van Aramese christenen in zuidoost Turkije en over

het tienjarig bestaan van de Europese richtlijnen voor godsdienstvrijheid. Na 10 jaar heeft er nog altijd geen evaluatie plaatsgevonden van die richtlijnen. Daarom liet Ruissen hierover een debat op de agenda zetten om Commissie en Raad te bevragen naar de uitvoering van deze richtlijnen. Ook heeft de SGP met succes aan de basis gestaan van een debat en resolutie over van een blasfemiezaak in Nigeria en de situatie in Manipur, India.

Gedurende 2023 heeft Ruissen meerdere bijeenkomsten en activiteiten georganiseerd over uiteenlopende thema's:

- Geloofsvrijheid in Wit-Rusland
- Europa en de Abrahamakkoorden
- Een fototentoonstelling over christenvervolgung, in samenwerking met Open Doors
- Een conferentie over radicalisering in het algemeen en van Palestijnse jongeren in het bijzonder
- Een conferentie over de situatie in Manipur, India, in samenwerking met Alliance Defending Freedom

In juni is Ruissen op werkbezoek geweest in Armenië. Hoofddoel was om kennis te maken met het land en om zich beter te laten informeren over de situatie ter plekke in het licht van de toenemende dreiging van Azerbeidzjan. Naast de hoofdstad Jerevan, waar hij gesprekken had met leden van de regering en het parlement en waar hij het genocidemonument bezocht, reisde Ruissen ook naar het grensgebied met Azerbeidzjan in het zuiden van het land, nabij de destijds geblokkeerde Lachin corridor. Naar aanleiding van dit bezoek heeft hij kritische schriftelijke vragen gesteld aan de Commissie over het EU-beleid richting Azerbeidzjan in het licht van de blokkade van de Lachin corridor en over de gasdeal tussen de EU en Azerbeidzjan van 2022. Later stelde hij nog vragen over de aanvallen op Nagorno-Karabach.

Kwijting

Opnieuw heeft de SGP een dringend beroep gedaan op de Commissie om de subsidie voor VN-organisa-

tie UNWRA, die gebruikt wordt voor het verspreiden van antisemitische Palestijnse schoolboeken, te bevrozen. Na de Hamas-aanval van 7 oktober werden meerdere UNWRA-medewerkers beschuldigd van betrokkenheid bij de aanval. Als gevolg daarvan heeft de SGP samen met collega's uit andere fracties een amendement ingediend om de volledige EU-subsidie aan UNWRA stop te zetten.

Transport

Bert-Jan heeft zich ingezet voor humanitaire transporten, zowel naar Oekraïne als naar Roemenië, die grote overlast ervaren de afgelopen jaren. Hij heeft schriftelijke vragen gesteld aan de Europese Commissie om de lange grensvertragingen aan de Pools-Oekraïense grens serieus te nemen en naar een oplossing te zoeken. De Commissie heeft in een reactie laten weten dat de lange vertragingen aan de Pools-Oekraïense grens haar aandacht heeft en werkt samen met de Poolse overheid aan een oplossing. Aan de grens met Roemenië hebben humanitaire transporten vanuit Nederland en ook Oostenrijk last van onnodige en oneerlijk praktijken van de Roemeense douane. Hierover heeft Bert-Jan ook vragen aan de Commissie gesteld die daar afwachtend op heeft geantwoord. Daarom heeft hij vervolgvragen gesteld om de moeilijke situatie voor Nederlandse en Oostenrijkse humanitaire transporten blijvend op de agenda te krijgen.

Werkgroep menselijke waardigheid

De Eurofractie speelt een leidende rol in de werkgroep Human Dignity. Langs die weg wordt gezocht naar vroegtijdige interventie bij voorstellen van de Europese Commissie op het gebied van met name abortuswetgeving, draagmoederschap, prostitutie, mensenhandel en gender-gerelateerde issues. De leden van de werkgroep zoeken daarbij ook naar verbreding van het draagvlak binnen de grote partijen in het Parlement voor een tegenstem. In dat verband wordt ook maatschappelijke organisaties aangespoord om een appel te doen op christelijke MEP's om hun stem te laten horen. In mei 2023 is Hélène Selderhuis als fractiemedewerker aange-

nomen om het werk van de werkgroep menselijke waardigheid te versterken.

Familierecht

In 2023 speelde er veel op het gebied van het familierecht. Dit raakt ook ethische thema's. Het gaat onder andere om de Ouderschapsverordening. Dit voorstel van de Europese Commissie kan ertoe leiden dat we overal in de Europese Unie de praktijk van draagmoederschap moeten toestaan. Ruissen verzet zich hier fel tegen. In mei 2023 organiseerde hij een conferentie over draagmoederschap en hij heeft meerdere keren in debatten de kwalijke kanten van draagmoederschap belicht. Ook heeft hij in meerdere commissies en voor de plenaire stemmingen amendementen ingediend, samen met de werkgroep menselijke waardigheid. De Raad is uiteindelijk hierover nog aan zet.

Ethische thema's

In het Europees Parlement wordt regelmatig opgeroepen om abortus op te nemen in het Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie en worden lidstaten aangespoord om verruimde abortuswetgeving in te voeren. Ruissen voerde ook in 2023 meerdere malen het woord tijdens de plenaire debatten om de beschermwaardigheid van ieder leven te benadrukken. Hij diende ook, samen met de werkgroep menselijke waardigheid, in diverse commissies en tijdens de plenaire stemmingen amendementen in om verwijzingen naar abortus te schrappen. Het Europees Parlement wil ook verruimde regels invoeren over het gebruik van embryo's, zaadcellen en eicellen. Ook hier verzet Ruissen zich tegen. Bovendien wil de Europese Commissie dat deze zogenoemde 'reproductieve cellen' anoniem kunnen worden overgedragen tussen de lidstaten.

Hate speech

De Europese Commissie stelt voor om haatzaaiende uitlatingen voortaan onder het Europees strafrecht te brengen. Dit zou kunnen betekenen dat het uitdragen van de Bijbelse visie op huwelijk en gezin strafbaar wordt onder Europees recht. Bovendien

komt zo de vrijheid van godsdienst en geweten in het nauw. De Raad blokkeert voornamelijk dit wetsvoorstel - Ruissen diende amendementen in op een resolutie vanuit het Europees Parlement.

Externe activiteiten

Christenen zijn de grootste vervolgte geloofsgroep ter wereld. Ze verdienen meer EU-steun. Om de vervolgte christenen een gezicht te geven, organiseerde Ruissen in september een foto-expositie in het hart van het Europees Parlement, samen met Open Doors en SDOK. Met confronterende foto's van martelingen, weduwen en verbrande kerken. Circa 100 overwegend SGP-jongeren gingen ook dit jaar weer twee dagen naar Brussel voor de Zomerschool. Ze kregen veel uitleg en debat over de voor- en nadelen van de EU.

Honderden belangstellenden bezochten ook dit jaar de SGP in Brussel of Straatsburg. Voor een gehoor van 90 SGP-leden, Europarlementsleden en anderen, speelden Bert-Jan Ruissen en Gerard Adriaanse zelfs op het historische orgel van de St Thomas kerk in Straatsburg.

5.3 Financieel

De inkomsten van de Eurofractie lopen via diverse kanalen. De beloning van medewerkers loopt via een speciaal budget van het Europees Parlement dat onder controle staat van een Nederlandse accountant. Dat geldt ook voor het aparte budget voor kantooruitgaven voor materiële zaken. Daarnaast is er nog een budget vanuit de ECR-fractie van waaruit conferenties, promotie, advertenties en dergelijke bekostigd kunnen worden. Dit budget staat onder accountantscontrole van het Europees Parlement. De Eurofractie opereert daarom financieel volledig onafhankelijk van de SGP-partij.

5.4 Tot slot

Dank voor uw interesse in de Eurofractie. Dit verslag biedt een korte weergave van onze werkzaamheden gedurende 2023. Voor meer informatie over de Eurofractie kunt u terecht op onze website eurofractie.sgp.nl.

6. Wetenschappelijk Instituut voor de SGP - Jaarverslag 2023

6.1 Over het WI

De Guido de Brès-Stichting beheert het Wetenschappelijk Instituut voor de Staatkundig Gereformeerde Partij (WI-SGP), oftewel de 'denktank' ten behoeve van de SGP. De Guido de Brès-Stichting is opgericht op 21 maart 1974. De hoofdactiviteit van het WI-SGP is zelfstandig onderzoek verrichten naar politieke en maatschappelijke vraagstukken, met het oog op een verdere ontwikkeling van de staatkundig-gereformeerde visie op alle relevante beleidsterreinen. De resultaten van het onderzoek communiceert het instituut met politici, partijleden, SGP-stemmers en extern publiek.

Bestuur

In het verslagjaar telde het bestuur van de Guido de Brès-Stichting negen leden. Het bestuur is per 31 december 2023 als volgt samengesteld:

- mr. drs. J. van den Brink
voorzitter
- dr. A. van der Linden
secretaris
- dhr. J.J. Zoeteman RA
penningmeester
- dr. R. Bisschop
- ir. C. Hogenhout
- dr. M. Klaassen vdm
- ir. L. de Knegt
- prof. dr. M.J. de Vries
- mw. dr. H. Westerman-Dannenberg
-

Per 31 december 2023 zijn de bestuursleden L. de Knegt en A. van der Linden aftredend. Per 1 januari 2024 is bestuurslid L. de Knegt herbenoemd voor een periode van vier jaar. Bestuurslid Van der Linden heeft zijn herbenoeming op dit moment in beraad. De functie van secretaris wordt vanaf 1 januari 2024 vervuld door L. de Knegt.

Het bestuur heeft in 2023 vijfmaal vergaderd: 14 februari, 19 april, 22 juni, 26 september en op 7

december. De jaarlijkse contactdag van bestuur en personeel vond op 12 juli plaats in de mooie omgeving van Bunschoten en Spakenburg.

Personeel

Per 31 januari 2023 heeft de heer dr. J.O. van de Breevaart zijn werkzaamheden voor het WI afgerond. In zijn plaats is per 1 maart de heer mr. A.T. van Gelder MA uit Barendrecht benoemd als wetenschappelijk medewerker (voor 0,8 fte).

Medio augustus 2023 heeft mw. E.E. van Amerongen-van de Weteringh, medewerker communicatie, haar werkzaamheden voor het WI beëindigd wegens aanvaarding van een andere betrekking. In het najaar is de wervingsprocedure voor invulling van de ontstane vacature (omvang 0,2 fte) gestart.

Het WI heeft per 31 december 2023 twee personeelsleden in dienst, met in totaal een formatie-omvang van 1,8 fte.

- Drs. J.A. Schippers, directeur
- Mr. A.T. van Gelder MA, wetenschappelijk medewerker

Verder maakt het WI gebruik van dienstverlening van het personeel in dienst van de SGP voor secretariale en financieel-administratieve ondersteuning:

- Mw. B.B. van der Elst-van de Weerd, secretariaat en administratie abonnementen en donateurs
- Dhr. H. van Vulpen, financiën en administratieve organisatie
- Mw. M. Westerhout, salarisadministratie

Vrijwilligers

Naast de bestuursleden hebben in 2023 de volgende personen zich als vrijwilliger ingezet voor het WI-SGP:

- Dhr. René Heij MA - project Bijbelse wijsheid voor bestuurders, circa 1 dag per week;
- Gideon van den Brink, mr. Harry Groenenboom, Henri Krooneman MA, Ben Provoost MSc, Gerard van Rijswijk, drs. Geert Schipaanboord en Jacoline Waaijenberg BA participeren in de

Zicht-redactie. In de loop van het jaar verlieten Henri Krooneman en Jacoline Waaijenberg de redactie; mr. Gerben Veenema MSc werd in het najaar benoemd tot redactielid.

- Ir. Joan van Burg, Jan Mark ten Hove MA, Nico de Jager, mr. Frank van Putten, dr. ir. Henk Kievit en drs. Joost Veldman vormen de adviesraad voor het tijdschrift *Zicht*.

Stages

In 2023 vervulden vijf studenten hun stageperiode bij het WI-SGP:

- Xander Muijs droeg bij aan het communicatiebeleid van het WI-SGP en verzorgde met name bijdragen voor de website en sociale media, o.a. over armoede in Nederland en Guido-500;
- Elisa Serné verrichtte onderzoek naar de motieven van christenen die op een niet-christelijke partij stemmen.
- Arieke Lucas droeg met haar onderzoek over visies op vrijheid bij aan het project politieke filosofie;
- Jan-Dirk van Elzelingen onderzocht de aangevoerde argumentaties in de debatten vanaf 1870 over (de afschaffing van) de doodstraf;
- Rogier Holleman heeft een vergelijkend onderzoek gedaan naar de regelingen voor kinderopvang en ouderschapsverlof in Nederland, Zweden, Hongarije en Oostenrijk.

Missie

Het Wetenschappelijk Instituut voor de SGP wil kennis en inzicht verwerven en die vanuit het gereformeerd belijden dienstbaar maken voor politiek en samenleving.

Visie

In politiek en samenleving wil het WI-SGP aandacht vragen voor cruciale Bijbelse waarden, het openleggen van – al dan niet verzwegen – levensbeschouwelijke of ideologische uitgangspunten, het belang van identiteit en zingeving en wil een bijdrage leveren aan een kritische reflectie op het

handelen van overheid, burgers en maatschappelijke instellingen.

Doelstellingen

Voor de realisatie van haar missie en visie stelt de Guido de Brès-Stichting de volgende vier strategische doelen:

- Het maatschappelijke en politieke debat beïnvloeden op basis van de reformatorische levensbeschouwing;
- Het verrichten van onderzoek op wetenschappelijk niveau;
- Het bevorderen van de bezinning op actuele ontwikkelingen;
- Het streven naar bredere bekendheid van de stichting binnen onze netwerksamenleving.

Tezamen met de andere geledingen van de SGP heeft het WI-SGP zich gecommitteerd aan het Integraal Strategisch Beleidsplan (ISB) voor de periode 2021-2024. Het WI legt zich vooral toe op twee van de daarin geformuleerde doelstelling(en):

- vinden en vormen van talenten (doel 2)
- samen door-denken (doel 4)

Ter realisatie van het doel 'samen door-denken' is gewerkt aan onderdelen van het meerjarige projectplan voor het ontwikkelen van een politieke filosofie voor de SGP in samenspraak met andere partijgeledingen. Dit onderwerp zal ook de komende jaren aandacht en capaciteit vergen.

6.2 Activiteiten

Publicaties

Als gevolg van personeelwisselingen en de tussentijdse Tweede Kamerverkiezingen op 22 november heeft het WI-SGP in 2023 geen publicatie uitgebracht.

Lopende projecten

- In 2023 is het project 'Bijbelse wijsheid voor bestuurders' vrijwel afgerond. Aan de hand van Bijbelse wijsheid-boeken, met name Spreuken en Prediker, wordt een ethisch afwegingskader ontwikkeld ten behoeve van politici en bestuurders. De oplevering van dit project is voorzien in 2024.
- Het project 'Toekomst voedselvoorziening in Nederland' is als gevolg van de verkiezingen voor de leden van de Tweede Kamer opgeschort.
- Er is verder gewerkt aan het project 'menselijke waardigheid in het abortusdebat' dat wordt uitgevoerd i.s.m. Sallux, de ECPM-denktank. Oplevering is voorzien in het voorjaar van 2024.
- Daarnaast is veel energie gestoken in het project 'SGP-visie op de Europese Unie' met het oog op de naderende verkiezingen voor de leden van het Europees Parlement op donderdag 6 juni 2024. De publicatie wordt verwacht in de maand april 2024.

- Het project 'politieke filosofie' is ook in de tweede helft van 2023 op een laag pitje gezet; vanaf het voorjaar van 2024 wordt hier weer aan gewerkt.

Tijdschrift Zicht

In samenwerking met *BladenMakers* en *Torendruk te Nijkerk* verschenen in 2023 vier edities van de 49^e jaargang:

- Nr. 1 (lente): *Aanpassen of oprassen* - Dit nummer vraagt aandacht voor de ondemocratische druk tot aanpassing aan de meerderheid. Niet voor niets prijkt op het omslag een kameleon. Ook politici en bestuurders van SGP-huize staan bloot aan de druk om zich te conformeren. Inclusiviteit en verdraagzaamheid worden aangeprezen. Ook 'moet' je toch wel met je tijd meegaan... Hoe gaan SGP'ers om met deze druk? Is er sprake van een totalitaire dreiging en hoe kun je je daar geestelijk tegen wapenen? Geen gemakkelijke, maar wel zeer belangrijke vragen!
- Nr 2. (zomer): *Afhaken of aansluiten* - Deze editie gaat over christelijke politiek in een seculiere tijd. Van belang is de verbinding te zoeken met andersdenkenden. Kamerleden en raadsleden van CDA, SGP en CU lichten toe hoe zij dat in de praktijk doen. Een onderzoek naar motieven voor het stemgedrag van christenen belicht de andere kant van de medaille.
- Nr. 3 (herfst): *Mag alles wat kan?* - Kunstmatige intelligentie (AI) maakt een opmars. Deze technologische ontwikkeling roept ook morele vragen op. Wat de een vooruitgang vindt, beoordeelt de ander vanuit ethisch perspectief als een ongeoorloofde grensoverschrijding. Vanuit politiek en bestuurlijk gezichtspunt wordt het risico van machtsmisbruik groter. Het streven naar technische perfectie gaat vaak gepaard met roofovername op de mens en op de schepping van God. Kortom: ook deze *Zicht* biedt stof tot nadenken.
- Nr. 4 (winter): *Israël staat onder spanning* - Onwetend van hetgeen op 7 oktober zou gebeuren, stelde de redactie dit nummer samen. In de

oktobermaand moest de inhoud aan de actualiteit worden aangepast. Israël was na de Hamas-pogrom in shock en in Europa groeide het antisemitisme explosief. Op die ontwikkelingen reageren columnisten en geïnterviewden, waaronder ambassadeur Modi Ephraïm en EP-lid Bert-Jan Ruissen. Is vrede verder weg dan ooit?

Bijeenkomsten

- Op 22 april vond de Guido Academie plaats; ditmaal over het thema solidariteit. Prof. dr. Marin Terpstra, dr. Roelf Haan, ir. Chris Stoffer en Marco Oosterwijk verzorgden een bijdrage voor twaalf deelnemers.
- Op 6 november werd de jaarlijkse Guidolezing gehouden in Kasteel Woerden. Prof. mr. J.L.W. Broeksteeg sprak over de ontwikkelingen rondom de vrijheid van onderwijs. Circa 70 personen woonden de lezing bij. In het voorjaar van 2024 verschijnt de lezing in brochurevorm.

Opinieartikelen

- Voor het wetenschappelijk tijdschrift *Recht, Religie en Beleid* (jrg 14 nr 2, pp. 51-70) schreef Jan Schippers een bijdrage, getiteld 'Van afwijzing naar acceptatie - De SGP en het grondrecht van godsdienstvrijheid';
- In het *RD-Magazine* van 9 september (bijlage bij het *Reformatorisch Dagblad*) stond een uitgebreid persoonlijk interview met Jan Schippers, waarin o.a. de rol van het WI ten dienste van de SGP ter sprake kwam;
- Het *Reformatorisch Dagblad* (2 december) interviewde Jan Schippers over het emancipatiebeleid van het - inmiddels demissionaire - kabinet;
- Verder verzorgden de directeur en de wetenschappelijk medewerker regelmatig een bijdrage voor het ledenmagazine *De Banier*.

Lezingen en debatbijdragen

In 2023 verzorgde Jan Schippers de volgende lezingen of debatbijdragen:

- 10 januari over leven en werk van Guido de Brès bij jongerenvereniging 'Guido de Brès' in de Bethelkerk te Geldermalsen;

- 26 januari over leven en werk van Guido de Brès in de Marnixkerk te Vlissingen
- 13 februari over leven en werk van Guido de Brès bij de hervormde mannenvereniging 'Guido de Brès' te Katwijk aan zee
- 20 maart over actuele economische problemen in Bijbels licht bij de mannenvereniging 'Johannes Bogerman' in Katwijk aan Zee;
- 11 april (workshop) over christelijk burgerschap, tijdens een bezinningsdag van de VCOG in Kesteren;
- 10 mei over 'Geweld in de Bijbel' voor leden van het CSFR-dispuut *Ichthus* te Rotterdam;
- 16 mei over 'Macht van de overheid' voor het CSFR-dispuut *Emèt Qenee* te Eindhoven;
- 12 september over christelijke politiek voor het CSFR-dispuut *Panoplia* te Leiden;
- 14 november (gastcollege) over geloof en politiek bij de Radboud Universiteit Nijmegen.

Netwerken

In 2023 participeerde de Guido de Brès-Stichting in de volgende (platform)organisaties:

- Sallux, ECPM-foundation
- European Federation 'One of Us'
- Platform Waarden en Normen
- Platform Zorg voor Leven
- Stichting Wetenschappelijke Biografie Groen van Prinsterer

Overig

- De elektronische nieuwsbrief van het WI-SGP is dit jaar vier keer verstuurd naar circa 3.700 ontvangers;
- Via nieuwsbrieven en artikelen is steun gevraagd voor de stichting Wetenschappelijke Biografie Groen van Prinsterer;
- Jan Schippers was als adviseur betrokken bij de totstandkoming van de SGP-verkiezingsprogramma's voor de Tweede Kamerverkiezingen in 2023 en de Europese verkiezingen in 2024;
- Het WI was aanwezig met een stand bij de open dag van de SGP-fractie op 30 september in de Tweede Kamer.

Guido-donateurs

- In het verslagjaar is via sociale media werk gemaakt van werving van donateurs voor de Guido de Brès-Stichting. Ook werd een flyer meegestuurd bij de novembereditie van *De Banier*.
- Het aantal Guido-donateurs (categorieën Goud, Zilver en Brons) nam dit jaar met 4,5% toe, van 822 naar 859 (+37).
- Het aantal *Zicht*-ontvangers steeg dit jaar wederom, nu van 882 naar 906 (+24).

6.3 Financieel

Onderstaand overzicht toont de baten en lasten over 2023.

- Het WI ontving een hogere overheidssubsidie door een nabetaling over 2022. Verder namen de overige baten toe.
- Als gevolg van personeelwisseling en een openstaande vacature vielen de personeelskosten beduidend lager uit dan begroot.
- De publiciteitskosten zijn lager dan verwacht door het uitstel van twee publicaties.

Overzicht baten WI-SGP 2023

Overheidssubsidie	€ 189.214
Partijbijdrage	€ 50.852
Abonnementen Zicht	€ 19.834
Donaties en giften	€ 13.929
Overige inkomsten	€ 15.931

Overzicht lasten WI-SGP 2023

Personeelskosten	€ 189.903
Publiciteitskosten	€ 44.149
Vergaderkosten	€ 9.717
Bureaunkosten	€ 15.231

Bovenstaande financiële gegevens zijn ontleend aan de Jaarrekening 2023 van de Guido de Brès-Stichting. Deze is gecontroleerd door accountantskantoor Van Ree Accountants te Nieuwegein. Dit overzicht geeft een zeer beperkt beeld.

Voor het volledige (financieel) jaarverslag en de accountantsverklaring verwijzen wij u graag naar onze website *wi.sgp.nl*. Daar kunt u ook informatie vinden over onze activiteiten, publicaties en het tijdschrift *Zicht*.

6.4 Tot slot

We leven in een tijd waarin de focus van veel politici ligt op de korte termijn en het dieper nadenken over wezenlijke zaken helaas niet wordt bevorderd. Dit onderstreept niet alleen het belang van het werk dat het WI in alle bescheidenheid mag doen. We gevoelen des te meer de verantwoordelijkheid die op onze schouders ligt. Daarbij mogen we putten uit een rijke traditie die wortelt in de Bijbelse grondwaarden. Ook in deze tijd worden we niet geroepen iets of iemand anders te belijden dan de apostelen, kerkvaders en reformatoren. Eén ding heeft alle belijden in alle tijden gemeenschappelijk: de *richting* van de belijdenis. De mensen die deze God belijden, richten zich op de toekomst van God. In die toekomst zal God zijn alles in allen en zullen zij Hem zien in Wie zij geloofd hebben.

7. SGP-jongeren

7.1 Over SGP-jongeren

SGP-jongeren (SGPJ) is de een van de grootste politieke jongerenorganisaties van Nederland. Ze bestaat sinds 1934 en is daarmee ook gelijk de oudste. We willen jongeren enthousiast maken en betrekken bij de politiek. Het is onze missie om jongeren politiek te laten ontwikkelen door mee te doen aan maatschappelijke discussies. SGPJ vormen we niet met een select gezelschap, maar met al onze jongeren. Het is ons doel om christelijke politiek in de levens van jongeren te brengen en het voor hen te laten leven.

SGP-jongeren is een actieve politieke jongerenorganisatie voor jongeren van 11 t/m 28 jaar. Vanuit een sterke organisatie wil SGP-jongeren op een professionele manier jongeren motiveren, leden vormen en toerusten en hun belangen behartigen. Op die wijze wil SGP-jongeren fungeren als een kweekvijver voor jonge politici enerzijds en anderzijds de hele samenleving aanspreken met haar boodschap. Dit doen we door onze standpunten goed te doordenken en af te wegen. Vervolgens willen we ook duidelijk stelling nemen in politieke en maatschappelijke debatten. Daarbij wegen sommige standpunten zwaarder dan andere en zoeken we naar passende momenten en doelgroepen om ons geluid te laten horen.

Bestuur & directie

De landelijke organisatie van de jongeren bestaat uit het bestuur en commissies. Daarnaast is SGP-jongeren met ongeveer dertig plaatselijke verenigingen over het hele land vertegenwoordigd.

Het bestuur van SGP-jongeren bestond op 31 december 2023 uit de volgende personen:

- R.C. van Heijst
voorzitter
- L.J. Zwemer
vicevoorzitter

- J.J. Kruidenier
secretaris
- A.L. Brouwer
penningmeester
- G.A.J. van Hoef
politiek bestuurslid
- L.W. Zandijk
politiek bestuurslid
- J.J. Verschoor
bestuurslid Organisatie & Relaties
- C. Hoogendoorn
bestuurslid Leden & Lokaal
- A.J. Bassa
bestuurslid Communicatie

Personeel

Mw. W. de Jong (beleidscoördinator) 0,33 fte
(vanaf 14-3-2023)

Doelstellingen

SGPJ heeft, samen met de andere geledingen binnen de SGP, voor de periode 2022-2024 een Integraal Strategisch Beleidsplan (ISB) opgesteld. Binnen het ISB gaat het over communiceren, leren en inspireren. Binnen deze thema's zijn verschillende doelstellingen geformuleerd waar ook SGPJ zich voor inzet.

Communiceren:

1. Betrokken bij ontwikkelen onderzoek en communicatiestrategie;
2. Betrokken bij het vaststellen en verspreiden van de merkidentiteit van SGP(J);
3. Sturend met betrekking tot ledenwerving en fondsenwerving.

Leren:

1. Sturend in het vinden van nieuw politiek talent;
2. Betrokken bij het vormen van politiek talent;

Inspireren:

1. Betrokken bij het formuleren en verspreiden van politieke filosofie SGP(J);
2. Betrokken bij periodieke verdieping op praktisch politiek thema.

Deze thema's zijn de leidraad in de werkzaamheden om jongeren enthousiast maken en te betrekken bij politiek.

7.2 Activiteiten

Politiek platform

Voor het Politiek Platform (PP) was 2023 een druk jaar. Het project dat in 2023 centraal stond was het formuleren van de nieuwe kernideeën. Eind 2022 is dit proces opgestart en is afgerond met de presentatie van de nieuwe kernideeën 4.0 op het najaarscongres in november 2023. Daarnaast zijn afgelopen jaar beide politiek bestuursposten gewisseld waardoor er een heel nieuw politiek bestuur gevormd is. De eerste helft van het jaar is er nagedacht hoe we belangrijke thema's meer aandacht kunnen geven. Dit heeft geresulteerd in het 'thematisch werken'. Door de kabinetsval en de campagne is het thema campagne Tweede Kamerverkiezingen geworden. Deze manier van werken is geëvalueerd en zal volgend jaar in een gewijzigde vorm verder uitgevoerd worden.

Het tweede deel van het jaar stond in het teken van de Tweede Kamerverkiezingen. Vanuit het Politiek Platform en het Politiek Bestuur is op vele manieren bijgedragen aan de inhoud van deze campagne.

Zo is er feedback geleverd op het verkiezingsprogramma van de SGP en hebben we een 10 punten plan met thema's voor jongeren opgesteld voor onze jongeren campagne.

Daarnaast zijn er verschillende statements en opiniestukken geschreven rondom de campagnethema's. In 2023 zijn we ook aan de slag gegaan met nieuwe vormen van content zoals korte video's en zijn we ons weer sterker gaan richten op opinieartikelen in landelijke dagbladen. Kortom er is veel werk verzet in 2023 en wij hopen dat deze inzet heeft bijgedragen aan een helder christelijk geluid in Nederland.

Organisatie

In 2023 heeft SGP-jongeren weer een aantal activiteiten voor leden en niet-leden mogen organiseren. We hadden een divers programma en uiteindelijk hebben we 11 landelijke activiteiten gerealiseerd. We kunnen tevreden terugblikken op een nieuwjaarsbijeenkomst, twee congressen, vier SGPJ-café's, een barbecue met overnachting, een schaaktoernooi en een activiteit om vrijwilligers te bedanken. Ook deden we weer mee met het PJO-parlement. We laten 2023 ondanks teruglopende bezoekersaantallen met een tevreden gevoel achter ons en hopen in 2024 weer mooie, inhoudelijke en gezellige evenementen neer te zetten.

Relaties

Op het terrein van relatiebeheer hebben we in 2023 weer een aantal mooie stappen mogen zetten. Onze sponsorinkomsten zijn gestegen met zo'n 35% en we hebben meerdere nieuwe relaties op mogen bouwen. We mochten participeren aan een lunchbijeenkomst van de Business Club van de Reformatorische Omroep en konden daarnaast onder andere christelijke gezinsbeurzen gebruiken om bedrijven uit onze achterban te benaderen. Naast de 'gewone' advertenties in de InContact bieden we ook websitebanners en advertentiemogelijkheden op onze evenementen aan. Door dit te combineren in pakketten kunnen we bedrijven en organisaties veel zichtbaarheid bieden voor een

mooie prijs. We hopen in 2024 deze lijn voort te zetten.

Ledenwerving

In het jaar 2023 is de werving van leden verder uitgebouwd. Ondanks de constatering dat het werven van nieuwe leden moeilijk verloopt, hebben we een aanzienlijk aantal nieuwe leden mogen begroeten. Diverse succesvolle activiteiten hebben bijgedragen aan het verwelkomen bijna 450 nieuwe leden dit jaar. Denk hierbij aan de zomertour waarbij we vier verschillende campings hebben bezocht, maar ook de Terdege Zomerfair en de familiedagen waar we een mooie stand hadden.

Elk jaar worden op 1 januari automatisch niet-betalende leden uitgeschreven. Om dit tegen te gaan, hebben we dit jaar een belronde georganiseerd om niet-betalende leden aan te sporen tot betaling. Dit heeft geresulteerd in een halvering van het aantal uitschrijvingen op 1 januari.

Publicaties

Het jaar 2023 was voor #TeamCommunicatie een mooi en druk jaar. In februari lanceerden we onze eigen podcast "Haags bakkie" in samenwerking met de RO. Het is een grote uitdaging om daar interessante gasten voor te vinden, maar we houden vol! Na het uitrollen van de nieuwe website en huisstijl, hebben we dit jaar vier lokale commissies begeleid met het opzetten van een nieuwe website op het landelijke CMS-platform. Daarnaast hebben we zo'n 120 off- en online visuals en documenten opgeleverd voor de organisatie en de socials. Een bijzonder hoogtepunt was de campagne voor de Tweede Kamerverkiezingen en onze jongerenkandidaat op #10. Dankzij de inhoud, sterke video's en goede promoties hebben we een ongelofelijk aantal nieuwe social media-accounts bereikt met onze boodschap. Tenslotte zijn we heel blij dat #TeamCommunicatie sinds afgelopen jaar een eigen videograaf in huis heeft. Voor nu zien we uit naar de campagnes voor de jongerendag en de verkiezingen voor het Europese Parlement.

Klik

Ook dit jaar hebben we weer ons best gedaan om drie gelikte KLIK's op de mat te laten vallen. Net als eerdere jaren passeerden verschillende maatschappelijke en politieke thema's de revue. In de nieuwe serie 'Rara Avis' worden de grootste Nederlandse wetenschappers behandeld. In een andere serie gaan we interessante steden in Nederland langs. Ook zijn we een serie over wereldwijde christenvervolgung gestart. Daarnaast is de theocratie langsgesproken en een artikel over de 'mening' van de SGP. Samen met alle andere artikelen zijn we weer tevreden over wat we hebben neergezet. De redactie bestaat uit de leden Trude Slinger, Coraline Ruitenbeek, Anne-Marthe de Weerd en Arco ten Bolscher. En we hebben een enthousiaste VIP-KLIK'er: Derk Crum. Maarten van der Tang heeft dit jaar afscheid genomen. Mede daarom zouden meerdere extra redactieleden erg welkom zijn. Met hopelijk enige versterking hopen we in 2024 op dezelfde wijze als in 2023 verder te gaan!

InContact

Het afgelopen jaar maakten we als redactie weer vier edities van de InContact. De edities gingen over de volgende onderwerpen: Dieren; Verenigd-Koninkrijk; zorg; wonen. Het interview met staatssecretaris Van Ooijen was zeker een van de hoogtepunten voor deze editie, net als bijvoorbeeld de interviews met Roelien Kamminga en Diederik Gommers. Helaas namen we dit jaar afscheid van vier redacteuren: Jorrit, Cornelis, Bart en Erwin. Tegelijk verwelkomden we gelukkig ook drie nieuwe redacteuren: Harm-Jan, Jonathan en Xander. Het betekent wel dat de commissie in 2023 kleiner geworden is en we in 2024 goed moeten werven om de commissie op volle sterkte te krijgen. Voor een groot deel van de invulling van de InContact werken we prettig samen met veel verschillende mensen bij de SGP en bij SGP-jongeren. Ook met de vormgever hebben we een fijne samenwerking. Op naar nog meer mooie edities in 2024!

7.3 Financieel

Een compleet overzicht van de jaarcijfers is te vinden in het financieel jaarverslag 2023.

7.4 Tot slot

Veel is er gepasseerd in het afgelopen jaar en veel commissies hebben goed werk afgeleverd. Als bestuur zijn we daar erg blij mee en zijn we daar dankbaar voor. We kijken uit naar het komende jaar en zullen ons blijven inzetten voor politiek bij het Woord. Het is een jaar met veel uitdagingen en mogelijkheden. Als bestuur willen we in samenwerking met onze vrijwilligers en in afhankelijkheid van God ons blijven inzetten om Bijbelse politiek te laten leven onder jongeren.

8. SGP-internationaal

8.1 Over SGP-internationaal

SGP-internationaal is een zelfstandige stichting die als doel heeft om internationaal bij te dragen aan een Bijbelse visie op samenleving en politiek. SGP-Internationaal onderhoudt contacten met internationaal opererende christelijke hulporganisaties en politieke zusterpartijen in het buitenland. Zij werkt actief aan uitbreiding van dit netwerk.

De stichting poogt met haar activiteiten en expertise binnen de SGP een bijdrage te leveren aan de christelijke politiek wereldwijd. Zo ondersteunt SGP-internationaal christelijke groeperingen en politieke partijen in het buitenland die de SGP als haar geestverwanten ziet. Die steun krijgt vooral vorm

in de bevordering en doordenking van Bijbelse beginselen voor politieke en maatschappelijke vraagstukken. De SGP leert op deze manier ook van haar buitenlandse partners.

Bestuur & directie

Het bestuur van SGP-internationaal bestaat op 31 december 2023 uit de volgende personen:

Bestuur:

Dhr. Dr. H.F. Massink (Internationaal Secretaris SGP en voorzitter)

Dhr. L. van de Weerd MBA (secretaris)

Dhr. M. Slingerland MA (algemeen bestuurslid)

Dhr. H. Waterman, (penningmeester)

Land	Project
Albanië	<ul style="list-style-type: none"> In samenwerking met de Wilberforce Foundation organiseerde SGP-I een politieke zomerschool met als thema 'Our place in Europe'.
België	<ul style="list-style-type: none"> In samenwerking met ECPYouth organiseerde SGP-I het Christian Change Makers programma.
Belarus	<ul style="list-style-type: none"> In samenwerking met de Belarussian Christian Democrats organiseerde SGP-I twee trainingen over partijopbouw. In samenwerking met de BCD organiseerde SGP-I een politieke zomerschool. In samenwerking met het Institute for Democracy and Social Market organiseerde SGP-I een training 'Sustainable peace training for Young Christian Democrats'
Egypte	<ul style="list-style-type: none"> In samenwerking met Eagles Ministry organiseerde SGP-I het jaarlijkse 'Christian Mind Institute'. In samenwerking met het Center for Arab-West Understanding organiseerde SGP-I een zomerconferentie met als thema 'Citizenship, Coexistence, and Cooperation: Conversations for the Future'
Georgië	<ul style="list-style-type: none"> In samenwerking met de Evangelical Baptist Church hebben we twee conferenties georganiseerd: de eerste had als thema 'The religion and political parties in contemporary democracies'. De tweede had als thema 'The Russian Migration to Georgia: Threats or Opportunities?.'
Irak	<ul style="list-style-type: none"> In samenwerking met Democratic Movement / IYU is een training verzorgd met als thema 'Social Movement Technologies' en een training 'Empowering young activists to influence politics' In samenwerking met EPIC organiseerde SGP-I de training 'Empowering Diversity and Democratic Participation in the Ninewa Plains'.
Moldavië	<ul style="list-style-type: none"> In samenwerking met de Academy for Integrity in Leadership organiseerde SGP-I een serie podcasts over politiek.
Montenegro	<ul style="list-style-type: none"> In samenwerking met het 'Center for Equality, Integration and Immigration' organiseerde SGP-I een conferentie met als thema Faith Based Initiatives as Generators of (Positive) Social Change
Nederland	<ul style="list-style-type: none"> Op 12 en 13 oktober heeft SGP-I een najaarsconferentie gehouden, het thema was 'Integriteit'.

Behalve de hierboven genoemde projecten, is er in 2023 ook een SGP-delegatie naar Kinshasa in Congo gereisd om daar een bijdrage te leveren aan het partijcongres van de MCSD, een christelijke politieke partij in Congo.

Personeel:

Mw. E. Abbey-van Doorn MA (coördinator) 0,5 fte

Het bestuur vergaderde in 2023 in totaal acht keer.

In 2023 is besloten de organisatiestructuur van SGP-Internationaal te wijzigen. De splitsing van taken en verantwoordelijkheden tussen bestuur en werkgroep die sinds 2020 was ingevoerd, bleek niet werkbaar. Daarom is besloten het toezichthoudend bestuur en de werkgroep te integreren, zodat de uitvoerende verantwoordelijkheid bij het bestuur komt te liggen. De statuten zijn hiervoor aangepast, deze moeten de notaris nog definitief passeren. De werkgroep bestond in 2023 uit de volgende personen:

Werkgroep SGP-I:

Dhr. H. Krooneman MA – Tweede Kamerfractie SGP

Dhr. H.J. Rouwendal MSc- SGPJongeren

Dhr. Drs. J.A. Schippers – Wetenschappelijk Instituut voor de SGP

Dhr. Dr. J.O. van de Breevaart – Eurofractie SGP (tot 28/2/2023)

Dhr. W. Jordaan MA – Eurofractie SGP (vanaf 1-3-2023)

8.2 Activiteiten

In het verslagjaar is gewerkt aan een aantal projecten. Deze projecten zijn uitgevoerd volgens het projectplan dat in het najaar van 2022 is goedgekeurd door het SGP-I bestuur. Projecten en trainingen worden altijd uitgevoerd op basis van aanvragen van de partners van Stichting SGP-I in

Oost-Europa of het Midden-Oosten en zijn derhalve vraag-gestuurd. Behalve de projecten die hieronder genoemd worden, was er nog een project gepland in Jordanië. Dit project is echter geannuleerd vanwege de politieke en maatschappelijke onrust in het land als gevolg van de oorlog tussen Israël en Hamas. Daarnaast was er een factfindingsmissie gepland naar Armenië om nieuwe samenwerkingspartners te vinden, maar vanwege te weinig aanknopingspunten is deze missie niet doorgegaan.

8.3 Financieel

De activiteiten van SGP-Internationaal worden financieel mogelijk gemaakt door subsidie voor politieke partijen in het kader van de Wet financiering politieke partijen (Wfpp) en het Nederlands Fonds voor Regionale Partnerschappen (NFRP). Het NFRP bestaat uit het Matra-programma, gericht op Oost-Europa, en het Shiraka-programma, gericht op de Arabische regio. SGP-Internationaal legt over de besteding van deze subsidies jaarlijks verantwoording af aan het Ministerie van Buitenlandse zaken (Matra en Shiraka) en het Ministerie van Binnenlandse Zaken (Wfpp).

De verantwoording over het subsidiejaar 2022 is in 2023 goedgekeurd door het Ministerie van Binnenlandse Zaken.

8.4 Tot slot

Bedankt voor uw interesse in SGP-Internationaal. Dit verslag is een verkorte versie van het jaarverslag van SGP-Internationaal. Graag verwijzen wij u door naar de website voor het raadplegen van het volledige (financieel) jaarverslag.

Afsluiting

Allen die hebben bijgedragen aan het werk van onze partij, op welke wijze ook, willen we heel hartelijk dankzeggen. In het bijzonder noemen we hen die vaak op eenzame posities de partij vertegenwoordigen in het openbaar bestuur: de parlementariërs, de gekozen vertegenwoordigers en de bestuurders, alsmede degenen die hen ondersteunen.

Daarnaast dank aan de medewerkers op het partijbureau voor hun onmisbare en professionele steun en inzet. Ook de vele vrijwilligers zeggen we dank voor het vele werk dat door hen, veelal achter de schermen, is verricht.

We zijn in alles afhankelijk van de zegen van de Heere. "Zo de Heere het huis niet bouwt, tevergeefs arbeiden deszelfs bouwlieden daaraan" (Psalm 127:1).

Rotterdam, april 2024

mr. L.G.I. Barth,
secretaris

drs. D. van Meeuwen,
partijvoorzitter

D

FINANCIËEL JAARVERSLAG 2023

**Toelichting op de samengestelde staat
van baten en lasten over het jaar 2023**

Verlag van de penningmeester

Algemeen

Inleiding

In het verslagjaar 2023 zijn er drie verkiezingen gehouden, te weten de verkiezingen voor de Provinciale Staten, de Waterschappen en de Tweede Kamer. Dit legt een grote druk op de partijorganisatie en betekent ook een aanslag op de reserves die hiervoor zijn opgebouwd. Nooit eerder heeft de partij te maken gehad met zoveel verkiezingsactiviteiten in enig jaar. Met tevredenheid mogen we terugzien op het verloop van deze verkiezingen. Binnen de genoemde bestuursorganen kon de positie worden versterkt. Door intensieve campagnes via de media en billboards werd de boodschap van de SGP voor het voetlicht gebracht. Vooral de reclame-uitingen langs de snelwegen deden het goed. Dit alles werd mogelijk gemaakt door de giften aan het verkiezingsfonds en de proactieve opstelling van veel ondernemers. We zeggen eenieder dank voor de enorme steun tijdens de gevoerde campagnes.

Stelselwijziging t.b.v. de jaarrekening

Door een stelselwijziging waarbij de jaarrekening voortaan in overeenstemming is met de in Nederland geldende RJK-richtlijn C1 kleine organisaties zonder winststreven, zijn gewijzigde waarderingen doorgevoerd die betrekking hebben op de kosten verkiezingen, baten uit legaten en bijdragen in natura. Daarmee voldoet het geheel aan de geldende richtlijn van de Wfpp (art.26).

Overleg BZK en geledingen

De penningmeesters van de landelijk opererende partijen komen twee keer per jaar bij elkaar om de gevolgen van de nieuwe Wfpp te bespreken. Het gezamenlijk optrekken heeft inmiddels geleid tot een gezamenlijk verzoek aan de Tweede Kamer om de extra subsidie (Jetten-gelden) in stand te houden. Voor het jaar 2025 lijkt het erop dat de breed gedragen motie tot uitvoering komt. Hiervan zijn we pas zeker na besluitvorming over de Voorjaarsnota.

Intern zijn er gesprekken gevoerd met de penningmeesters van de geledingen van onze partij, te

weten; het wetenschappelijk instituut, het internationaal secretariaat, de bestuurdersvereniging en de jongerenorganisatie. Dit gebeurt in het kader van het opstellen van de conceptbegroting.

Contributie

In de achterliggende jaren was het mogelijk de exploitatie – al was het dan met een gering verlies – redelijk beheersbaar te houden. Door de algehele kostenstijging, de vermindering van het beleggingsresultaat en het wegvallen van de extra subsidie is het noodzakelijk dat de contributie wordt verhoogd. Alleen al het wegvallen van de zgn. Jetten-gelden slaat in de komende jaren een behoorlijk gat in de begroting. Als we dan ook nog rekenen met het grillige verloop van de beleggingsresultaten wordt de begroting erg wankel en dat geeft weer te veel onzekerheden in de bedrijfsvoering. Voor een gezonde exploitatie is het nodig dat er sprake is van een constante inkomstenbron. Dat we telkens weer worden verrast door legaten en giften neemt niet weg dat de financiële huishouding in de kern en meerjarig sluitend moet zijn. Tijdens de Algemene Vergadering ligt een voorstel voor om de contributie stapsgewijze te verhogen.

Financieel

Vermogenspositie

Het eigen vermogen is gedaald naar € 6.383.970 (was € 6.767.311 per 31-12-2022).

Beleggingsportefeuille

De beleggingsportefeuille wordt beheerd door de afdeling Vermogensbeheer van de Rabobank. Voor zowel de obligaties als de aandelen wordt voldaan aan het beleggingsstatuut waarin is bepaald dat de beleggingen MVO-proof dienen te zijn. Er zijn enkele mutaties doorgevoerd om de portefeuille actueel te houden. De boekwaarde (= gelijk aan de beurswaarde) is door de ontwikkelingen op de beurs gestegen naar € 2.485.336 (was € 2.346.248 per 31-12-2022). Na een aantal verliesjaren is er weer een positieve ontwikkeling zien. In het verslagjaar werd een mooi koersresultaat behaald van € 105.089.

Afdelingen

De afdelingen/kiesverenigingen dienen jaarlijks voor 1 februari de financiële verantwoording aan het partijbureau te overleggen. Ondanks de jaarlijkse oproep om een ondertekend kascontroleverslag blijkt dat 26 afdelingen nog steeds hierin nalatig te zijn (in 2022 betrof het 33 afdelingen). De besturen wordt verzocht zorg te dragen voor een correcte en tijdige verantwoording.

Baten

De totale baten over het jaar 2023 bedragen € 2.741.605. Begroot was € 1.934.587.

Er is sprake van een positief verschil van € 807.018. Dit is enerzijds toe te schrijven aan hogere giften en legaten (+ € 259.131), opbrengsten partijblad De Banier (+ € 7.928) door de verwerking van de geldstromen naar de afdelingen (+ € 325.791). De rentebaten liggen € 151.276 en de overige opbrengsten € 58.999 hoger dan begroot.

Subsidie

De ontvangen subsidie is € 10.539 hoger dan begroot (€ 917.771 versus begroting € 907.232).

Giften en legaten

In het boekjaar zijn veel giften en legaten ontvangen. In totaal kwam er € 402.256 binnen, geraamd was € 143.125. Aan algemene giften is € 100.359 ontvangen, geraamd was € 100.000. De donaties van het ondernemersplatform bedragen € 50.075, geraamd was € 43.125. Voor de verkiezingen is een bedrag van € 251.597 aan giften ontvangen. Hiervoor was geen raming opgenomen.

Partijblad De Banier

De opbrengsten voor het partijblad De Banier liggen € 7.928 hoger dan de begroting, namelijk € 172.928 versus begroting € 165.000. In het verslagjaar is € 7.870 extra aan giften ontvangen dan begroot. De advertentieopbrengsten waren nagenoeg gelijk aan de begroting.

Rentebaten en waardeverandering effecten

Door positieve ontwikkelingen op de beurs zijn de

rentebaten gestegen. Er werd € 56.187 aan rente ontvangen, geraamd was € 10.000. Op de effecten werd een koerswinst geboekt van € 105.089.

Opbrengsten afdelingen

In de begroting wordt voor de opbrengsten van de afdelingen uitgegaan van het aantal afdelingsleden maal het bedrag per lid dat de afdelingen aan retributie ontvangen. De opbrengsten van afdelingen zijn hoger, omdat de afdelingen ook zelf inkomsten genereren. In de jaren voorafgaand aan de verkiezingen sparen de afdelingen voor de verkiezingscampagne. Dit resultaat wordt in de jaarrekening van de partij toegevoegd aan de bestemmingsreserve afdelingen. In verkiezingsjaren zullen aan deze reserve grote bedragen worden onttrokken. In 2023 is een bedrag van € 483.291 aan opbrengsten geboekt. Dit bedrag is samengesteld uit giften, retributie donateurs en leden, overbetalingen, collectes, sponsoring en renteopbrengst. Begroot was totaal € 157.500. Dit bedrag vindt zijn grondslag in het aantal leden (15.000 leden) dat is toegewezen aan een afdeling x de retributie (15.000 x € 7,50 per lid = € 112.500) en het totaal aantal leden x de provinciale retributie (30.000 x € 1,50 = € 45.000). In het verslagjaar hebben meerdere verkiezingen plaatsgevonden, waardoor de bestemmingreserve is aangesproken ter financiering van de activiteiten door de afdelingen.

Lasten

De totale lasten over het jaar 2023 bedragen € 3.128.848. Begroot was € 2.080.827, waardoor er sprake is van een nadelig verschil van € 1.048.021, veroorzaakt door de hogere uitgaven voor de verkiezingscampagnes en de kosten van de afdelingen.

Kosten informatievoorziening

De kosten voor informatievoorziening kwamen € 4.378 lager uit dan begroot (€ 314.535).

Ledenwerving

De kosten voor ledenwerving -waaronder ook ledenbinding valt- waren hoger dan begroot (€ 37.562 versus begroting € 23.000).

Betrekken niet-leden bij activiteiten

Voor het betrekken van niet-leden bij activiteiten van de SGP is € 175.871 uitgegeven. Hiervoor was € 157.500 begroot. Deze middelen zijn hoofdzakelijk besteed aan advertenties, folders, video's, social media, Studio SGP, promotieartikelen en positionering en doelgroepenbeleid.

Verkiezingscampagnes

Als gevolg van drie verkiezingen lagen de uitgaven in 2023 hoger dan geraamd (€ 769.529 versus € 183.000). De onverwachte tussentijdse verkiezingen voor de Tweede Kamer hebben tot fors hogere uitgaven geleid. Daartegenover staat echter een € 251.597 aan niet geraamde giften voor het verkiezingsfonds.

Personeelskosten

De personeelskosten liggen € 14.891 hoger dan begroot (€ 760.020 versus begroting € 745.129). De overschrijding is een gevolg van verstrekte gratificaties en extra geplande cursussen. Er is € 23.272 ontvangen in verband met zwangerschapsverlof.

Huisvestingskosten

De huisvestingskosten liggen € 7.467 boven de begroting (€ 79.737 versus begroting € 72.270). Vooral de energiekosten waren hoger dan begroot.

Bestuurskosten

De bestuurskosten liggen € 3.785 onder de begroting (€ 31.215 versus begroting € 35.000).

Bureau- en ICT kosten

De bureau- en ICT-kosten liggen € 8.917 boven de begroting (€ 200.247 versus begroting € 191.330).

Waardeverandering effecten

De waardeverandering van effecten bedraagt € 105.089 positief. In 2022 was er nog sprake van een negatieve opbrengst van € 377.161.

Kosten afdelingen

In de begroting is een bedrag opgenomen van € 157.500. De samenstelling van dit bedrag is opgenomen in de toelichting 'Opbrengsten afdelingen'.

De kosten afdelingen komen in werkelijkheid uit op € 562.852. Dit is een gevolg van de uitgaven voor de gehouden verkiezingen in 2023, vergaderkosten, pr-kosten en representatiekosten.

Resultaat en resultaatbestemming

Resultaat

In de begroting was een resultaat geraamd van € 146.240 negatief. Het werkelijke resultaat kwam uit op € 387.243 negatief. Zie toelichting onder kopje 'Baten'.

Resultaatbestemming

De resultaatbestemming over 2023 is als volgt:

- *continuïteitsreserve werkorganisatie*

De hoogte van de reserve vastgesteld op 1 x de jaarkosten van de werkorganisatie wat neerkomt op € 1.189.888. Vanuit de resultaatbestemming is € 136.938 aan deze reserve toegevoegd.

- *risicoreserve terugval aantal zetels*

Het fractiebudget (SFB) is van zodanige omvang dat terugval in zetels de komende vijf jaar kan worden opgevangen. De stand van de reserve bedraagt € 685.430 (€ 552.050 voor de SGP en € 133.380 voor WI, SGPJ en SGPI). In 2023 heeft een geringe toevoeging vanuit de resultaatsbestemming plaatsgevonden.

- *risicoreserve beleggingsportefeuille*

De risicoreserve beleggingsportefeuille is met € 13.909 toegenomen en bedraagt per einde van het boekjaar € 248.534 (was € 234.625 per 31-12-2022). De reserve is vastgesteld op 10% van de hoogte van de beurswaarde, bedoeld om het risico van koersdaling op te vangen.

- *bestemmingsreserve huisvesting*

Ten gunste van het resultaat is een bedrag van € 40.000 ten laste van de bestemmingsreserve huisvesting geboekt. Deze reserve is in het verleden gevormd uit de boekwinst na verkoop van het ds. G.H. Kerstenhuis. Vanaf 2013 wordt voormeld be-

drag jaarlijks ter dekking aangewend voor (een deel van) de afschrijving van het huidige kantoorpand. Na verwerking van deze mutatie bedraagt het saldo ultimo 2023 € 760.000. Deze methodiek kan nog gedurende 19 jaar worden toegepast.

- bestemmingsreserve verkiezingen

De stand van deze reserve bedraagt per ultimo 2023 € 1.622.551 (was in 2022 € 1.941.398). Er is een bedrag van € 318.847 toegevoegd aan de resultaatbestemming.

- bestemmingsreserve ICT

De stand van deze reserve bedraagt per ultimo 2023 € 195.000. Er zijn geen mutaties verwerkt.

- bestemmingsreserve vitalisering afdelingen

Er is een bedrag van € 3.867 onttrokken uit en € 9.247 toegevoegd aan de bestemmingsreserve vitalisering afdelingen, zodat per saldo € 5.380 is gemuteerd uit de resultaatbestemming. Het saldo ultimo 2023 bedraagt € 45.000.

- bestemmingsreserve afdelingen

Er is een bedrag van € 79.561 onttrokken aan de bestemmingsreserve afdelingen en € 3.902 toegevoegd, waardoor het saldo per ultimo 2023 € 890.209 bedraagt. Deze reserve is gevormd vanuit de gelden in beheer van de afdelingen.

- Voorziening verkiezingen

De voorziening verkiezingen is door de stelselwijziging gewijzigd in een bestemmingsreserve.

Algemene reserve

De algemene reserve bedraagt ultimo 2023 € 747.359 (was in 2022 € 855.731). De daling is een gevolg van een negatieve mutatie vanuit de resultaatbestemming van € 108.372.

Tot slot

Wat in het verslagjaar merkbaar werd gevoeld was de enorme verbondenheid met onze partij van zowel jong als oud. Dat vertaalde zich niet alleen in de groei van het aantal stemmen bij de gehouden

verkiezingen, maar ook in de financiële bijdrage van de kant van leden en ondernemers. Zonder de extra middelen was het niet mogelijk geweest zo'n mooie campagne te voeren zoals we hebben gezien bij de Tweede Kamerverkiezingen. Helaas werden die verkiezingen overschaduwed door de oorlog tussen Israël en Hamas, na een lafhartige aanval vanuit de Gazastrook. Het volk van Israël waarmee we ons als partij nauw verbonden voelen, werd plotseling overrompeld door een terroristische daad die zijn weerga niet kent. Daarmee staat de wereldvrede op het spel, mede vanwege de betrokkenheid van de grootmachten en de groter wordende religieuze, politieke en militaire invloed van Iran in het Midden-Oosten. Israël wordt nu van alle kanten belaagd en zodoende gedwongen de strijd op meerdere fronten te voeren. Het moet altijd scherp en waakzaam zijn. In Nederland is er sprake van relatieve rust. Daar mogen we dankbaar voor zijn. We hebben nog zoveel vrijheden; we kunnen ons vrij bewegen, we hebben onze eigen scholen en de kerkdeuren staan iedere zondag nog open. Toch sluimert er gevaar als alles voor de wind gaat. Het gevolg kan zijn dat we minder scherp en alert zijn op ontwikkelingen die ons van buiten en van binnenuit kunnen bedreigen. We kunnen zo overvallen worden door zaken die het christendom in het hart raken; een strijd op meerdere fronten kan zo ons deel worden. Maar.....

**‘Geen onheil zal de stad verstoren,
Waar God Zijn woning heeft verkoren;
God zal haar redden uit de nood,
Bij ‘t dagen van het morgenrood.
Men zag de heid’nen kwaad beramen;
De koninkrijken spanden samen;
Maar God verhief Zijn stem, en d’ aard’
Versmolt, voor ‘s Hoogsten toorn vervaard.
(Psalm 46 vers 3)**

Ochten, april 2024
J.W. Keuken MBA

Accountantsverslag

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het bestuur van de Staatkundig Gereformeerde Partij

Ons oordeel

De samengevatte jaarrekening 2023 van de Staatkundig Gereformeerde Partij te 's-Gravenhage is ontleend aan de gecontroleerde jaarrekening 2023 van de Staatkundig Gereformeerde Partij.

Naar ons oordeel is de bijgesloten samengevatte jaarrekening in alle van materieel zijnde aspecten consistent met de gecontroleerde jaarrekening 2023 van de Staatkundig Gereformeerde Partij op basis van de grondslagen, zoals beschreven in de paragraaf 'de belangrijkste grondslagen van waardering en resultaatbepaling' in de toelichting.

De samengevatte jaarrekening bestaat uit:

1. de samengevatte balans per 31 december 2023;
2. de samengevatte staat van baten en lasten over 2023;
3. de belangrijkste gehanteerde grondslagen van waardering en resultaatbepaling.

Samengevatte jaarrekening

De samengevatte jaarrekening bevat niet alle toelichtingen die zijn vereist op basis van de in Nederland geldende RJK-Richtlijn C1 Kleine Organisaties zonder winststreven. Het kennismaken van de samengevatte jaarrekening en onze controleverklaring daarbij kan derhalve niet in de plaats treden van het kennismaken van de gecontroleerde jaarrekening van de Staatkundig Gereformeerde Partij en onze controleverklaring daarbij. De samengevatte jaarrekening en de gecontroleerde jaarrekening bevatten geen weergave van gebeurtenissen die hebben plaatsgevonden sinds de datum van onze controleverklaring van 12 april 2024.

De gecontroleerde jaarrekening en onze controleverklaring daarbij

Wij hebben een goedkeurend oordeel verstrekt bij de gecontroleerde jaarrekening 2023 van Staatkundig Gereformeerde Partij in onze controleverklaring van 12 april 2024.

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de samengevatte jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de samengevatte jaarrekening op basis van de grondslagen zoals beschreven in de paragraaf 'de belangrijkste grondslagen van waardering en resultaatbepaling' in de toelichting.

Wittbaan 51-5
3439 ML Nieuwegein

T 0301 307 49 49
nieuwegin@vanreeacc.nl
www.vanreeacc.nl
KvK nr. 76517799

Onze verantwoordelijkheden

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel of de samengevatte jaarrekening in alle van materieel belang zijnde aspecten consistent is met de gecontroleerde jaarrekening op basis van onze werkzaamheden, uitgevoerd in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse Standaard 810 'Opdrachten om te rapporteren betreffende samengevatte financiële overzichten'.

Nieuwegein, 19 april 2024

Van Ree Accountants

Digitaal ondertekend met Hix door

A. Hoogenboom AA

op 19-04-2024 09:39

vanaf IP x.x.x.52

A. Hoogenboom AA

Balans per 31 december 2023

Samengevatte jaarrekening 2023

BALANS PER 31 DECEMBER 2023

(Bedragen in euro's)

(Na resultaatbestemming)

	<u>31-12-2023</u>	<u>31-12-2022</u>
ACTIVA		
Materiële vaste activa		
Terreinen	476.364	476.364
Gebouwen	739.294	771.196
Installaties	99.380	61.392
Inventaris	91.954	107.451
Automatisering	177.860	213.712
	<u>1.584.853</u>	<u>1.630.116</u>
Vorderingen		
Rekening-courant		
Stichting Fractiebijstand SGP	-	8.201
SGP-Internationaal	12.208	16.063
SGP Bestuurdersvereniging	1.086	62.320
Eurofractie SGP	5.000	-
Subsidies	177.902	179.784
Rente	9.132	8
Overige vorderingen	96.731	67.210
	<u>302.060</u>	<u>333.586</u>
Effecten		
Beleggingen Rabobank	2.485.336	2.346.248
Liquide middelen	2.457.093	2.796.408
	<u>6.829.342</u>	<u>7.106.358</u>
PASSIVA		
Eigen Vermogen		
Continuïteitsreserve	2.123.852	1.969.695
Bestemmingsreserves	2.622.551	2.976.018
Bestemmingsreserve afdelingen	890.209	965.868
Algemene reserve	747.359	855.731
	<u>6.383.970</u>	<u>6.767.311</u>
Kortlopende schulden		
Rekening-courant		
Guido de Brès-Stichting, WI-SGP	99.020	46.776
SGP-jongeren	134.843	86.134
Partijblad De Banier	10.529	31.359
Overige schulden	200.977	174.776
	<u>445.369</u>	<u>339.046</u>
	<u>6.829.342</u>	<u>7.106.358</u>

Staat van baten en lasten over het jaar 2023

STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER HET JAAR 2023

	2023		2022
	uitkomst	begroting	uitkomst
BATEN			
Partijbijdragen	524.584	531.230	520.273
Subsidie	917.771	907.232	925.864
Giften en legaten	402.256	143.125	169.627
Partijblad De Banier	172.928	165.000	177.504
Rentebaten en waardeverandering effecten	161.276	10.000	28.550
Overige opbrengsten	79.499	20.500	33.027
Opbrengsten afdelingen	483.291	157.500	612.044
	<u>2.741.605</u>	<u>1.934.587</u>	<u>2.466.889</u>
LASTEN			
Directe kosten:			
Politieke vorming en scholing	163	10.000	1.742
Informatievoorziening	310.157	314.535	316.634
Contact zusterpartijen buitenland	-	-	-
Politiek-wetenschappelijke activiteiten	50.852	50.852	50.564
Politieke participatie jongeren	25.000	25.000	25.000
Ledenwerving	37.562	23.000	24.156
Betrekken niet-leden bij activiteiten	175.871	157.500	111.337
Werving/begeleiding politieke ambtsdragers	3.529	7.000	738
Verkiezingscampagnes	769.529	183.000	23.288
Indirecte kosten:			
Personeelskosten	760.020	745.129	670.836
Afschrijvingen	122.115	108.712	115.192
Huisvestingskosten	79.737	72.270	71.985
Bestuurskosten	31.215	35.000	26.849
Bureau- en ICT kosten	200.247	191.330	180.324
Waardeveranderingen effecten	-	-	377.161
Kosten afdelingen:	<u>562.852</u>	<u>157.500</u>	<u>795.308</u>
	<u>3.128.848</u>	<u>2.080.827</u>	<u>2.791.114</u>
Resultaat	<u>387.243-</u>	<u>146.240-</u>	<u>324.225-</u>
Resultaatbestemming:			
Continuïteitsreserve werkorganisatie	136.938	-	4.000-
Risicoreserve terugval aantal zetels	3.310	-	-
Risicoreserve beleggingsportefeuille	13.909	-	34.216-
Bestemmingsreserve huisvesting	40.000-	40.000-	40.000-
Bestemmingsreserve verkiezingen	318.847-	-	166.897
Bestemmingsreserve ICT	-	37.200-	-
Bestemmingsreserve vitalisering afdelingen	5.381	2.500-	10.381-
Bestemmingsreserve afdelingen	79.561-	-	183.265-
Algemene reserve	108.372-	66.540-	219.260-
	<u>387.243-</u>	<u>146.240-</u>	<u>324.225-</u>

De belangrijkste grondslagen van waardering en resultaatbepaling die in de jaarrekening zijn gehanteerd zijn als volgt:

In het boekjaar heeft een stelselwijziging plaatsgevonden. De jaarrekening over het boekjaar 2022 is opgesteld op basis van de door het bestuur gekozen grondslagen van waardering en resultaatbepaling. Vanaf het boekjaar 2023 is de jaarrekening opgesteld in overeenstemming met de in Nederland geldende RJK-Richtlijn C1 Kleine Organisaties zonder winststreven.

Conform alinea 106 van RJK.A3 'Stelselwijzigingen' vindt de verwerking van de stelselwijziging plaats op retrospectieve wijze. Dit betekent dat ook de vergelijkende cijfers over boekjaar 2022 hierop zijn aangepast. Het positieve effect van de stelselwijziging op het eigen vermogen per 1 januari 2022 bedraagt € 1.742.579 en op het resultaat over het boekjaar 2022 € 73.819. Het positieve effect van de stelselwijziging op het eigen vermogen per 1 januari 2023 bedraagt € 1.816.398 en het positieve effect op het resultaat over het boekjaar 2023 bedraagt € 318.847.

Deze stelselwijziging heeft cijfermatig invloed op de volgende posten:

- de verwerking van de kosten voor verkiezingen;
- de verwerking van de baten uit legaten;
- de verwerking van de bijdragen in natura.

De kosten voor verkiezingen werden tot en met het boekjaar 2022 verwerkt door middel van een voorziening verkiezingskosten. De kosten voor verkiezingen worden vanaf het boekjaar 2023 verwerkt via de staat van baten en lasten op het moment dat deze zich voordoen.

De baten uit legaten werden tot en met het boekjaar 2022 verwerkt op het moment van ontvangst. De baten uit legaten worden vanaf het boekjaar 2023 verwerkt op het moment dat deze zich voordoen en voor zover de omvang betrouwbaar ingeschat kan worden.

De bijdragen in natura werden tot en met het boekjaar 2022 niet cijfermatig verwerkt. De bijdragen in natura worden vanaf het boekjaar 2023 verwerkt op het moment van dat de omvang betrouwbaar ingeschat kan worden.

De beleggingen werden tot en met boekjaar 2022 gerubriceerd onder de financiële vaste activa. De beleggingen worden vanaf boekjaar 2023 gerubriceerd onder de vlottende activa.

Kosten van groot onderhoud worden verwerkt in de boekwaarde van het actief (componentenbenadering). Kosten van groot onderhoud worden geactiveerd en over de resterende levensduur afgeschreven.

De effecten worden gewaardeerd tegen marktwaarde.

Subsidie betreft de toegekende subsidie van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. De subsidie is afhankelijk van het aantal gesubsidieerde partijen, het aantal leden van deze partijen en het aantal zetels in de Tweede Kamer. De verantwoorde subsidie betreft het voorschot subsidie van het huidige boekjaar en de afrekening van de subsidie van het voorgaande jaar.

De plaatselijke kiesverenigingen die zijn omgevormd tot afdeling, de gemeentelijke afdelingen en de provinciale afdelingen zijn onzelfstandige afdelingen van de Vereniging SGP (die geen rechtspersoonlijkheid hebben). De financiële gegevens van de afdelingen zijn opgenomen in deze jaarrekening. Het beginsaldo van omgevormde afdelingen wordt in afwijking van de bepalingen van de Richtlijn C1 Kleine Organisaties zonder winststreven als rechtstreekse vermogensmutatie verwerkt. In afwijking van het toerekeningsbeginsel wat geldt onder de Richtlijn C1 Kleine Organisaties zonder winststreven worden baten en lasten van de afdelingen op kasbasis verwerkt.

E

BEGROTING & ACTIVITEITEN- PLAN 2024

Begroting SGP 2024

	Bedragen in euro's Kostensoorten	Begroting 2024	Werkelijk 2023	Begroting 2023
	LASTEN			
	DIRECTE KOSTEN:			
a.	Politieke vorming en scholing	10.000	163	10.000
b.	Informatievoorziening	329.615	310.157	314.535
c.	Contact zusterpartijen buitenland	-	-	-
d.	Politiek-wetenschappelijke activiteiten	21.144	50.852	50.852
e.	Politieke participatie jongeren	-	25.000	25.000
f.	Ledenwerving	40.000	37.562	19.000
g.	Betrekken niet-leden bij activiteiten	111.000	175.871	157.500
h.	Werving/begeleiding politieke ambtsdragers	6.000	3.529	11.000
i.	Verkiezingscampagnes	195.625	769.529	190.625
	TOTAAL DIRECTE KOSTEN	713.383	1.372.663	778.512
	INDIRECTE KOSTEN:			
1.	Personeelskosten	775.718	760.020	745.129
2.	Afschrijvingskosten	114.873	122.115	108.712
3.	Huisvestingskosten	72.090	79.737	72.270
4.	Bestuurskosten	30.500	31.215	35.000
5.	Bureau- en ICT kosten	207.300	200.247	191.330
6.	Afdelingskosten	161.250	562.852	157.500
	TOTAAL INDIRECTE KOSTEN	1.361.731	1.756.186	1.309.941
	TOTAAL LASTEN	2.075.114	3.128.848	2.088.452
	BATEN			
7.	Inkomsten van leden	692.768	1.007.873	688.730
8.	Giften en legaten	143.125	402.256	143.125
9.	De Banier	165.000	172.928	165.000
10.	Overige opbrengsten	35.000	79.499	20.500
11.	Rentebaten	25.000	161.278	10.000
12.	Subsidie Ministerie	791.663	917.771	907.232
	TOTAAL BATEN	1.852.556	2.741.605	1.934.587
	RECAPITULATIE:			
	TOTAAL LASTEN	2.075.114	3.128.848	2.088.452
	TOTAAL BATEN	1.852.556	2.741.605	1.934.587
	SALDO	222.559-	387.243-	153.865-

Bedragen in euro's Kostensoorten	Begroting 2024	Werkelijk 2023	Begroting 2023
BESTEMMINGSRESERVES:			
Bestemmingsreserve ICT	37.200-	-	37.200-
Bestemmingsreserve huisvesting	40.000-	40.000-	40.000-
Bestemmingsreserve verkiezingen	125.000-	318.847-	
Continuïteitsreserves		154.157	
Bestemmingsreserve vitalisering afdelingen	2.500-	5.381	2.500-
Bestemmingsreserve afdelingen		79.561-	
Algemene reserve	17.859-	108.372-	74.165-
EINDSALDO	0	0	0

Activiteitenplan SGP 2024

1. Inleiding

Het activiteitenplan van de SGP over 2024 is opgebouwd overeenkomstig de subsidiabele activiteiten die in de Wet financiering politieke partijen (Wfpp) worden onderscheiden. Daarbij wordt uitgegaan van de 9 in de Wfpp genoemde categorieën (a t/m i). De SGP heeft onder deze categorieën verschillende activiteiten benoemd.

De doelstelling van de SGP is om Bijbelse beginselen op staatkundig terrein te bevorderen. Daarvoor zetten veel volksvertegenwoordigers en bestuurders zich in. Ook individuele SGP'ers weten zich goede ambassadeurs van de partij. Via diverse communicatiemiddelen beoogt de partij met haar boodschap zoveel mogelijk mensen te bereiken.

Voor de uitvoering van de in dit plan opgenomen activiteiten wordt op diverse terreinen samengewerkt met de Eerste en Tweede Kamerfractie, het Wetenschappelijk Instituut, de Bestuurdersvereniging, de SGP-Jongeren, de Stichting SGP-Internationaal en de Eurofractie. Allen die betrokken zijn bij de uitvoering van dit plan weten zich afhankelijk van Gods zegen. Alleen dan zijn de inspanningen van de SGP vruchtbaar. Die zegen wensen wij onze partij en alle betrokkenen van harte toe.

Namens het Hoofdbestuur,

D. van Meeuwen, voorzitter

2. Integraal Strategisch Beleidsplan 2022-2024

In 2021 is een nieuw Integraal Strategisch Beleidsplan (ISB) opgesteld voor de periode 2022-2024. In dit ISB zijn vier strategische thema's geformuleerd. Deze thema's zijn hieronder (A t/m D) benoemd.

A. Verbinding met de (potentiële) achterban

De SGP wil zich verhouden tot de mensen die op haar gestemd hebben en mensen die dat overwegen. Mensen die dichtbij de partij staan, de traditionele achterban. Maar ook mensen daaromheen: mensen die zich zorgen maken over de progressieve wind. Dat is de niet-traditionele achterban. De SGP heeft hun steun nodig. De SGP vindt het belangrijk om:

- haar achterban te volgen/vertegenwoordigen, maar ook te leiden (dus niet kritiekloos volgen);
- een verhaal te vertellen dat haar achterban bindt en ook werft;
- te zoeken naar de belangen van alle Nederlanders in het algemeen en die van de achterban in het bijzonder;
- een stem te kunnen blijven geven aan de partijbeginselen die heilzaam zijn voor het hele land.

B. Vinden & Vormen van talenten

Voor de toekomst van de partij zijn steeds nieuwe mensen nodig, die de gave hebben om het SGP-geluid te vertolken en om te gaan met complexe politieke thema's. Kennis van de SGP-beginselen, vakkennis en vaardigheden zijn nodig als SGP-politicus. Afdeling(sbestur)en vormen de basisstructuur van onze partij, selecteren de lokale politici en hebben een belangrijke plaats achter de schermen van de lokale politiek. Wat wil de SGP?

- Vinden en binden van mensen met hart voor de SGP en politiek talent.

- Vorming van (potentiële) politici en medewerkers m.b.t. SGP-DNA, vakkennis en persoonlijke ontwikkeling.
- Vorming en toerusting van bestuursleden van afdelingen/ PKV.

C. Dialoog met de samenleving

De kloof tussen de samenleving en de SGP vergroot zich. De SGP wil *verbinden* door:

- relaties te leggen;
- zich in de ander te verdiepen;
- te begrijpen en begrepen te worden;
- helder, verstaanbaar en goed doordacht taalgebruik;
- stevig in de schoenen te staan (morele moed, vasthoudendheid);
- de confrontatie aan te gaan, geworteld in een vaste overtuiging.

Het gaat om thema's in de samenleving waarover de SGP een dialoog wil aangaan. Thema's waar de SGP een boodschap heeft die heilzaam is voor het land, die we duidelijk voor het voetlicht willen brengen. En zo mogelijk met behoud van de verbinding en met begrip voor boodschap en boodschapper.

D. Samen door-denken

Het gemeenschappelijk doordenken van de politieke uitgangspunten (wortels) van de SGP in het licht van de actuele fronten. Het formuleren van een politieke visie op belangrijke vraagstukken van deze tijd (stam). Zo zijn de standpunten van de SGP (takken met bladeren) via de stam verbonden met de wortels. Het gaat erom 'het goud van Gods Woord om te smeden naar de pasmunt van deze tijd'. Het is zaak om op gezette tijden de vraag te stellen: wat betekenen de grondbeginselen voor de rol van de overheid in actuele vraagstukken en de inrichting van de samenleving? De SGP beoogt een goede samenhang in ons politieke handelen.

3. Activiteiten

Politieke vorming en scholing (a)

a.1 Opleidingen en trainingen

De vorming en toerusting van politici, bestuurders en bestuursleden van afdelingen en kiesverenigingen is van belang om ervoor te zorgen dat zij in staat zijn hun werk zo goed mogelijk te doen.

De vorming en toerusting van politici en bestuurders is een verantwoordelijkheid die ondergebracht is bij de SGP-Bestuurdersvereniging. De werkzaamheden voor deze vereniging worden gedaan door een medewerker die in dienst is van de SGP. De vorming en toerusting van bestuursleden van afdelingen en kiesverenigingen worden ook vanuit het partijbureau verzorgd.

De SGP investeert in de coördinatie van een integraal aanbod van scholing en vorming waarbij diverse partijgeledingen betrokken zijn. Er wordt een aanbod ontwikkeld voor:

- startende politici en bestuurders, nieuwe bestuursleden en medewerkers, zodanig dat zij dragers zijn van het SGP-DNA en toegerust zijn voor hun taken,
- actieve politici, bestuurders en bestuursleden, zodanig dat zij gemotiveerd en toegerust zijn en blijven voor hun taken,
- specifieke doelgroepen als SGP'ers, SGP-academici, studenten en internationale partners, zodanig dat zij geïnspireerd worden door de Bijbelse uitgangspunten van de SGP en praktische handvatten krijgen om toe te passen in hun eigen omgeving.

De afgelopen jaren werden veel vormings- en toerustingsbijeenvakkomsten aangeboden op een vast moment in het jaar tijdens de zogeheten regio-toer. In 2023 kan doorlopend worden ingeschreven op cursussen. Zodra er voldoende aanmeldingen zijn wordt een cursus gegeven.

Informatievoorziening (b)

b.1 Ledenmagazine De Banier

De SGP geeft tien keer per jaar een magazine voor haar leden uit. In elk nummer van De Banier staat een politiekrelevant thema centraal. Alle leden van de SGP ontvangen De Banier. In 2024 zal onder andere veel aandacht zijn voor de verkiezing voor het Europees Parlement.

b.2 Informatie via internet

Voor de informatievoorziening is het internet een belangrijk medium. De partij communiceert via de site www.sgp.nl en nieuwsbrieven met de samenleving en haar leden. Ook veel afdelingen en kiesverenigingen hebben een subsite van de SGP. Het partijbureau biedt ondersteuning aan webmasters. Het internet vervult een belangrijke rol om informatie te verspreiden over de SGP-standpunten over actuele politieke thema's. Op de website van de SGP verschijnen regelmatig nieuwsberichten over het werk van SGP-parlementariërs. Publicaties van de SGP zijn online te lezen via www.digibron.nl. Voor de informatievoorziening naar bestuursleden van afdelingen en politieke ambtsdragers worden onder meer het SGP-intranet en nieuwsbrieven gebruikt.

b.3 Partijbijeenkomsten

De reguliere algemene vergadering van de SGP wordt gehouden op D.V. zaterdag 22 juni 2024. Op zaterdag 10 februari 2024 is er een extra algemene vergadering om het SGP-verkiezingsprogramma voor het Europees Parlement te bespreken en vast te stellen. Daarnaast organiseert de SGP in het najaar een partijbijeenkomst over een actueel thema.

b.4 Ondersteuning afdelingen en kiesverenigingen

De SGP ondersteunt besturen van afdelingen en kiesverenigingen in hun bestuurswerk. Een belangrijke doelstelling van de SGP is: vitale afdelingen en kiesverenigingen. Om besturen hierbij te ondersteunen wordt gebruik gemaakt van de handleiding vitalisering. Bestuursleden ontvangen zoveel mogelijk ondersteuning op maat. Ook worden kiesverenigingen begeleid die willen omvormen tot afdeling.

b.5 Ondernemersplatform

De SGP heeft een ondernemersplatform om de contacten tussen ondernemers en de politiek te verstevigen. De SGP wil graag zo goed mogelijk worden geïnformeerd door ondernemers. Voor ondernemers is het nuttig om te horen wat er speelt in de politiek. Voor deze informatie-uitwisseling en de ruimte om te netwerken worden door het ondernemersplatform jaarlijks twee bijeenkomsten georganiseerd. De contributies die via het ondernemersplatform binnenkomen, worden gebruikt voor verkiezingscampagnes.

Contact zusterpartijen buitenland (c)

c.1 SGP-Internationaal

SGP-Internationaal houdt zich bezig met het organiseren van politieke bewustwordingsactiviteiten in Oost-Europa, het Midden-Oosten en Noord-Afrika en heeft o.a. ook tot taken om het internationale netwerk van de SGP te versterken. SGP-Internationaal is het eerste aanspreekpunt voor internationaal opererende christelijke hulporganisaties en politieke zusterpartijen in het buitenland. Daarmee wordt beoogd om vanuit de expertise van de SGP een bijdrage te leveren aan de christelijke politiek wereldwijd.

c.2 ECPM en ECPF

De SGP is lid van de Europese partij, European Christian Political Movement (ECPM) en de politieke denktank van de ECPM, de Christian Political Foundation for Europe (CPFE).

Politiek-wetenschappelijke activiteiten (d)

d.1 Activiteiten via Guido de Brès-Stichting, wetenschappelijk instituut SGP

De Guido de Brès-Stichting is het wetenschappelijk instituut voor de SGP (WI-SGP). De stichting is gehuisvest in het partijkantoor van de SGP te Rotterdam. WI-SGP levert een bijdrage leveren aan de doordenking van maatschappelijke ontwikkelingen vanuit staatkundig gereformeerd perspectief. Het Wetenschappelijk Instituut is betrokken bij diverse projecten van het Integraal Strategisch beleidsplan,

waaronder het formuleren van de politieke filosofie van de SGP.

Politieke participatie jongeren (e)

e.1 Activiteiten via vereniging SGP-jongeren

De Vereniging SGP-jongeren is de politieke jongerenorganisatie van de SGP. De SGP-jongeren is gehuisvest in het partijkantoor van de SGP te Rotterdam. De SGP-Jongeren zijn nauw betrokken bij de vorming en toerusting van (kandidaat) politici en bestuursleden, maar ook bij de doordenking van ledenwerfactiviteiten (zie f).

Ledenwerving (f)

f.1 Ledenwerfacties

Ledenwerving heeft voor de SGP hoge prioriteit. Het ledenaantal groeit langzaam. Door natuurlijk verloop is nieuwe aanwas nodig om niet terug te zakken. Afdelingen, kiesvereniging en de SGP-jongeren worden gestimuleerd en ondersteund om actief bezig te zijn met ledenwerving. Om jongeren aan de partij te binden, heeft de SGP het zogeheten combilidmaatschap ontwikkeld. Jongeren in de leeftijd van 18 tot 28 jaar kunnen tegen gereduceerd tarief zowel lid zijn van de SGP als de SGP-jongeren.

f.2 Ledenbinding

Ledenwerving en ledenbinding liggen wat de SGP betreft in elkaars verlengde. De eerste pijler van een vitale afdeling is volgens het SGP-vitaliteitsplan het vinden, binden, boeien en betrekken van leden. Om leden aan de partij te binden organiseert de SGP diverse activiteiten, zoals een Open dag in de Tweede Kamer en een familiedag. De familiedag wordt tweejaarlijks gehouden. De eerstvolgende familiedag is in 2024. Deze zal in het teken staan van de Europese Verkiezingen.

Betrekken niet-leden bij activiteiten van de partij (g)

g.1 Promotie

De SGP heeft als doelstelling om zoveel mogelijk mensen te bereiken met de standpunten en ac-

tiviteiten van de partij. Hiervoor worden diverse middelen ingezet, zoals advertentiecampaagnes, folders, video's, social media campagne. De social media ziet de SGP als een belangrijk middel om te communiceren met de samenleving. Daarom wordt hier extra in geïnvesteerd. Studio SGP wordt ook in 2024 voortgezet. Nieuw is dat de SGP met Studio SGP ook het land in gaat. Voor die uitzendingen, die een paar keer per jaar plaatsvinden, worden ook belangstellenden uitgenodigd. Op die wijze wil de SGP mensen in verschillende regio's opzoeken en met hen in contact komen.

In 2023 is de SGP-merkidentiteit vastgesteld. Een compacte beschrijving van het waarom, hoe en wat van de partij. De merkidentiteit zal uitgangspunt zijn voor communicatie en beleid, van lokaal tot landelijk. In 2024 wordt deze merkidentiteit lokaal en provinciaal uitgerold. Zo versterkt de SGP haar herkenbaarheid, wervingskracht en ook interne betrokkenheid.

g.2 Beurzen

De SGP is vertegenwoordigd op diverse beurzen/ evenementen om het gesprek aan te gaan met mensen over de standpunten van de partij. Elk jaar staat de SGP onder meer op de 50plus-beurs en de familiedagen in Hardenberg en/of Gorinchem.

Werving, begeleiding politieke ambtsdragers (h)

h.1 Selectie ambtsdragers

Voor de opstelling van kandidatenlijsten voor verkiezingen dienen potentiële kandidaten geselecteerd te worden. Vanwege de vervroegde verkiezingen voor de Tweede Kamer hoeft er in 2024 geen selectieadviescommissie voor de kandidatenlijst voor deze verkiezing ingesteld te worden. Deze commissie heeft haar werkzaamheden in 2023 uitgevoerd.

De SGP heeft als doelstelling om continu *vraag* (politieke functies) en *aanbod* (vijver van potentiële functionarissen) op korte en middellange termijn in beeld te hebben, zodanig dat de SGP politieke posten met de gekwalificeerde personen op het geschikte moment kan bemensen en tegelijk per-

spectief en doorgroeimogelijkheden kan bieden.

De SGP heeft een zogeheten wethouderspool waar een beroep op kan worden gedaan om te voorzien in vacatures voor wethoudersposten. Er is ook aandacht voor de begeleiding van kandidaat-burgemeesters.

h.2 Ondersteuning (kandidaat) politieke ambtsdragers

De ondersteuning van politieke ambtsdragers door middel van advisering en het organiseren van ontmoetingen voor specifieke doelgroepen is een belangrijke taak van de SGP-Bestuurdersvereniging. Deze vereniging heeft een eigen jaarplan en begroting.

Partijbreed wordt gewerkt aan een integraal programma voor de vorming en toerusting van bestuursleden en politieke ambtsdragers (zie a.1 opleidingen en trainingen).

Om personen in de leeftijd van 25 tot 40 jaar te bereiken en in beeld te hebben voor functies binnen de SGP is onder andere SGP-Next opgericht. SGP Next beoogt een netwerk te zijn:

- voor verbinding en ontmoeting van een nieuwe generatie SGP'ers, gericht op betrokkenheid en relaties;
- waar nieuw talent in beeld komt en blijft;
- om kennis (praktisch en theoretisch) en ervaringen te delen zodat dit ter beschikking kan komen voor de SGP;
- voor inspiratie en verdieping: door het DNA van de SGP te vertalen naar actuele vraagstukken en te reflecteren op het persoonlijk staan in de samenleving.

Verkiezingscampagnes (i)

De SGP heeft een verkiezingsfonds waaruit de kosten die te maken hebben met verkiezingen worden onttrokken. Het verkiezingsfonds wordt gevuld door een jaarlijkse dotatie door de partij (i.1), met de opbrengst van de donaties van het ondernemersplatform (i.2) en met de opbrengst van giften-

acties voor verkiezingen (i.3).

- Op D.V. 6 juni 2024 worden de verkiezingen voor het Europees Parlement gehouden. De SGP zal zelfstandig aan deze verkiezingen deelnemen. Er is een concept verkiezingsprogramma opgesteld. Dit programma wordt op een partijbijeenkomst die op zaterdag 10 februari wordt gehouden vastgesteld. De campagnecommissie voert het campagneplan uit om de SGP zo goed mogelijk zichtbaar te laten zijn.

3. Personeel

De SGP heeft in Rotterdam een partijbureau met een team van mensen om de hiervoor genoemde werkzaamheden uit te voeren. De personeelssamenstelling van het partijbureau bestaat uit:

- drs. J.W. van Berkum, 1,0 fte (directeur)
- mw. F. Bregman, 1,0 fte (managementassistente)
- mw. H.W. Buurveld-Boer, 0,3 fte (interieurverzorgster)
- mw. B.B. van der Elst-de Weerd, 0,5 fte (secretarieel-administratief medewerker)
- dhr. W. Goudriaan, 1,0 fte (adviseur afdelingen/kiesverenigingen)
- mw. T. van Ingen-Olieman, 0,4 fte (secretaresse)
- mw. H.M. de Leeuw-Neeleman, 0,4 fte (secretarieel-administratief medewerker)
- mw. C.W. Pors-de Visser, 0,7 fte (secretarieel-administratief medewerker)
- dhr. J.S. van der Ree Doolaard, 0,9 fte (eindredacteur De Banier en communicatiemedewerker)
- mw. A. Roos, 0,9 fte (projectcoördinator communicatie)
- dhr. P. Smit, 1,0 fte (beleidsadviseur)
- dhr. H. van Vulpen, 0,3 fte (administrateur-controller)
- mw. M. Westerhout, 1,0 fte (administrateur)
- dhr. G. Wijland, 0,8 fte (adviseur bestuurders)

Daarnaast verrichten ook het Wetenschappelijk instituut, de SGP-jongeren en SGP-Internationaal hun werkzaamheden vanuit het SGP-partijbureau.

4. Bestuur

De bestuurlijke verantwoordelijkheid berust bij het Hoofdbestuur van de SGP. De samenstelling van het bestuur is:

- Drs. D. van Meeuwen, (voorzitter)
- Ds. G.W.S. Mulder, (vice-voorzitter)
- Mr. L.G.I. Barth, (secretaris)
- J.W. Keuken MBA, (penningmeester)
- Drs. Ing. G.H. Aversch
- J.W. Benschop
- Ds. A.A. Egas
- P. Grinwis
- Drs. P.W.J. Hoek
- Mr. W.H. Kok
- Ds. M. Klaassen
- Dr. H.F. Massink
- Ds. R.W. Mulder
- Dr. C.M. Verloop
- Ing. B. van der Weerd

De partijvoorzitter van de SGP heeft een dienstbetrekking voor 0,2 fte. De overige leden van het Hoofdbestuur ontvangen een vrijwilligersvergoeding. Alle bestuursleden ontvangen op declaratiebasis een vergoeding voor noodzakelijk gemaakte kosten. Bestuursleden (niet zijnde de partijvoorzitter) ontvangen voor niet-reguliere vergaderingen een bruto-vergoeding van 3% van het maximum van schaal 13 BBRA toe te kennen onder aftrek van eventueel van derden ontvangen vergoedingen.

5. Financiën

Financiering van de activiteiten van de SGP vindt hoofdzakelijk plaats door middel van:

- subsidie die wordt ontvangen van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijkrelaties;
- contributie van SGP-leden;
- giften;
- legaten (incidenteel).

De SGP heeft een algemene reserve ter dekking van exploitatietekorten. Daarnaast wordt vermogen gereserveerd voor de volgende risico's en bestemmingen:

- Continuïteitsreserve werkorganisatie
- Risicoreserve terugval aantal zetels
- Risicoreserve beleggingsportefeuille
- Bestemmingsreserve huisvesting
- Bestemmingsreserve ICT
- Bestemmingsreserve vitalisering afdelingen
- Bestemmingsreserve afdelingen

F

VERKIEZING LEDEN HOOFD- BESTUUR

Het hoofdbestuur stelt in de hierna vermelde gevallen de volgende kandidaten voor (telkens in alfabetische volgorde).

1. Aftredend en herkiesbaar, J.W. Benschop

J.W. Benschop (herkiesbaar)

De heer Benschop uit Lopik, geboren op 20 september 1966, is veehouder en zzp-er binnen de bouw/groen. Daarnaast is hij ouderling in de Christelijke Gereformeerde Kerk te Nieuwpoort.

M. van Eckeveld MEd

De heer Van Eckeveld uit Veenendaal, geboren 18 oktober 1980, is manager en organisatieadviseur bij Vereniging Gereformeerd Schoolonderwijs (VGS). Daarnaast is hij gemeenteraadslid bij gemeente Veenendaal. Dhr. Van Eckeveld is lid van de Christelijk Gereformeerde Kerk.

2. Aftredend en herkiesbaar, drs. P.W.J. Hoek

drs. P.W.J. Hoek (herkiesbaar)

De heer Hoek, geboren op 19 september 1971, is lid van de Oud Gereformeerde Gemeenten in Nederland. Hij is wethouder van de gemeente Tholen. Daarnaast is hij lid van de Raad van Toezicht van de VGS.

A.D. van der Wulp

De heer Van der Wulp uit 's-Gravendeel, geboren 31 augustus 1976, is wethouder van de gemeente Hoeksche Waard. Daarnaast is hij lid van Raad van Advies Stichting Adullam en ouderling in de Oud Gereformeerde Gemeente in Nederland te 's-Gravendeel.

3. Vacature ds. M. Klaassen

ds. A. Snoek

Dominee Snoek, geboren 26 december 1966, is predikant van de Hervormde gemeente te Kesteren. Daarnaast is hij lid van het bestuur Stichting Reformatorisch Publicatie, Stichting Kracht naar Kruis, bestuurslid Hervormd Jeugdwerk, lid hoofdbestuur Hervormde Mannenbond op G.G. en medewerker Vragenrubriek Om Sions Wil.

ds. B.L.P. Tramper

Dominee Tramper, geboren op 31 januari 1967, is predikant van de Hervormde gemeente te Waarder. Daarnaast is hij bestuurslid van de Stichting Reformatorische Publicatie te Apeldoorn.

G

**VOORDRACHT
LID GESCHILLEN-
COMMISSIE SGP**

Op de partijdag in 2023 is besloten een Geschillencommissie in te stellen die ook de taken van de Commissie van Beroep overneemt. Tevens zijn toen zeven personen benoemd als lid van de Geschillencommissie. In het geschillenreglement is in art. 1 lid 3 opgenomen dat de geschillencommissie uit acht leden bestaat. Dat betekent dat er nog een vacature is.

De leden van de geschillencommissie worden op voordracht van het Hoofdbestuur benoemd door de algemene vergadering voor een periode van vijf jaren. Het Hoofdbestuur stelt voor in de vacature mw. C.A. van der Tang-Everse uit Ede te benoemen. Zij woont in Ede en is Adviseur privacy bij een adviesbureau. Van 2015 t/m 2018 was zij wetenschappelijk beleidsmedewerker van het Wetenschappelijk Instituut voor de SGP.

H

VOORSTELLEN

H1. Voorstellen PKV Barneveld tot wijziging van het Algemeen Reglement

Voorstel 1:

Artikel 4, lid 6d, van het Algemeen Reglement uit te breiden met de volgende tekst:

Het bestuur van de gemeentelijke afdeling zendt uiterlijk voor één maart de voor behandeling in aanmerking komende voorstellen en de agenda voor de jaarlijkse ledenvergadering toe aan de besturen van de plaatselijke kiesverenigingen en afdelingen.

Voorstel 2:

Artikel 5, lid 5a, van het Algemeen Reglement aan te passen:

Jaarlijks, uiterlijk **vier** maanden na afloop van het kalenderjaar, wordt een ledenvergadering - de jaarvergadering - gehouden.

Voorstel 3:

Artikel 5, lid 5d, van het Algemeen Reglement uit te breiden met de volgende tekst:

Het bestuur van de provinciale afdeling zendt uiterlijk voor één maart de voor behandeling in aanmerking komende voorstellen en de agenda voor de jaarlijkse ledenvergadering toe aan de besturen van de plaatselijke kiesverenigingen en afdelingen.

Toelichting

Naar de ledenvergaderingen van de Gemeentelijke Afdeling (GA) en van de Provinciale Afdeling (PA) gaan afgevaardigden vanuit de Plaatselijke Afdeling (Pl. Afd.) of Plaatselijke KiesVereniging (PKV). De agenda van de betreffende ledenvergaderingen van de GA en PA dient besproken te worden tijdens een ledenvergadering van de Pl. Afd. of PKV.

Elke Pl. Afd. en PKV moet jaarlijks een ledenvergadering houden, uiterlijk **drie** maanden na afloop van het kalenderjaar.

Elke GA moet jaarlijks een ledenvergadering houden, uiterlijk **vier** maanden na afloop van het kalen-

derjaar.

Elke PA moet jaarlijks een ledenvergadering houden, uiterlijk **drie** maanden na afloop van het kalenderjaar. Het is logischer om de ledenvergadering van de PA ook uiterlijk **vier** maanden na afloop van het kalenderjaar te houden. Dit geeft de Pl. Afd. / PKV's gelegenheid om in maart te vergaderen over de agenda's van de GA- en PA-ledenvergaderingen in april.

In de praktijk worden de ledenvergaderingen van een Pl. Afd./PKV eind Maart gehouden. De bestuursvergaderingen van de Pl. Afd./PKV zijn al eerder gehouden: meestal begin maart.

Om de agenda van de GA- en PA ledenvergadering te kunnen bespreken bij de bestuurs- en ledenvergaderingen van de Pl. Afd./PKV's in Maart, zullen de te bespreken voorstellen en de agenda's door het GA- en het PA-bestuur (met o.a. bestuursverkiezingen) eind februari al vastgesteld moeten zijn.

Preadvies Hoofdbestuur

Het voorstel van Barneveld geeft de provinciale afdeling reglementair de mogelijkheid in april de jaarvergadering te houden. Wanneer het bestuur van de provinciale afdeling de agenda en voorstellen voor deze jaarvergadering voor één maart verzendt, kunnen plaatselijke afdelingen en plaatselijke kiesverenigingen hierover in maart vergaderen. Wanneer het bestuur van de gemeentelijke afdeling ook deze termijn aanhoudt, kunnen besturen van plaatselijke afdelingen en plaatselijke kiesverenigingen de agenda en voorstellen van de jaarvergadering van de provinciale afdeling en de gemeentelijke afdeling in één vergadering behandelen. Het hoofdbestuur staat positief tegenover deze wijzigingen van het algemeen reglement.

H2. Voorstel Hoofdbestuur contributieverhoging

Voorstel contributieverhoging

Het voorstel van het hoofdbestuur om de contributie in stappen te verhogen is per brief d.d. 13 februari 2024 (kenmerk P240213.005) reeds aangekondigd. Deze brief ontvangt u als bijlage a bij dit voorstel. Hierbij ontvangt u het voorstel voorzien van een toelichting en onderbouwing.

Aanleiding

De overheid verlaagt met ingang van 2024 de subsidie aan politieke partijen. De SGP heeft vanwege deze verminderde overheidssubsidie vanaf 2025 een begroot exploitatietekort van ca. € 300.000 per jaar. Voor een gezonde financiële situatie zijn maatregelen nodig.

Analyse financiële commissie

Het hoofdbestuur heeft allereerst bezien welke bezuinigingen er mogelijk zijn zonder dat de uitvoering van de kernactiviteiten van de SGP in gevaar komt. Dit heeft geleid tot de meerjarenbegroting die als bijlage b bij dit voorstel is opgenomen. Op basis van deze meerjarenbegroting is in de tabel hieronder het exploitatietekort opgenomen over de jaren 2025 t/m 2028.

Jaar	2025	2026	2027	2028
Exploitatiekort	€ 276.227	€ 303.126	€ 317.884	€ 339.440

Tabel 1. Exploitatiekort periode 2025-2028

Vervolgens heeft het hoofdbestuur in kaart laten brengen hoe de ledencontributie van de SGP zich verhoudt tot die van andere politieke partijen. De contributie voor het lidmaatschap van de SGP bedraagt € 26,50. De hoogte van dit bedrag is op de algemene vergadering van 2014 vastgesteld en sindsdien niet meer gewijzigd. Wanneer jaarlijks een correctie zou hebben plaatsgevonden voor de inflatie dan zou de contributie in 2023 al € 34,50 moeten zijn.

De hoogte van de contributie verschilt sterk per politieke partij. In onderstaande tabel is een overzicht opgenomen van de reguliere contributiebedragen van verschillende politieke partijen.

Partij	Contributie per jaar
PvdA	Minimaal €24,00 per maand
SP	€ 24,00 per jaar
CDA	€ 80,00 per jaar
ChristenUnie	€ 60,00 per jaar
VVD	€ 118,00 per jaar
GroenLinks	Minimaal €24,00 per maand
D66	€ 66,00 per jaar
BBB	€ 66,00 per jaar

Tabel 2. Contributies van verschillende politieke partijen

De SGP heeft een algemene reserve om tijdelijk tekorten in de exploitatie op te vangen. Daarnaast is er een bestemmingsreserve om een periode te overbruggen dat de SGP minder dan drie zetels heeft in de Tweede Kamer. Voor een structureel gezonde financiële situatie zijn echter extra financiële middelen nodig.

Voorstel hoofdbestuur

Het hoofdbestuur stelt voor de contributie in de periode 2025 t/m 2028 jaarlijks stapsgewijs te verhogen. De contributie bestaat uit verschillende componenten. Op dit moment betalen leden van een afdeling € 26,50. Hiervan gaat € 17,50 naar de SGP, € 7,50 naar de lokale afdeling en € 1,50 naar de provinciale afdeling.

Wanneer de SGP de contributie verhoogt, is het reëel dat ook een deel van deze verhoging ten goede komt aan lokale en provinciale afdelingen. Ook lokale en provinciale afdelingen hebben te maken met prijsstijgingen. Het hoofdbestuur is hen de afgelopen jaren hierin al enigszins tegemoet gekomen door bepaalde kosten niet door te berekenen. Zo betalen afdelingen en kiesverenigingen geen bijdrage meer voor hun website die onderdeel uitmaakt van de landelijke website van de SGP.

Met ingang van 2024 heeft het hoofdbestuur besloten dat afdelingen en kiesverenigingen ook geen bijdrage per lid hoeven te betalen voor het bijwonen van de algemene vergadering (partijdag). Dat betekent dat deze kosten voor rekening van de partij komen. Dit is reeds in de huidige meerjarenbegroting verwerkt.

Daarnaast wil het hoofdbestuur aan besturen van lokale afdelingen, kiesverenigingen en provinciale afdelingen kosteloos één microsoftaccount aanbieden. Aan dit microsoftaccount is ook opslagcapaciteit verbonden, zodat besturen hun bestuursarchief veilig kunnen bewaren. Aan dit microsoftaccount is ook een mailadres gekoppeld dat besturen kunnen gebruiken voor hun communicatie. Het belang voor de SGP is dat op deze wijze de beveiliging van digitale informatie ook landelijk geborgd is.

Voor een structureel dekkende exploitatie van de SGP dient het landelijke deel van de contributie uiteindelijk met €10,00 per lid te stijgen.

Zoals gezegd hebben lokale en provinciale afdelingen hebben ook te maken met prijsstijgingen. Het is dan ook reëel dat de retributie voor lokale en provinciale afdelingen ook stijgt. De verhoging van de retributie kan beperkter zijn, omdat de landelijke SGP bepaalde kosten voor haar rekening neemt, zoals hiervoor genoemd (website, microsoftaccount, kosten partijdag). Het hoofdbestuur stelt voor om de retributie voor lokale afdelingen in twee stappen van een jaar met één euro te laten stijgen tot €8,50. Zie tabel 3.

Voor provinciale afdelingen wordt een stijging van de retributie voorgesteld in twee jaar van € 1,50 naar € 2,00 (zie tabel 3). Provinciale afdelingen ontvangen naast de retributie bij de Provinciale Staten- en Waterschapsverkiezingen aanvullende financiële middelen om een goede verkiezingscampagne te kunnen voeren. Hiervoor is in 2015 een verdeelsleutel opgesteld. Het hoofdbestuur gaat met de besturen van de Provinciale Afdelingen in gesprek om te bezien of deze verdeelsleutel aan herijking toe is.

Kiesverenigingen bepalen zelf de hoogte van de contributie. Zij zijn echter wel gebonden aan de afdracht van het partijgedeelte en de vastgestelde afdracht (retributie) aan de provinciale afdeling.

	Huidige contributie	Voorstel 2025	Voorstel 2026	Voorstel 2027	Voorstel 2028
Totaal	€ 26,50	€ 29,75	€ 33,00	€ 35,50	€ 38,00
SGP	€ 17,50	€ 20,00	€ 22,50	€ 25,00	€ 27,50
Lokale Afdeling	€ 7,50	€ 8,00	€ 8,50	€ 8,50	€ 8,50
Provinciale Afdeling	€ 1,50	€ 1,75	€ 2,00	€ 2,00	€ 2,00

Tabel 3. Voorgestelde contributieverhoging inclusief retributie lokale en provinciale afdelingen

Toelichting op tabel 3. De huidige contributie bedraagt € 26,50 per lid hiervan gaat € 17,50 naar de landelijke SGP, € 7,50 naar de lokale afdeling en € 1,50 naar de provinciale afdeling. Het voorstel is dat de contributie in de periode 2025 t/m 2028 jaarlijks omhoog gaat, totdat deze D.V. in 2028 € 38,00 bedraagt. Van dit bedrag gaat €27,50 naar de landelijke SGP, € 8,50 naar de lokale afdeling en € 2,00 naar de provinciale afdeling.

Uitgaande van 30.000 leden is in tabel 4 verwerkt wat dit betekent voor het exploitatietekort van de SGP in de periode 2025 t/m 2028

Jaar	2025	2026	2027	2028
Exploitatietekort voor contributieverhoging	€ 276.227	€ 303.126	€ 317.884	€ 339.440
Exploitatietekort na contributieverhoging	€ 201.227	€ 153.126	€ 92.884	€ 39.440

Tabel 4. Exploitatietekort voor en na contributieverhoging

Dit betekent dat er over de periode 2025 t/m 2028 na contributieverhoging een begroot exploitatietekort is van € 486.677 (€ 201.227 + € 153.126 + € 92.884 + € 39.440). De algemene reserve van de SGP is toereikend om dit tekort te dekken.

H2a. Brief over voorstel contributieverhoging

Besturen van de afdelingen en plaatselijke kiesverenigingen van de SGP i.a.a. de besturen van de gemeentelijke en provinciale afdelingen

Onderwerp: Voorstel contributieverhoging

Kenmerk: P240213.005

Datum: 13 februari 2024

Geacht bestuur,

Binnenkort ontvangt u de agenda en voorstellen voor de partijdag die D.V. zaterdag 22 juni 2024 wordt gehouden. Bij de stukken zal ook een voorstel van het hoofdbestuur zitten om de contributie te verhogen. Graag willen we dit voorstel introduceren, zodat het u niet overvalt wanneer u het bij de vergaderstukken aantreft.

Aanleiding voor het voorstel om de contributie te verhogen is dat de overheidssubsidie voor alle politieke partijen omlaag gaat. Dit raakt dus ook de SGP. Voor de SGP is hierdoor de komende jaren sprake van een exploitatietekort dat oploopt tot boven de €300.000. In de afgelopen jaren was het mogelijk om de exploitatie sluitend te krijgen door inzet van het rendement op bank- en beleggingstegoeden. Door ontwikkelingen op de financiële markten is voorzichtigheid geboden en willen we toewerken naar een reëel sluitende dekking van de exploitatie.

De SGP is altijd terughoudend geweest met het verhogen van de contributie. De afgelopen tien jaar is de contributie, ondanks inflatie en kostenstijgingen niet verhoogd. Ten opzichte van andere politieke partijen zit de SGP met een contributie van € 26,50 per lid aan de onderkant.

Voor de continuïteit van het werk van de SGP en het bedrijven van Bijbels genormeerde politiek stelt het hoofdbestuur voor de contributie de komende vier jaar stapsgewijs te verhogen. Ook lokale en provinciale afdelingen hebben te maken met toegenomen kosten. In het voorstel zal daar rekening mee worden gehouden door ook de retributie aan afdelingen te verhogen. Volledigheidshalve merken we nog op dat wanneer blijkt dat in de komende jaren toch extra overheidssubsidie wordt toegekend het hoofdbestuur kan afzien van de jaarlijkse verhoging.

Kiesverenigingen bepalen zelf de hoogte van de contributie van hun vereniging. Wel zijn zij gebonden aan de landelijk vastgestelde afdracht voor de partij en de provinciale afdeling en indien van toepassing de gemeentelijke afdeling.

Voor 1 maart 2024 kunt u het voorstel tot verhoging van de contributie samen met andere vergaderstukken voor de partijdag tegemoet zien. Daarbij zit ook een toelichting en onderbouwing van het voorstel. Wanneer u hierover in de voorbereiding van de bespreking hiervan binnen uw afdeling of kiesvereniging vragen heeft, dan kunt u hiervoor contact opnemen met ondergetekende.

mede namens het Hoofdbestuur,

drs. J.W. (Johan) van Berkum
directeur partijbureau

H2b. Meerjarenbegroting SGP t/m 2028

	Bedragen in euro's Kostensoorten	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
	LASTEN						
	DIRECTE KOSTEN:						
a.	Politieke vorming en scholing	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
b.	Informatievoorziening	314.535	329.615	337.285	355.195	353.345	361.735
c.	Contact zusterpartijen buitenland	-	-	-	-	-	-
d.	Politiek-wetenschappelijke activiteiten	50.852	21.144	21.440	21.740	22.044	22.353
e.	Politieke participatie jongeren	25.000	-	-	-	-	-
f.	Ledenwerving	19.000	40.000	30.000	40.000	30.000	40.000
g.	Betrekken niet-leden bij activiteiten	157.000	111.000	111.000	111.000	111.000	111.000
h.	Werving/begeleiding politieke ambtsdragers	11.000	6.000	6.000	6.000	11.000	6.000
i.	Verkiezingscampagnes	190.625	195.625	200.625	205.625	335.625	215.625
	TOTAAL DIRECTE KOSTEN	778.512	713.383	716.350	749.560	873.014	766.713
	INDIRECTE KOSTEN:						
1.	Personeelskosten	745.129	775.718	787.738	820.608	843.578	858.958
2.	Afschrijvingskosten	108.712	114.873	112.647	92.794	80.711	72.840
3.	Huisvestingskosten	72.270	72.090	71.370	77.980	79.350	80.650
4.	Bestuurskosten	35.000	30.500	30.500	30.500	30.500	30.500
5.	Bureau- en ICT kosten	191.330	207.300	224.486	221.914	229.585	237.520
6.	Afdelingskosten	157.500	161.250	161.250	161.250	161.250	161.250
	TOTAAL INDIRECTE KOSTEN	1.309.941	1.361.731	1.387.992	1.405.047	1.424.974	1.441.718
	TOTAAL LASTEN	2.088.452	2.075.114	2.104.341	2.154.606	2.297.988	2.208.430
	BATEN						
7.	Inkomsten van leden	688.730	692.768	692.768	692.768	692.768	692.768
8.	Giften en legaten	143.125	143.125	143.125	143.125	268.125	143.125
9.	De Banier	165.000	165.000	165.000	165.000	165.000	165.000
10.	Overige opbrengsten	20.500	35.000	30.000	30.000	30.000	30.000
11.	Rentebaten	10.000	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000
12.	Subsidie Ministerie	907.232	791.663	692.522	705.888	719.511	733.398
	TOTAAL BATEN	1.934.587	1.852.556	1.748.415	1.761.780	1.900.404	1.789.290
	RECAPITULATIE:						
	TOTAAL LASTEN	2.088.452	2.075.114	2.104.341	2.154.606	2.297.988	2.208.430
	TOTAAL BATEN	1.934.587	1.852.556	1.748.415	1.761.780	1.900.404	1.789.290
	SALDO	153.865-	222.559-	355.927-	392.826-	397.584-	419.140-

SGP